

زول اپاریم

ہری کرشنا کوں

Review: Pata Laran Parbath by Harikrishna Kaul

Among the contemporary prose writers in Kashmiri—one of the recognized regional languages of India—Kaul is more or less a recent arrival. Although he speaks the language, he had been, until recently, writing in Hindi and had managed to attract favourable critical attention. The present collection of stories maintains the promise of his earlier work in Hindi with the added advantage that he can now draw upon the colloquial tradition of the language he writes in. This is the critical development one notices in his new collection. There is greater resilience in his handling of language, allowing him larger scope to present situations without seeming to strain after effect...

Secondly, here Kaul exploits his sense of the ridiculous to greater advantage. Working mostly in the comic-satirical mode, he is able to highlight the absurd without raising his voice. By simply presenting his characters in unusual combinations of theme and situation, Kaul lays bare the shabby pretence of many a high-minded cliché governing the everyday life of us all. And while he does this, there are sudden twists in the plots that direct our attention to unsuspected areas of experience...

BOOKS ABROAD

(An International Literary Quarterly)

Norman, Oklahoma, U.S.A.—(January 1974)

Citation: Yath Raaz Danay by Harikrishna Kaul

'Yath Raaz Daany', the award-winning collection of eleven short stories in Kashmiri language, is a remarkable work in that, the stories, while presenting individuals in various realistic, lifelike situations, ultimately develop a few valuable insights into human nature in general and life at large. The work therefore is an admirable contribution to Indian short fiction in Kashmiri.

SAHITYA AKADEMI AWARD

Year 2000

ZOOL APARYUM

HARIKRISHNA KAUL

Available from - 6 New Delhi Apartments, Vasundhara Enclave, Delhi-96

نؤل باارم

هئي كشن كول

کتابہ ہند ناد

جف

مصنف

مول

تحشیس

چھاپ خاپ

میری

پبلش

زول پائیم

افاضہ

ہری کرشن کول

نپتھ (م ۲۰۱) رہ پیر

موتی لال مردوف

جے کے آفیس بزمز، دہلی ۴

۲۰۰۱

دکلبہ ۶ بیووڈیلی، بارہمیٹس

ڈسٹرکٹ ۰۹۴

آرپن

پنتر ماجھ کاگنہ ہند ناد پ. یوہ پنے لوگ پارسا شریل دیبہ ہند کاکہ پر کرشنہ بڑی
راز دان پنتر پایا ہے بونداون اُس۔ یوہ پرہن لیکھنے والے تھے ملٹا گیانی تھے گائیچ اس مگر
تھے کریم تھے نینکہ نینکہ نو سیٹھا دوکھنل۔
پنوتھی کتب چھوپی پنتر کو ماجھ دیلوی ہندوں نوشن ارپن کران۔ بالان چھوپی
زن پنڈت نینکہ کول ماسٹر چھوپی شار قریانہ ماجھ ملتان و دنست چھوپی
کالی داسن نالہ ڈپلی پنکھ کالہ دنست گھٹلہو
طحالی چھوپیں لوگ زالی گھاٹ جارس کیا کرے

مصنف چھجوں کشپر اکٹھی آف آرٹ کلکر اینڈ لانڈ بکنگ ہند
سٹا شکوہ سینج یہ کتاب پھانپھ خاطر مالی امداد منظور پھوپھ
کوئہ نہ۔ ہرگاہ کتابہ منظر گھایہ کتابہ ہندو مارفیق بیان یا یا
گھر تھج غلطی آس۔ اکٹھی آس پر شمع نیمہ دار

ترتیب

گوہ کھٹہ
زول آپام
ڈور انڈش
لکر
فٹو
نزو توبہ
ہل
پڑت کونہ
وڈن
اوکن
پوت کھٹہ

- ۵
۸
۱۰
۲۹
۳۹
۴۶
۵۲
۵۹
۶۶
۷۷
۱۰۵

بیلستے زول آپام افانے یوکھ۔ (یا چھ بیس افانے تھوڑم زول آپام نام)
مئے آس پے خبر ز پام لفظ میں سائنس لفظ ہیں ذخیرہ منشیہ باہیت۔ اور خیر کاہ
وزی اوس بہت اکھ کو شکھا رہے۔ ارتھ چھس پر گاش کھا رہے۔ مگر آپام۔ ا۔ پڑا
وقت پیدا کرے بیش رووان بائے پے یوں پھر اتفاق پڑا۔ اگل گیر بیا وان آسو
تم آک پہت اکھ اکھ شکھا پام آسان۔ مطلب پنچ اتحہ تھے اکھ اکھ پسند بابت پرورد
بنان۔ تم آس تو تھے اکھ بیش رووان۔ تو حال ہے گے تے کاہ دھی پیش رجاء
شراوی بیس۔ (یا یمکن اچھے پے آپ پیش برجاء کہ پھر شکھ تھے رہنم) کامیں دکریں
کھش نہیں بڑھ تھے تھس پے پاس کا شرے وان۔ مئے چھیلیں زکڑ میند بکپن میاڑ
یار دوں تے آس تے کا شرے مانا۔ مگر اتحہ کا شرس لفظ ہھ آسن تم آپام ایم
حینف تے لاگان۔

خا۔ زول آپام چھ میاڑ تھوڑم افانے سومن۔ سومن پت کرے افانے۔
(فوٹو پے نو تو تھے) چھ سترل ایچھوٹ آٹ ایڈیا لانگو بیک (۱۱۱) طرف منقاد
شُرک کھن پتھر دک شاپ خا۔ لکھیں آئھ۔ بیس نے افانے (پوت ونپتہ ودن)
چھ بھیتھ میاڑ دویس سومن حاس پھہ رول منشیہ ستو۔ یہ قدو میے زانھ
مانچھوڑو سومن منڑتے اوکھی ز میاڑنا افسان منشیہ کے تم بدھ

تلقیق ہین پیچھے کا ہر بکش یا تعمیر کرنے آؤ۔ حالانکہ یہ دو شوے انسان پھرستے سطح اعلیٰ
حال پھر رُول سوبرن مُز اون وُون، انسان لال بنوں قبصہ عنوان یس پر عذرستے
امہ انسان پاپتھے مزروں پھر بیان۔

بیکر سوپر زاپتھی چیزوں ایڈ کلش کلریز آٹ آٹ کلپر ایڈ انگوکیز کم کا سہ مائی
امداد۔ سورس رہیں۔ مظلوم کلپر فلپر سٹھا شکوچیز۔ کلیدی اوس میان
دُوپر تو بڑھے حال پھر رُول خالپر سبیٹی مظلوم کلپر سکھتا اوکھا۔ شاید
سیا کامیوری کی۔ سوپر زاپتھی انسان پارٹ شوٹر تھوڑت۔ تے نڑا سبیٹا
مگر افانہ شووم پکتھے۔ یقہ افاس پیچھے اعزازی کرنا اوس آئٹ سُ انسان پھر تھاپ
تے کتاب۔ پیچھے دیکھ کر نہ مالا ایجاد نہ میلے کہ پیٹے کتاب کافی کس معاشر
مُز کر فہاٹ کر دیکھ کر تھے کیا تھے مُز کیتھ اس پاپ غمیونا بھوٹ۔ میانہ زندگی سوپر زاپتھ
راز داتے خالپر اس بیاتی کلپر کلیدی مائی ایجاد مظلوم کلپر۔ مگر ۱۹۸۹-۹۰ء مُز
تل خاتت پر بیانیہ مُز بیس سلااب تو یقہ سہتی گئی۔ میاد کلیدیا پنتر سبیٹیا
تے یقہ سکھ را دلتے پنتریں تو بیس صفحہ پیچھے چھتے یکھڑ دیتت۔ ٹھیف
چھبے یڈ کے ایڈ آٹ آٹ کلپر ایڈ انگوکیز مُز سٹھا شکوچیز کرتا ب
چھاپنے پاپتھے مائی ایجاد مظلوم یقہ کردا۔ مگر دیت ایڈی طبل پاپتھے تے نڑٹ
تے کھنڈ بار تے۔ تے یقہ دعید زندگی لی میلاتے بیاتی کلپر کلیدی انس سُ رقم
یقہ خالپر تے بن مکار گھیٹ یقہ کردا تے پے دعید لفڑل تھوڑت کرتے ہے ڈھیم
افانہ سوپرنا شوورے دار پاٹھو چھاپنے کو شش۔

پھر پنچھیوں کا شہزاد ادیب تے ٹائم دُوتن ہندش کلاریو میاڑ کتاب پختھ
راز داتے، یقہ دیکھ کر اس ساپتھی اکیڈیا الیارڈس تباہی ناٹ۔ کوئے کتاب پتھر نہ شدھا پاپتھ
قریوں کل جوں کلپر ریاست سُ مُز کیتھیجی مرف طاہن کا پینا پنتر خرد پیز۔ کوئے حرف کلپر
یقہ سوپر زاپتھی دک۔ میکن پُچھ اگر ہے ڈھنڈھم پانچھیٹھ پنترے بڑان آپسے آپسے سر گھے ایڈیشن
پکنھے کھلوڈت۔ پھر دیس سکھان زندگی ایڈ تے گوشہ پتے کتاب چھاپنے لگتھے کلپر
چھپے دھوں کرس مُز اپاٹ کوش آنکھ شاپ ڈائی پیٹونا۔
پھر خوش زندگی زن کا شر بیا مُز کھیڑت جھیبیں دُوپر اکھر کتا پیکھاں
تے تھہ ساپتھی اکیڈیا الیارڈ دو نادان چھپے پنچھیٹھ شزادان چھ۔ تے چھاپ الیارڈوں
نو پنچھیا کھافاپے سوپرنا تر۔

ڈراما پر مظلومون پنترے شرے کتاب تھے چھم کا تیس یا کمپیوٹس بیڑان۔ تے پنچھی
بانہ اپاٹ کا شر۔ فقط پنچھان کا پینا پنتر خرد اکیڈیا پنتر خارجی بیڑان۔ اٹا اللہ
وڈیوس یا دیپ سپر زیا پر مٹک۔

وٹا ۶۴۰۰۱ (شو راتری)

ہری کرشن کول

زول اپارم

ناقص جی تے پیاری دوچھوئے اُسکی طی ویا میں پیدھی چکپ و چھان۔ آ

وچھا نئے اُسکے بوزان بن شاید کیتھہ تکیا ز آواز آس اس سھالہ تے تھوڑے۔ مگر سینگھ سٹاگر گھیرے اکی وزن پر بیک آواز میتھے تھوڑے دوچھوئے دھوڑھوڑس کیڑ۔ اکھ دش آپر کچس اندر پیش کرنا زوپ چکھہ بیتھے گو بیٹھس بیٹس زوپ چھس۔ پیاری دوچھوئے تھوڑے تھوڑے پیش کرنا سکھیج ریتھے لوت۔ ناقھ جی پر اپر کوکھش کاملاں مگر میتھے پہ کامش میتھے آپے گو پتہ رکھوئے کا تھہ ہیرن ستر دوچھ رے تھوڑے۔

کوٹ گڑھ کھکھے پیاری پر زھوڑس۔ سون اس کچن پیٹھ و اپس تپیڑے بوجنے گو دروازس چھس مگر نوئے زندا زراد بن کا تھہ۔ اگر کا تھہ آسے ہے پائے کھھے ہے۔ میتھے پیٹھ۔

ملگنا ناقھ جی بیٹھوئے پیٹھ۔ سگو داپ داپ دار گن۔ پیاری کھھڑے زیادے تکھہ تے سوچے چاں ستر دور دور گریز۔ روکر تھا اتی اس داپ داپ تو دپ لگھ۔ لوکن چما کا تھہ کارز ز یور بن امس ستر سوچن کرڑ۔ تھہ ہر راڈ وی۔ وی ہس آواز چیکر گزنا سازد بدلے وچھ شیمان۔ کل گلنا والان گلنا والان اس ڈبھڑا گوان۔ یا لال خجڑے مارے نئت ساتھ شاہ روزے۔

ناقص جین مژرا و ڈا۔ سنبھا وکھ تے اوس ڈلن ہمیتوڑت۔ تھس گو پتھیتھہ دھنھوڑ۔ مگر دروازس بے اوس س داپ کا پڑھس گومٹ کپڑے اوس س حفاظت شد جیم؟ تھس پیوش اکر لیٹ بیتھے غلڈ چھان پہ شہر بیٹھو تور پہ بس پنگ منی پاٹھر لگھیتھا اسکے۔ نیپر کو اگر اٹھے بیوت لاگوس یہ کو رخانے چھ پانے شر را وہ یوان پہ پیٹھ ماس کریتھ فالپس دنپن یوان میکن چھوڑو کنہس تے ما آس کھانے دتھ پکوڑ انھوں ناچھ مانھ دکھ دینہت نر دوھ لا توہتہ کروں ماسٹر جی پیشان۔

ناقص جین شوڑ بیتھے سر کچھ ویتھے نظر پیٹھ تھہ، سکر تبلہ فکر کرنا یتھہ تھہ کچھ دوچھ رلان اس۔ ائھ سکر کا پار اس دور تام پرے دپر۔ ائھ غمکی پیٹھ تھہ ائھ آس ابیں ستر پتھے پیکھہ سڑک تے سوچھ تے پاپر دوچھ۔ ویتھ اپار بیٹھ جنیلی سڑک تے تھہ عتی کوہ و انسن تمل نوچی بیپتاں، کیٹھن تے افرن بیپڑ کو اڑن پتھر تھہ تند پا۔ مگر یئر کچھ ویتھے سکر تبلہ سڑک، بیکم دپر دوار بیتھی چھیٹھی بیون بیون بکھنیز ان پیٹھے دبکھاٹھ اسے۔ وڈکھن چڑھ ائھ گلگھ مژن اوس سوچھ کے کیتھہ کیکان گوٹ۔ ہر فر اسکی تھڑس پیٹھ اسٹاپ، نوچی افرن پیٹھ کو کھڑ بھلی گاٹھ کوٹھ نوچی نیران۔ پتھر اوس ائھ گلگھ کر سپڈ پاپر کیا تام نڈل بیٹھو بیان۔ - - - - -

چھپا کا تھہ۔ پیاری پیٹھ صحن۔ ناقھ جین کوڑ کل چلنا تا ووچھ تکدار۔ "اپ تیکھ کونہ چکھا دکھ دیوان؟ تریسے چھ ایان"۔

مگر ناقھ جین کپڑے دار بیتھ۔ س ووچھ پیاری کوں۔ "خبر تھے چھیپے۔ شامس چھ پاپر دوچھ لایکھ نظار اسان۔ دوور ویتھ

ام رکھ کر صفحہ کو لیتھے ہیرون نقشہ و پھٹے ز پیاری کا تریکیں ثرھیتے کر رکھ
والپس۔ ناتھ جین تھوڑا اٹکس رستے تھت پوشس نکال پکھ رکس پڑھ آکس
ریڈن میں ٹوڑ۔

”بڑے کر بڑا کھکھ“؟ پیاری پڑھ محس۔

ناتھ جین دلٹی۔ وی نہ کن نظر کشم مائھ اوس کھاد پیش قسم
و شرخانداں۔ ”میر کیا گو۔“ وہ پچھنے سکھ تھے کیمیہر۔ ”اپنیکر پیٹ پیکن میعنی گرم“
”میعنی کیا چھپے؟“

”بڑھس اوس۔“ دھپڑے وہیوئے گزھ ان پا کھنڈ۔ ما انھ؟“
ناتھ جین شراو پیاری کن دلپ نظر۔ میر سوہ پڑک پاٹھ کھوڑ پر کھوڑان
کھوڑان پے دو فنس۔ ”آہن سا۔“ پکھیز ہے۔ متھن غوش کران۔
شیتے کیا کاشہ چھپر شاکھ کو روٹت؟“
”غوش کنیاز پھٹے پر کران۔“ تھیک پاچھ تھے پھٹے مئے۔ اگر پن تھے
دودھ پر تھے آسیم ٹولمٹ ز پیاری کو جھ پارو گا۔ پہ کاپ پور پتے دو میں جایں
نئے وان۔“

”تلائیمہ پا دتم بیسی یاد۔ متھے ہسا چھے خبر کیا گزھان۔“ ناتھ جین و پھٹے
پیاری اس پڑک پاٹھ پون بیش گاہ پر۔ بوجہ گو دروازس بیٹھ۔ ناتھ جی
گو یکھ تھوڑا و پتھ۔
مگ پیاری میںو پتھ۔ ”بڑھ سون درواز۔“ پھر مہر مانہنا

اپار چھ آری ایریا بکھلی گھاٹ براہم بھبھیہ پندھ میں دوان۔“
”یہ کوچھ کیٹ پہ بھیگو مٹ زینیک نظار پر تھے بیتیک بھم دوان؟“
پیاری پڑھن ہلے ان۔

”تھے کر وون پچھ بکس بکس گو مٹ؟“ ممکن چھکنہ فلمہ مشرما آسم
تھیک پتھ نظار پر و پھٹے یا پانے ما آہم باستیو مٹ زانٹھس مشر آس
سمندر نڈھس پڑھ میں دلایو ڈکھا گھاٹ پتھ پاٹھو سجانا۔“
”پر سکھ پر پارو سکھ وندھے کریوئے نا پار۔“ گھر جو زیہ۔
پیاری دوں لوئی۔

ناتھ جین ٹر دار بند۔ آد پتھ بیوٹھ پنڈھ جایہ۔ بیچنر س کھنڈ س
کردن شرھو پتھ پتھ دیئن سوال عتی پیاری ہیں سوس سواس جواب۔ ”کیچ پاٹو
گزھه ہا؟“ پتھ سرتھ رہتھ پچھ مکانے کے ساس ساس نکال پھ آسان وال۔
و تھچ جن چھکوئن مپرے پچھ انسان دوں ٹوٹن گزین ٹوٹن ہیکان
رٹھقہ۔ بیتیگس سکھو ہونا؟“

”خارجہ میں آو بھوپے کرے دار۔“
آ۔ آویے۔ مگر آونا پہن۔“ ناتھ جین شردو دو ش۔
پیاری تھے دو نئے اندر کیا تام تھوٹھیں ہیتو۔ سوہ تر اپور کھس مشر پتھ
کوئن گیس ثرھی۔
ناتھ جین اوس کتابو تبلہ لوئی اٹکس کوڈھ مٹ۔ تھھ مشر شہماںی

دہ بہر فلم تراویخ گر نیمن تے یور گھانو گاٹھس ہیں۔ مگر ازت زنا آونہ
کوئچھا۔ نبر کیا رہ؟

”دے پئے وہ تھا تھا تو دروازن ہاٹکل“

پیاری چر آواز بوز بھن زن گو ناتھ جی پشان۔

”نے خر بھم گپتا جی ما بیہر۔ تو اوس تے اومت ز سے مایہ بھس
کھنڈس تاپے والپس تے جیسی بھپھ کیا واتھ نوبکے بھٹھر۔“
پیاری بیٹھ ناتھ بھینا یہ کھنڈ بھپھوں۔ حالانکہ اس بلکل اپر۔

امتر نیشن ہو چکا اوس گپتا جیں ناتھ جیس صاف و دمٹت ز سے بیہر بلپھر
دکلوں روہ مار پھیے مشترکھر۔

”بیٹھ گو کرے دارے۔ کرے چھ پور ڈریکی دوان۔ مگر کل دویں
مشترکھر پنچھا ہو شیشو دھہ بولا پو بیٹھت رفزان۔“

”سوئے چھ پر لیٹائی۔“ ناتھ جیسا اون اخبار تے سہ بھو چھ کٹھ بھو دوانا

پیاری۔ کرے دار تھوپو امر بای پھر تو رائپھ روز مگر وھ جیسا پیٹھ گر گڑ پھ
عنق عتو تھس سماں اس راچھ کران تے بیٹھ پسیں مکانس پوچ کو دری کران۔“

”بیٹھ پسیں مکانس پوچ کو دری کران۔ ناتھ جی گو حالان گئیل کھنڈ مکر
پرس سہ روٹ پیاری۔“ پیٹھ پاٹھو پرانا پنچھوئی بھر کھنڈ کرہ۔ عقلاً گھر
کام پیغ۔“

ناتھ جیسا دیست اک طرف پیاری عقل سام ہنگ مشور۔ مگر بدیہی
کام پیغ۔

”مہند درمانہ۔“

”شتر کچھ پاٹھ تو سے بکر؟“

”بیچن جھم عاش سویومت۔ مگر کن پھی سے تیز۔ دو ہر دہس پھس
مرپنے بھر بھر کاٹھ ماسپے لے بوزان آسان۔ دھو تگم نا یوت تر پر زنانا
زکس بھس کھر جک جھ۔ چاڑ پاٹھ ماسپس دو ہر دہس سکولس من آسان۔“
او سکولس بھس شرط پھنستان۔ یہ جھم ہڈ ماسٹری اس کھر شر۔ تو تر
چھس ٹین زن بھر تاپے واپس یوان۔ بھر کر پیٹھ کاٹھ میٹریا افسڑا پیٹھ
پتھ اپسکھش تے بھر کر کرن تھے تو کوئی مشترک جواب۔ یکیاہ نو ہفت جھم
کارنک چم۔ ساریا ماسٹر جھ زنان ز تک دھہ بر رنگو یو پتھر تے چھا دو
زونہ گاٹھ مشترکو گنپھلے۔ مگر پہنچ کر پھیش دیان۔“

”خیر کیا۔“

”پر کیا کر کھ بیٹھ کنی رنگ؟“

پیاری ڈاچ کھ۔ ”وڑھس۔“ ”وہ تھم تیمس برس تا اندر
دروازس۔ دھو پوچھو ہاٹکل۔ وہ قبیلہ کا تھر۔“

ناتھ جیس اوس پنچھ پاٹھ پیٹھ جایہ بھنڈ ز از پیٹھ کن نش
کائپہ نتیہ کا تھر۔ کاچجہ اش ناد، یار، دوس یا پڑانہ ملک سکا تھہ
رڈا سار۔ از بیٹھ دار دھہ تے اس چھپی۔ پکاہ چھر آوار۔ بیٹھ داؤکن
اڑو، پیٹھ چھپے سوالے۔ کس شرید بھس مہاجارت پریں تے

پیشہ پڑے نامنہ تر کٹھ نامنہ جیں تا سوچ پانہ ز دہن چھپ ڈس نیتھر
کر کر۔ سماں پر کور بیچ کیا اس منیر انہیں یونہر پاچھ مند پھے۔ یہ داش
ندوں اوس نیتھر بیچ کر کھہ پڑے بیٹھے دوں پھر رعیتی قرض پڑھ کوئن آکھ
دپور مکاپ ایسا پر تھے جایا یہ سب شرطی حکام اس لیوان مانپنگر وہ فی چند
شہر پر منیر شمار پیلان۔ تھے پڑھ؟ نہ کوئر تو نیتھر پر تھے تھے کوئر پرس
پڑھیں آیوں رقص کھٹھ۔ مگر پرس روکل سلاہیں دہیں۔ تھے بیٹھیں؟
— پہنچ سکھاس دھوپر رتھ کیستھا عکھیتیں۔ نامنہ بگوان تو پر کر بیٹھے
والپس؟ بیبا کہیے کہیں پڑھ۔

”وشنادا تینیلہ بیٹھن،“ پیاری اس تو پنچھال نامنہ جیسے کھلپیٹھ۔ تھے ٹھن
اچھپر پیٹھ انکھ تھوڑتے دوں نامنہ جیسے والپس۔

کیلیا گوڈ بیوو خبر اس نامنہ تر اخبار پیٹھ خجن پیٹھ کھجھ
کہنے بیوقوت لوگ ٹی دیا پیٹھ خبر بوزنہ تر اخبار پیٹھ خجن پیٹھ کھجھ
پر بیٹھ۔ بیٹھس کاں سے کاٹھر تھے اور دو خبر بیونچھ تر اخبار کس گوڈیکیں
تھیں کاں پاٹھر سیں توی میں پڑھس قصس پیٹھ بیٹھ نظر دنخ کوکاپو
تھیں کاں اس پیاری تر تخت پوش پیٹھ نشیر بامنہ تر بعوہ کنہ
پنھن خاکل پسٹر تھراو تھر مکھیٹھ۔

”بلوچکھا دویو لتر تھراو۔“ نامنہ جیں دوپنے اس کھوڑی کھوڑی
”ٹھنے آپتے میاڑنے پے بیٹھ منیر اڑان۔“

طرف گیس پنھنے اچھے تر اور۔ انکھ تھوڑے نامنہ دھوکھوؤں لعنتی اوس پنھنے لوگ
بیٹھیں انکھ پر ہیوٹن انبار پر۔ پیاری تر دنخ تک پہنچے منیر آپر تو مل پتھال پیٹھ
سمہ بے چھپیس تو مل نارہ مگر طیوب لا یٹھ تل تر ایس پنھنے یا کہنے بوڑھے۔
نامنہ جیں تل پنھنے اچھو پیٹھ انکھ تھوڑے پنھوڑنہ نامنہ۔ پیاری تھے دھوڈ انکھ
لا گھکھ تو مل نارہ۔ نامنہ جیں تھوڑے اخبار دنخ تپ لوگ ٹی۔ ویا دھھیٹ۔ گستام
ڈاکڑا اوس تکن پہاڑن پیٹھ ویٹھ کھنے کران بیٹھ دنخ شکار زمپا تر ڈیھی چھوپیلان
بیٹھن غلامنگن کن ڈاکڑا اشاب ادی کلان۔ تم با سیئہ نامنہ جیسے پانس تھے۔
سے دو تھوڑے تھوڑے تپ کوڑن ٹی۔ ویا بیٹھ۔

اخبار تو ٹھکھ تھے دی بند کھنڈ باس پو نامنہ جیسے پنھن پان بیکار
پتھ بیکار۔ پیاری عکھ کر ہے کھنڈ مگر سعد اس توں نارہ اس تھے اور۔ لہذا
لوگ پانپے بیٹھن سوچیتے زید شہر پیٹھ لیوت دوڑ مکاپ نامنہ کوڑا تھی
جان کر کہنے ناکاپ۔ پندر چھ نہ پیٹھ پڑھنے رائے پر ڈیکھ کوئی آویشن لینا پکھ
یاستاد میٹھ کجا بیاس دیہ سپیٹھ دلایہ کئی در بخداوس۔ اگر کھنکھیس
منیر کا نہ بانڈ پیٹھے لر پیٹھ دیے ہے سارو کے لے اس الہ گرھان اورے
تہ بہوڑو پر شنے تھر پیٹھے داریا اس کاں پیاری رہوہ شہر گن گر کھنے نے
مگر تھے کر کھنڈ تک دو دو کھوے بارو پیٹھ کجا بیاس منیر پیٹھ را دو ٹزناہ دو ہی
شتو زاو پیٹھ، ستر کھنڈ مس۔ مگر بیٹھلے ٹریننگ پوپ کر کھنے نیٹھے
نوکری لوگ تھر دو ٹکھہ دناف زیوتام تھے پڑھ لر پیٹھ چھر، تو ناما

"شے کچے دو تھے ووڑھپشت۔" پیاری کوئت پرزو پاٹھو شرار بھر۔
ناقہ جین دیت اپھ ستو ڈکھس طاس۔ بینے پر روم طماہ۔
راہب آسری میانو کھنڈ نکل ترپڑ۔ میون مطلب اوں زدھے دھدھے دھدھے زر
پشت تراوڑ۔ شریمہ شریمہ شور دوہ زر لبھ دوہ زر شاند گندھو
دوار یون کرش چھلخوا! — پھکاچ دوہ دیش کام ہمکان؟ اگر پر
تہ آپ اگھ میانہ پے پرس مفتر ازان، کامس گرھد جامہتا یعب فرق۔
"کر وہ فیوز۔" پیاری دیت تجھ پاٹھویں زناقہ جیس پیسی دوہ

پشیره دریا ہر قلچم پیاری یاد۔ سے ووت خیال مفتر خبر کوت۔

ڈچے پے وشنادے میان، پنپھ کھو سوبتے؟

"وشناد۔ کھجھنے پختو۔" ناقہ جین دیت پیاری جواب پے پتہ دوہ

پائس مکولھ لعہت۔" اپاے راجھ زنا پیشی بیٹھ۔ بے تین!

بہت کھنچ اوس ناٹھی دلم پنپر خبر بولانے ز پیاری ترکپش مفتر باہ
ماٹھھ۔" پھکاچ دنہ سمجھتے۔

"وڈ کیا کہ یہ شوبلکھر۔"

"توتہ اٹکو نہیے پرس مفتر وشنیر گرھد جا۔"

ناقہ جی دو تھوڑی ویا کوئن بند۔ پرس مفتر زاد مگر اقصس کتف

تجھنا اکھ رہنیسٹ۔

"کراہ بکلی ٹھھستی؟ پیاری پرھضس"

"کر۔ پے نالپیسل اسپ۔ تے چھ سکوؤں کھن کاکن نظر دن۔"
پیاری کر ٹیوب لایٹ ٹھھستی۔ ناقہ جین نول ٹیبل لمپ پے لوگ
ریپڑ ور قا پھر۔
"روز پو ہیا پے۔ چھس تھھنچھ پیپر۔" پیاری ورن پے ٹاہر
پنپھ فس پرس مفتر شوہنگ۔
"گھنکھ کھن کا ٹھھن؟ زر لیفہ دوہ زر کر تادر پے بلتے پلو ویر چھلز
چھاٹھ کھنا؟"

پیاری دیت لرپھن تھ تھر کرنا ناقہ جیس کن۔ ناقہ جیس توڑ پہ
نکری ز تھر کھن بوری تھے دیت امر لرپھن کہ پڑی اوس نیندھ جا چھتے
تھو تھو لعہ اپچ بھر پھر ووچھ تھ بیسے اکر ریپڑ تپکوؤن سہ ملساں اسی دو
اوٹن زور تھو دوست۔ سکھا امرک بگ نفک کھنڈھ لوگ تھ دا پاٹھ سخنے
یہ گو کنیٹا تھ تیر گیئر ایک بانڈھی۔ اوٹاوا۔۔۔ تپیہ گو بنیا فیکس بیستہ
وڈ کھنس بیٹھ آسر۔ اوٹاوا بیٹھ چھنے نیا دوہ۔ بیسے چھ سمندر بھس
پھر۔ یا سمندر بھس ککھ اکھ روا پہنچو۔ بیسے کن بیتھر شمساں مفتر
پھر۔ یا ووئو دنیاک آب ہوا متنیل آسر ہر بھسیہ یوٹو۔ اد سا جانے گو
بیٹھ پکر چھ تھر کیتھ سھا لیوڑ۔ بیسے آسر ہر پھر تھ پاٹھ تھ تھ سمندر
لپاہ روپے زوں باسان۔ بگ مانگ پو ناقہ جیس جس زس چھ خر
کیا گوئت۔ تھرس مس مشر چھ ہر دن تھے اکھ منظر وہ قلانا یچھ مفتر

کڑہتہ سدپے اپار نویے رول چھپ آسان۔ شاید ماچھ امیک و جب
بُریں چھ زول بکلی گھاش لنس تل سری شنڈ چکاٹ۔ بُریاڑ
پہنچ نوچ شینوں دُش وُش تاپھ سوڑے کیہنہ خوش کران۔ شاید چھ
سے یہ سورے کیہنہ چھاون شیخوان مگر چھاوسے تے چھاڑ کچھ پاٹھو؟ یہ
سورے کیہنہ چھ اپار۔ سے چھپے پانہ سیار تے مشرچھ ائنگٹہ بُریاڑ دُش
مشدر۔

پیشہ نیذر، دپان ہے اوگھک دُذ کیا کہ شنگاٹھو؟ پیاری چاہر
آواز بُوزھم گوناٹھ جیا ہمیشہ۔ تسل اش پری چیز پاٹھ
و دوچھ کہتام مشرچھ درواز۔ دُج دُس تے ماؤن تالس چاکھ بانکلہ
و قرچھ شراؤ کھنہ بُریکمن درون پڑا ان آسان۔ لوکن چھپے کار کیہنہ زر شے
فیش پتے بیور مایہ ٹھٹھے۔ وہ تھم وہ تھان کوئے چھاکھ۔ یونام کاٹھہ
لوٹھ کر چھ گرٹھ۔ پیاری اس لپتر مشرچھ بُری پرچھ دُب دو کران۔

گپتا جی ما اُو پری چاہکو؟ ناٹھ جیئن ٹھی خارچ تے ووچھ بیعنی
پیاری کریہنچھ دار مُشراو ووچھ دیلن پڑنے کیں بون کھن نیٹھ۔
کیا تپام تھاچی جو راگیسی دُشچھ اکھ رہوٹھ مگر وہراؤ ووچھ پیش۔ بیاکھ
نیٹھ مگر شوکیمیز زن۔ مگر نیٹھ ناٹھ جی پتے تیلو گدھی ہدھی۔ بے
ڑے چڑاغ بیگ بیون۔ بُوزن تھم شروع پھرھ تے دار بند کر چھ زاہی
والپس لپترس مشر۔

سکاڈ کٹھ نیپرس برس تے بنویس دروازس ہاکھل دوچھ یلیاٹ ناٹھی
وابس کھوت، پیاری چڑھن۔ یمن چھنا پڑھتے۔ راتس تے چھ بُریاڑ
بُریاڑ آسان پیپر ان۔ لیں گوریں چھس دو د چھہ بہوان سے چھنا شامس
و چھان ز تلائیم ہے گیر تے کوت گیڑے۔
ستیک کیا گیو ویلیم دو د آسہن دوان۔ ناٹھ جیس شول و دش نپڑھ
یمن چھے ہمچھ بُریاڑ تے توے چھپے پاٹھ حاڑھ اسلاں تے پر شھیٹے۔
پیاری تے شروع ووچھ۔

تو نہ پیشہ بھس جان بارش۔ ناٹھ جیئن تھوڑو پینن کلاری جاڑی۔ تپہ
پرس لیوہ سہو کھے قرچھ ترکن دوچھ گیو و گھاسے تیوٹ زگ روپو گلیتھو تھنھو
یسا پتھو چھکا و پیدا دانہ تکن کپنچھ تے کیا چھ پارو گاہم کاکل پور، کیلر نہ وانہ
یہ بلاس آسان بکھنے۔

ناٹھ جیئن رٹ زلودن تل مگر کھم اس لشندو کھم نیٹھ تھم پر
نیٹھ دوکھو شوکھوڑی پیاری کاگن نظر مگر خر کیا ز اس دُخ کمیں تے تسل دفن
گچھ تھ موئن پیچھو رُست۔ تھم دیت تپٹ کھٹھ شاخی سانا جواب۔ پیچھی
حولا کر کھچھ کھس کرنا وان۔ یہ چھن پیٹھ دھ دکھاپے کران۔ بُو دو دھ پکار۔
پرچھ بھیں اُس تھ پیچھن ڈول پتھو تھنہ کھنہ شکر عکو ہوٹ روٹھ ناوے جانا۔
ناٹھ جیس باہو ز پیاری چھلیغ تل اُندھر دنر دو دان۔ سُڑاو
لھتی لپرس مشر۔ طیلہ لپے کوڑن رختھن تے کلے نلہ بیڑن لیف۔

دُورِ آنلش

شراوِ تھک کیا بتام سوچان سے کیا چہ سوچان تے وئیں بوجہرہ دو اک رنپرہ ذری
بوجہرہ سوتپت کا پرہتھی کرتا یہ دند کیا اوس منہ سوچان -

دہ کاہ ووچہرہ کھٹت پتیں دیوی نیومت منہ اوس پاشہ رڈتے مائے ہمہن
ٹھڑا نرچنہ پتھر لکھوپر ہندیں اکس کھٹکو جو اس مشتر پتھر شاپہ باچ کام کران -
تھو اس پنچر کا پیر سخھر چک پرہتھ دیڑا پرہ - سچھ پیٹھ لشہ دل میگھ پتھ شام پتہ
اویں کھھوان - اس اوس اور دو پاٹھ جواب مظہون یکھان زمہ کیا چہ پتھ نیدنگی
کھنڈ بیچ یخان - امر پیٹھ اسخن جسا کر پتھداہ سوال دل کر - پتہ پر انگریز
صحت پیکھو تھہ پتہ بھر جی پتھ سبق یاد کرنا - نیز کوئی کوئی نلکو شری
و جو جنہن بنایوں بالے سکونت سن کر تین گینلان - شوپ پتھ اکس تمو اسما
نکھن نلہمت - نس نہ اس تو روکن پڑان - مگر اس نا جان نلک پر تھہ
شاری ماسٹ اسکس پیٹھ خوش - مول نہ آسیہس انپر کو خوش کی مگر نیپر کو کو
اویں بھیم سختو مت ز اگر سالانہ اسماں نتھ فٹ پی - شے پیٹھ کو مشتر
نکھنہ رعینہ - لہذا اوس سے یخان ز قس گھر کھل جل کام کھلپڑ - پکاہ وچھہ
ساطر پاپے وچیس! مگر دوپتھ پیٹھ بیان یو اپنے پرھص ملا کو سکونت جس کام
مکھ لاؤ دکھ کپنہ دوہ تھے کہ کاوا کے؟ سے اوس بگوان سکھان ز قس گھر
کام دولا دولا مولکانز - پتھ گندے سے تے یڈ پرہتھ یارن مکو سقنا کرتونا -
بوزویے لشہ دل اوس بروجہ کوچس مشتر دلہت پتھتہ شرمن عکو
دو دو پتھ کرکن کاران - مگر دیاغ اوس انپر کوچس کھو اس مشتر پتھ کاپی

از چھپہ میٹر ایم - این - کول ڈیٹھی ڈایرکٹر - از پرہمہ دویا بروجہ
اویں سر ہرف میتھے - از چھپہ سے تھہ تو سکافونی مشتر دزان بیتھتے آشہ بھلپہ وہر
آٹھ داہ مکائے نیار چھپہ کاٹھت پتھ دل پاٹھن پاٹھن چھپہ رنگیا میاث کھاپے آپرہ
یتھہ تو سکافونی مشتر گاگ پتھ دل مشتر دل پتھ مکو اکھ خستہ حال دھمال
یتھہ نہ تایہ پرگیس مشتر ملائیز دوست کران داں اوس اکس سکے شدہ عیال تے وغیس
مشتر چھپہ کو گری کرن دول انت ناگ ٹرھگ اکھ پتھ پتھ شرکو پاٹر دزان چھو -
پیو دویو گرو وڑاے چھپہ کافونی ہندی ساری نسپنی بیاہ، یتھہ دار پتھ بدر مہندو
از بوجہرہ نپرہ دویا اوس مپتہ شکر کس سکھ مشر دزان بیتھت مہا انجی
سیرون پتھر پڑنے لرا کھ اکس نکھن اپس کھر پڑر - بیتھت اکیے لر کجا اس مشتر
تھو دل دل پاٹھن پاٹھن گر روزان اکھ - بیتھت تیگ پتھا کپکو کوچہ اکھ - خستہ
حال نالہ اسپ - پتھد پوڑیا پتھ کوچی پتھ مشتر سان اوس نپتہ راک چھر صدقہ بروجہ
اویں سیشن لرین لرین پتھن کپن شفوقان اوس -

از چھپہ میٹر ایم - این - کول پنچس پنڈ دیس مشتر گوڈنگ ٹیکس بروجہ
کہنہ کھڑا نیک - نایا پتھ گنڈ ٹھپک کر ان پتھ اس مشتر پتھن بیتھر زدن کن نظر

آور روئو مُست - اُر لپڑی چھپتے مراون - اما پُر زُنیاواری و زنلپڑی چھ تمکھو نہ
تے بُرڈ میاون - تر کیا زکنھ چھپتے اندپے - کامس پتے سکام - اکھ کام اندان تے
تے بیالکھ کام کلارکان - تسو اوس پتے زانہ خرازد یونڈ شریہ اتھ آمٹت یونھن
شتبے پُر کھ پاٹھو دا پھاٹردا ہے تے زنگن کٹھے کھلے واشا - جا - اے موه کلینو و
دندھ تے بیوون ایم - اے پُرنا - ایم - اے پاس کرخو لوگ کے - اے - ایں خاطر
تیاری کرہ - اتھ اس منز کو فٹ پتے بنیو سرکارو افسر - سرکارو افسر کران
اُسیں سنتے قری گھاٹت پتے بیشون زمین تے شدر پریو بونوں کلائیں نے وری
گرھتھ تے تپش تو کنواٹیکے اوس - پیارو اُسیں شریت ڈیکھتے - موغھ اس
تپش کام دوہ کھوئے دوہ رخصو میٹن بدھ زیھا پے -

تپک ٹالے یونڈ گنڈ شپریقہ لوگ ایم - اپن کول حابن کوٹ - بیمن
و سبھ کرڈون سکوڑر - سکوڑر کس پر گپریں تل گیتیم ساری خام خیال یہم اس پھٹکنے سا
مود کپھنس منز و دیپتیو اسک - پتھے افسری پتھک پتھنے دھمن وون نس نے کام
سکا پے پجھ انسان پتھر زندگی - کام پتھنے دھتی کھار تھو پتھر زندگی رتھنے تے اسی
عتو بیکر پتھنے نہن شوون پتھر زندگی تے رکھ کھا بھت -

دم سالارش و اتھ کوڈو تھو سکوڑر - اتھ اوس اکھ لد کٹ سگریٹ
وان - واپن والی بیٹھ کول صاپ وچھ مس اوس نس سگریٹ ڈبی پتھنے تے اس
خرز صاحب کم سگریٹ چھو جوانا - واپن والی پانچ جوالا کرکھ تے سگریٹ ڈبی
چندس تھو تھو پتھر زون شنیون ز پتھر کو گیر بیٹھ اکھ نالی آواز ایش -

پیٹھ واب پتھر خلیکھان تر شہ کیا چھی شھان پتھر زندگا نتھر میا -
ڈر سنگ طیل کس اُنس برہ شہر کنہ نیک غلایہ ہند گندھ ملکھ کران کران
اویں ایم - این کول کس نام گھنن گوئٹ - تسو اویں سلپ پتھر مُست زگھ چڑھا
مسٹھو پتھر لون کیس باپتھ پر ماہیں نیش کنے گوڈ گریھ شپتھ ولکے گر - دو ڈھے
کامو آپ ضور رو ری - گریڈ بیمن دھن شرحدن دھن کام ٹھوڑیں لون نہیں تپلے نیروں پتے
تو نام تو وو کو گھر اونت سیکانش گرھن - اما پو شپک گری شپتھ ڈاٹا شہ
گپر داشت تے اوس ضور رو ری - مون ز دھن مس پتھر تاپی آسان - مگر اس سے
چھپتھ عشق پتھر گھر اونت - پر وو مٹت کوتاہ ٹھوڑیں بیکر پتھر ڈپرچہ نوھنے سپتھ ناکار
آسھتھ تے اس اُنس تھنچ پتھر لاغن والک کول مائیں ناٹا پتھر نہیں تھوڑیں سپتھ
کھڑا وو تھ - مگر شپتھ لاغن والک مٹویں نس پتے از نام تے -

پکے پر کامیا بیٹھنے - تسو آپ ازوہس منز دیگر گھنے تھوڑا تھنے دفتر
نیز منز پتھنے تھ بیتھ کنہ کام کرہ - اتھ کامو شرمتا پتھر اس خاتھ پر پلاٹ شھاٹھنے
باپتھ اسپس دھلیس منز تھ کھنے باقہ کرڈ - فرمی یادس نیش تے اوس گرھن - راج
ہائی کرس کلام تیزیکی ناٹھ درست پتھر چھ بکلکو ریچ کھنے کامو سکپنی منز ایتھر - گھٹای
خاتھ اپس تسو نواپک شپکنکو رہنے ناپوڈ - بیتھنے تے داریاہ لہ کچ مون کامو کامو ڈیکھ کر
شپر زنا تے اوکھے اپریشن کو رہت - تسو تے اوس نبڑھن - تو ورنیا یاد پتھر
اویس مکافیں نو سر ہپتھ تے کرناون -

رہتے کھانچ اس پتھر، کول صاپ اوس فندو وندس تے کامہ عصت

بے من کاکھ!

ایم۔ این کوں گو جالان۔ یئھ سالوںی مئھ جھیش ساری طاری کرامب
ذنان۔ پر کس چھپیتھ توں مہیہ کاک نادھنی آکر دھیت ہے تکو دشہنیوگن نسلار
اٹھ جھپٹ رسم سالہ ہند دار کوں کل پلٹھیتھ لید کپودر توں گن دھچان پے پاس سرتو
آسان۔

بی۔ اے دلخہ ایم۔ اے شور و کرس تام پڑ پتھے ایم۔ اے پاس کر کھافر
پتھے تام ہس بھو کپودر سپر وات پتھنے ایم۔ اپن کوں گند بلکہ پتھے سافی
ہاؤں۔ دو پھرے اوس پکپڑے اکی دردی میک پاس کوڑت۔ ایم۔ این۔ کوں
پڈر برہنہ کن۔ بھوون دپڑ توں لکھن پوتھے حکیکس اکس کیش نش سپن
تو کری پتھے کیتھے دریا پتھے نہیوے تبر دا وائک ماںکھ۔ بیٹھ پاٹھو اس بھوپی
اٹھ و اس پتھے شیتھ بھی پتھے بھی پتھے لگان۔ سیلہ برادری دفتر و پتھے والیں پتھے
پتھنے گرچا جیا صھھ در بارداری دھنیا پتھے لومہ دھنیا پتھے سماں اسے۔ اپوز
بیل آپنے کنے اوس مہنے زور بھج پتھے در بارس منز جائز آسان۔ بیتھ فر مخلپچر
نوبو نہیے یا جوان کو پتھے نہیں بھشا یا کوکھنا بھائیں عتی بھو وس نش کلے داد
یا میڈ دا کر میا جا پتھے بیان آسے۔ مگر ایم۔ اے شور و کرن پتھے کتہ بڑے
ایم۔ اپن کولس بھو توں و اس پتھے بیٹھنے فر قتھ پتھے پتھے سیلہ افس بھو تیل
باسیوس ز بھو پتھے بیت کیا ز کنے پتھے وات پتھے پتھے بھو لانکھ پتھے کو
توں ملٹھے زن پتھے شرناہر اوئیے اوس۔ مگر از اوس تے بھو پتھے منگ

بُو و گو مُٹ -

”پر کوت سائیوڑے“ کوں صابس اس پتھے نہیں اپنیں پتھے پتھے یوان۔
بیتھ چھنا تے ساماں۔ میون لکھت مام چھنا شہرے تو کری کران۔
ڈلوکھیو۔

کوں ھابن زون تر درم سالہ شر ڈھیر دلخہ پر گر ک آسے بھو دن لکھت
مام پتھنیس گرنس مئھنیو دوس نش کھشن باشیوس پتھے مٹائیں۔ بیتھ کتہ
اپس فر پتھے۔ چھائے چھائے پر ھابن پتھے شپھے واکھ سند کرشن اوس
تپھن خاطر بگوان پتھن درتھنے کھوتے تر مھاں۔ تکو کور سکوڑک ایجن شاڑٹ
پتھے و دو قتھ بھو دس گن۔ ”دسا و دو کس پھم کام۔ شامس اگر فر مٹھ آئیں
پتھے پائے۔ پچھس نایتھی زوان۔“
”پے ہے چھم۔ مگر پتھے آئے پتھے شامس بیتھ۔“
”کیا ز؟“

”تے چھنا کشنا ترستگ۔ سو چھم پتھے گاہر تپھد واڑو و شراوڈ۔“ زن پنگ
چھ کیا ہاتم ”تلاروڈ۔“

گو کشنا ترچھ بیوڑ آپنے کوں صابس بیتھن دس کیا ہاتم دیرے
بھش گپھھن تپھن تکو کور سکوڑک ایجن بند۔ کشنا اس بھو دن لکھ پتھے۔ زن شود
وری اس کشنا۔ ناؤن ناؤج کم زیپا گیشام۔ بھکر بھکر ایچھ پتھے لگر کھن توں مسکوں
کھنا دو پتھے یوت پتھے۔ اے کر قتھ تے سیلہ مٹھ بھو دن اگر گزھانا اوس کشنا اس تیں

تیش تیر--- تیر پیشہ کشی فرش۔

ڈارے کوں کلپن کلپن تھے بوجہ د اوس تھے کئی اسان۔ ایم۔ این۔ کول مائیں بایا
تیر۔ پچھے توں ٹیپنے کر لان۔ دیان گھس لو کیا اس اوسے ماؤں شد ہیں۔ وہ نہ چکھ
شچکن کھوڑان؟ سر دفعہ دل دوڑ کر تھے بوجہ دس گون۔ بھینے گھس کھنڈ تلبے
والاپس۔ مگر پیشہ توں مسے پڑا کر زیو۔
کول مائیں کوئی سکوٹر سڑاڑت پہ بھوپال جوابیں پڑا رہے وائے تھجنا دو۔

تس پیشہ پیشہ تم دوہ یاد میں لے رہے مبتدے اوس پر کلکھ کلکھاں متنزہ تھوڑے اوس کیتھا
شوک کئی پت کیتھا ماؤں پسند پیشہ کو کلپن پیٹھ جواہ مظہروں لیکھاں زر ش کیا
چکھ پیشہ زندگی مشرب بُنن یہ حکا۔ پت پت کر گر پیشہ کرد اوس ستون کیتھن گنڈن
واپس گھر شو رو شو رو ہمت۔ اسند دل اوس برو ٹھکنگن دل والین تین شہون نش
وہ مہست اسان۔ مگر تشدید پان اوس خرکو ازالا بیڑ رو تھکھو کلکھاں متنزہ
سڑکھ اسان خلود ہمت۔ پت چھٹی کھنڈو شاپے کائم موکلاو دفعہ پت گھنی زنگن
واش ٹھکھ پیشہ شیلے رہ شرمن تھو گذشت بوجہ اوس دسان۔ نئو اس گنڈن مونکا اونٹ
پت پنھن پت پنھن گرٹ شامتو آسان۔

ایم۔ این۔ کولن کر سکوٹر بس رفتار سہھا تیز پت نظر نڑا پون سہھا
دور۔ دور انیش آپنے کئی اس تک دوپے نظر تردد پر تھے عقل آسپں بوناں ز
جانے اوس کو رکھ۔ پتھے خیال مشرب اوس سے پاڑ پائے پاس شاباش
دووان نہ بایسوں پنگ سنگ زن گیہ کعہ تمام کاٹ دی توں برو ٹھر کر د پاڈ۔ پتھے

وچھوڑ گراہ اسان، گراہ مندھاں تپ گرا وہ شلان۔ مبتدے اوس پتھر کو نہ بودن پر
گزھاں تپ پیشہ دھم پت سوہ تھتے آسرے تے اوس تھتے دو دنے درد پتے باسان۔
دھو شپڑ ہند اکیس پاپتھ شریتہ اوس بیدن تپ تریو نہت پت تھو اس کیتھ کھو
متر مس طیکن تپ تھجھر۔ مس اس پت پن ہس ٹھاپر مگر پت اس سکھ ڈاپر
تس اوس دوستہ تو کچا پکا ٹھو پیس ماؤں شد ہم میں نش دھیو تو خاندڑ
پت بجاہ گڑ برو ٹھے طیکن تھمپر آسر۔ مبتدے خاندڑ پتے اوس کشنا تھ خاندڑ سیستہ
مگر کیتھہ رہتے اوس لشگر تھا ایکی ڈنٹ بڑی سیدھت پت سوہ اس
مالے پھر قدر آپڑ۔

کشنا پتندتا او بیز تھو گو ایم۔ این۔ کول ہے بُنگ۔ خاص کر یہ میوس
تکریہ نہ از چھ سکا کہ واٹس پتے توں برو ٹھر کتے بیو د پر مژا۔ مہرتاب بیاپتھ
وول ٹلڑ پتگن۔ اما پوز میتھ کاپا توں نش پتیے یوت نزد پاٹھو یخڑ زل کشنا
کیتھہ کاپل پتے توں نش تھے پاٹھو سھما دور پتھ پاٹھو لکھاں متنزہ
دھہڑ جھسٹ اس سیتھہ دھم بیدن کشنا باپتھ توں طیکن تھمپر اس پتھ کو
اویس چور لا گھوکھ گوش چیتھت۔ سیتی پوکول مائیں جیس ز مہر مائیں
مہر مائی پتھ پتھو بیتھ کیتھ بیک دار مدار تپ شپڑے دوپے ہیکر تپنہ پن
کشنا بیڑن تپ پر چھڑھن نش سچا دفعہ۔ لہذا گوتمن نش گپڑھ تھے جان
تھو کوئی مس متر غامبل نہ سمجھ کلاو دھم توے کاحمر شلگری۔ دفتر ہیتھ
پوپر دھھکی۔ سیو دے بیی یور دک والاپس پتے بیتھیے بیتھیے دو ہر دھکیس بیو اس

بِسِیْس کیا تام غیری شرطہ هش - پتہ - دگ - پتھر پتہ شور - پتپ اُنگڑا
پتہ پتہ پتہ کشی - نہ اونگٹے پتہ نہ سکا شے - نہ شور گے پتہ نہ رکھو پے - نہ
دگے پتہ نہ شیلتفہ -

مشر

غُر و قہچا و نہ تی گز ان بکش و دھن پتھے سوہ تیہر؟ مگر جہا پیو و اڑا
ہپتہ نہ رین درائے درکو یہ کس فردیں ہن کو کھنڈھ پتپر بسان - اخچو جنایہ میز
کوں بس مشر تان پتیہ بولا انس پنگ مگنگ شیھ و دی بُر ٹھم کھدید یاد یتیلہ مُشہر
اوں پتہ شاید اوں پتہ تو نام ٹراپے بان لگھرھان - باز مشر اُک جیا ڈنہ میں
جیا ڈنہ بکی لمبی پتھر زوہ یا ڈر دکیا ب - تکش پتپتہ تاپہ ٹو ٹو اوں تکش کھوتہ سہٹا
بیوڈ پتہ کھتم تھر جھاٹ پران - سے اوں پتہ جیا ڈنہ میں آن یں پاٹس
یا وون پاٹس میلانا اوں سے اوں میڈ ان اگلیٹیا یا میڈ ان جرمی پنسل
آن یتیجیک پتہ پتھے پتھے مطلب الکھ آپنے یا دو فی آسان اوں سے اوں دو روگ
آسان مگر تیجھے اوں دو رتے آسان - اکھ ستابل اُک جیا ڈنہ میںل یا جیا ڈنہ
لمپ کار اونچ گناہ پھٹانا یا سڈانا - پتہ اونکو اوں چو چھ کا تہ جیا ڈنہ مال یعنی
بولا انس نہ یاد ریتیلہ تپس پتپتہ کھانند کو کھدھ پتہ ریتیو کھنڈی
یتیلہ نو تو شر و قہچہ پتہ بار بار پتھر پتھر پتھر پاں مل کھانان کھانان شر قہچہ گیہ
بولا الجذب بینہ اُس مشر اگلس کر کھ دشپر - کیتیشہ نہ سنا تھس پتا چو
گُشہ گزی کر کھ تر جیا ڈنہ مالے میوہ میت -

گوپشیان - مگر زتاب پر دُنْنِ تسلی زیر پروایے چھپنے کیتھے - پس لگر و نہ ہفتھے
کھٹک دُنْجایے ٹھکانہ پر فس - اد کر قون سے دُنْجایے نوچ پتائا، نون پر نیکس
نہیں - مگر اپس آس پر اکس چھپنے سے تقرار - یوئے کر توں نون پر کھنڈ نہیں
پڑھ کر تیس - کافی پڑھ جسے شیخ پتے کس پڑھ جسے - ابھر کوئی تھی یہ پڑھ کر فرم
نا دو مید رکھ کا شہر بچھن کر ان پھ - تھوڑوت دی پُند دامانہ - فریاد کو فس
ز بل پسند پر شرخا تھر کر کر - نیاز تھوڑوں تر پُھنے بلن یا بیسے گھنے دو یہ
پڑھ پڑھ شیخ داتے سر کار کاٹے غیر بیس، حاجتھ شکس پانڈھر روپیے خالا تھے -
یتیسا پر امیر دوہ تے کاٹھ فون دوت تے باسیہ پاہ تے پانڈھر روپیے سھا
کم - پاس تے اسیس خدا نہ تے اپرادھ با پنچ کھسما مانگتھ گزن دیس عورت
ذہ روپیے طے - مگر تر گھرتے دوت پر شیخ دوہ تے کاٹھ فون - شایا اس پ
نے دلیس ذہ روپیے تے فارکھر شر - چوال لوگ کریہ میتھر پتھر پا چھوڑھوڑ
تر قوڑھ کر کر - تھوڑ روہ آڑا تا - رقم دی پڑھ پڑھ وہناتام - اسر دھ زدن بلوڑ
دین ترند پتھامس او بلن فون - بلخو آدار بونیقہ آپس یونہ کچھی چھر
حالا نکن تو آس فوس پیٹھ توں ہوئی کر پتھ - دوختہن دو خس تیڈھ کھنڈ پر پتھ
یا ٹکو پریشان گھصن - جیا اس شتر ستر کر وائس اگر کیتھے کیتھے آس گومت تے پھنی
دده یا دیس دده ٹی - وی ای اخبار قریو یہ تانا -

بس گھیسیں گلے گلے - تپلاس گو ونپر - مگر پیلے تو بھتھ طریقہ کا کنڑوچا
دھنچ بنو دلان وچھے خو ترود پتھر کھ بیٹو - دھنچ بھتھ گی جلدیا شر صھتے

مگر از آس پر سوہ ٹپل - جمناپہ پہنچ سی تھے گلیس تشنیزیں تران
آس نہکھ اوں کھنے ناو بھارت جپان دوستی ہند سیتو تھوڑت پتھ امیکہ
سوئے خرچ اس جاپان دیتھت - کپنی تے آس جاپان پتھ اوس سی
پایدار پتھ شویہ دار کپل مکمل کرنس مقرر میا کھوئت تے کم وقت لگت - بیٹھ
بہ کپل پیار شراو پتھ اون تھے چھپنے ہتھا بیس پانڈھر نمکھ تے گلکان بیتھر تھے شہر
اویس پر انس کلیس نش دا لئے طریقہ کام شوڑھ گھٹھان تے جمناپہ اپور
تھن اوس دیاری مار دی کھوتے تے کوڑ بنا -

تو چارو گرگون نظر - وہ آس شرستے منٹھ گھاٹتے پتھ سے اوس اپورواں
تیار - قس آس پر خاص جلدی کیتھے - مگر یتیلے پتھ بیٹھنے سڑک
رد پڑھ کر روان - قس اوس جیریوں - شاید اس از دین دیا کر بیٹھ
بیسرا، کارن، سکر ٹران ہند رش اس تھے تے اوس پتھ بیٹھ جایہ طریقہ کام گومت
پتھ اوس پتھ جیرپتھ کج جاپے ٹھمس پیٹھ و قمغت -

ویہ شرپ دیا اس بولالس را پتھ پیٹھ قرٹھو گھاٹپتھلے پور پتھ
دو یہ بلن فون اوس دیتھت - پیکھے بیو دوار راٹھ پتھ دیسی بول دلیا
فرنک قورٹ پاپتھ تشنیز فلامیٹ - تنت پڑھ اوس جہان بدلا و قم نو جایہ
گزدھن - مگر لاقھتمام داٹھ تشنیز کا تھے پتھی - ژونا دھن کوئی تھر
میون زنوجا جائے آسند پتھو کپنی ہند نو طریقہ آسند کو ما آسند
تھر، نون کرنس مقوڑ میولت - مگر یتیلے پانڈھر دوہ تے نون دوت سے

بیسے مشریعوں۔ تشدید پست جنہیں نہ تھے بیٹھنے والے نہ رکھوں۔ تشدید پن کشاں
روکاہن پر یونگ سپس مشریعگاں بھارت جاپان دوستی ہیئت کیلئے پاٹھر نون
دشمنت اُند شہو بدار ناؤں کمر۔ پتے سارے کھوٹے نیاد لشکر کی پتھروں ویش
پتے یکدم بہر مشریعوں وسٹگ نامیں کرنا۔ یہ سو روپے پیشہ میں چو بالس تھم
جو ان کو بیدار ہم تو کامیں مشریعہ ایسا۔ کھون نہ کھوڑ سی قلیں لآجھے پتے
ووڑھ پتھر سائیڈ خانیں اخواز شہزادوں کے یہمکو پن ووہ دیتے ڈاکھے کے کچھوڑی نشی^ن
آدو چیکن پتے لکھو۔ مولو تپل جیہے ایذک جون پتھر پائیتھ پاسے و وقہ نصانوں پتے پاس
پتھر کچھکے شرھ آسان نہ یوچہ پتھر قائم نیعائیں سوہ واتہ ناؤں ہر بربر مشریعہ تام۔
ش لوگ سوچنے۔ پاس ہے اسی بیتے جان کو کری۔ تماہ تہ اوس پتے کیتھے کم۔
ترقی پتھر تہ اس سس دو مید مگر پتے کر قہت شارو جھو پتے کو کری پتے اکس امریکیاں پن کری
شون دو ہوئن بہن اگر ہینٹ لکھے گو خبر کھو دوہر دلخان ملکس مشریعہ کرم۔ یاد ہیوس
سے وقت سیلے سے پاچ بلاں سُبھہ اوسی پتے بی۔ اے بی۔ اپنے لکھتے اوس اکس کھوڑ
ملل سکو اس مشریعہ اسٹری کرنا۔ تنس بیسیں دلہ اکس سکو اس مشریعہ دیا اسٹری پتے ہے
خوان اوس تکھدہ پتے ترکیت تماہ۔ مگر اس اس اسیں تھا اس لانچھ پتھر۔ تمسہ خاطر
شوارو ہے سُبھہ اسٹری پن گر؟ مگر سو سے کٹھ ترے ہے گر پتے تنس اخواز نزاوں۔
سر دیر ہے سو روپے دو یا اسٹری بلایہ مگر تھی گلش کور سُر دیپان ہیتھ خاطر
بلایہ دغا۔

پتے تمسہ بدلہ پتے دز بیٹھنے۔ تپڑیں آیہ دغدغہ ریگ بیڈس پتھر یہ پتھر کیا تھا دیا اس پتے
پتے طریقہ کام گلر صنگ کامہ بیکان اوسی پتے۔
بہرال اوں کنٹ پیٹسک پتھریں منڈر گھنچنے فاٹلر گر قلات۔ تنس اوسی پتے
تور پوڈا کر کرے یا ہمومان جیسیں نہ کو کھانے گر گھو۔ تکو اسکے داریا یہ لٹا اکھے منڈر سا بیٹھ
کرے دتنے دا لگا، افون پتے منڈر لد اپنے فارڈ داریوں بھیچان ویچنے۔ تنس اوس گوڈ پتھر کو کنٹا
پتھریں یا خواریں نش دیں رہ پیٹن پتھریں دوں نوٹن پکپڑے ووٹ اٹن یہ اد
سُر تمن پتھریں پتے حاچھ منن مشریعہ پر وہ دیس پتھر کو روت دا پوچر گر۔
سے اس دیکھ پتھر کوں لایہ۔ بیس اس رکھنے پتھر کو ویچ دارکو تپے تپا تپنے نظر
ڈاٹر تپڑیں پتھریں تھے بس، گاٹ، ساڈ، طریکم اسکو ٹھیکنے۔ تکو شردا پاں پنکہ
بیہت کیتھن سو ہوئن کوں تپ نظر تم اسکی شافت پتے مس زنپتہ کہنی اوپنے گو موت۔ پڑو
ما آسے ہے پتے کہنی گو موت۔ تکو اوس لوک پاہیں مشریعہ پوتت ز دو مس مشریعہ کرہ
تی گرنا ہے نوکر کرنا آسے۔ دو دو اسی تھو جس مشریعہ پوتت ز دو مس مشریعہ کرہی گرنا
یہ دلہ دلہ کرنا آسنا۔ تکو اندھی پکھو یہ گر ہوں آس سیکھ پتے سن۔ شرھو ہے لکھنے پتھر
کشم کر ف۔ سرے پتھر کھو دیا کر قہ پتھر کشم کری سہ کام یوچہ سہ کٹھ شردا وہ پتھر کس
دھس کرنا اس۔ پتھر کنٹن پتھر دیکھ پتے نویں ملن دل دیچ کشم۔
اکھے جون کو ریگ یہ گتھ منگ پتے سہ طی پتھر دیکھ پتھر دیکھ پتھر دیکھ
طریقہ کس کوں تراپن نظر۔ پاس سے تکو کوئن کیا تام غسل پتے پتھر کیا تام دیا اسی
کوں نہیں تھم۔ کہنے کہاں تور تُشد اڑاچ بکری، تکو مشریعہ دیتھ پتے سوہ ڈرہ

پہنچنے والی حاکمیت شائن پھیلی و دوں آئی جو لاس و دوپت کھوپت زیادتیں
پانی پیٹھ ائے۔ توں روڈ پر ہجے یوتام تیس ائے کھنکالا پت نیڑھ تولے۔ مگر
تیر پتھر پر کھنڈ سوار پھٹھا رہا۔ یا پتھر کم نظر کر کان پتے اک اچھے رہا کہ
ٹھیک گھاٹپتہ۔ توں وو تھر خیال جرسے جیتنے والا جنکو آسیا پتھر فس منسلس پھٹھا وارپڑا
خیال س آسیا کینی الگ سکانہ دیتھت کینہ ستمتہ آس سایا پتھر مورون دیکو
بائکون منش روڈان؟۔ ہنگکرتے منگکو تو تھر کشہر خیال۔ حالا بکھر تھے تو نیا
ہر قھٹک اوں تو قم کو رہت زس آسے پت ناٹھر لشتر ملک سوچان۔ اسی ساتھ
گیڈے پسیتھر جرکت۔ جو لال کھوٹر زس پتھر کھڑا ماڈر تیس ڈنے ہیو قسم
باچکاھ پھرداں۔ خط پا کھکھا۔ یا ملکن چھپ دیے اشاپ ما اسوس دیتھت
ز ہلکر کرن پت ڈکر کھنچ کشہر اپد کو پت جان۔ یتھی سُن کشہر پت وچھ پتھر
اچھے روپے گومٹ طریفک بیلکو تھی پاٹھو اڑ چانے والی کاشہر زندگی تیتھی رہو۔
قہنیس پت تھی پتھر جھنپڑتے جھنپڑ کھوپو رکیتھے گاڑ اسے دوڈ پتھر
ز فارس منش روڈان مس لوگ دار کنیتھیں نظار دیپھید۔ کیتھے کارپتے گیس سرکر
لیپ لبر تیر تیز قدمو پکان جھنپڑتے بُلاوڑ دا ہم سو جوان کو درٹھکو بیس پتھر
نطر رہ۔ اسیں بیس پتھر نٹھہیسے پت دیکھ بر تھر سو اس سوچ لپتھر بہ سچا پتھر کر پتھر
جو لاس گیتھیں ز تالیس پھٹھ لایہ۔ بے تاب اگر این پتھر کھیتھیں توہت
روڈ ناٹ۔ پتھر تالیس نکلی تاریخ کتھیے تو دایاہ کوشش مگریں دیجذب آئے
تس کا ناٹھر کنکھ ونگو گیہ یا نے توکر والہ۔

دوں نئن میڈن می نغماں منش پکپتہ پتھر پھٹکے اکر لیٹا بیتھے کوٹھو
بیتھے اکر لیٹا کوٹھیک جام۔ بیتھے نیڑھ نفر دو تھیں لبہ منش بونا۔ جو لالان خڑا
دار نیڑھ نظر۔ واریا نفر اکی بسو منش بونا وستھنے سرکر بیکر بیکر دھکا پکان۔ مس لوگ
تین سکون مدرستے گلٹھ دھپھن۔ کیتھنے کالا پتھر گیئے توں پتھر جھنپڑ مالاڑ دا جھنگو جوان
کھو رہیتھے اکر لیٹھ نظر۔ دھک دیا یہ سوہ بیتھے اکر لیٹھ بسہ بزر ٹھپ۔ جو لاس توگ نہ دھامپل
کر کن۔ ز پندر پاٹھو چپا تالیس لا یہ کپنے بے تاب پتھر ایس کامیابی ہینڈر اپنیں
گن کپکارا دوان۔

رپکلس نش بسے تھر و تھر پتہ ہنومان منش رس کن قدم دوان ہیتوت تھو
بیتھے سوچن ز خبر سوچنے پتھر دیتھیں آسیا منسلس دا تھر کپتہ پوہنہ آسہ دھکا دھکا دھکا
دوانا۔ مگر سچی پتھر سوچن ز تھر دھنل۔ سوال چھپنے ز سوچن جوان کوڑ اٹا تو فر
یور تیس واٹن اوس۔ انسان پتھر دھکا دھکا دھکا دوان، وہ کھلیا جہاں س منش
نکھن کنی وچھ۔ سس یکلکا زاٹھ کمیہ منسلس واقع تھے۔ جو لاس باہمہ اصلی
سوالہ پھٹپتے امیگ جواب کم از کم تس نش اوس پت۔

پتھر نس منسلس مطلب ہنومان منش رس نش واقع تھو سہ اکر لیٹھ بیتھے
پر لشان۔ یہ موار دا سچھ تے اس ش منش رس درختن پت پڑنا کرہ آتھیں لوگوں کا پتھر
کاٹا ہے کمی۔ اما پوڑ توں گوئے گلٹھ تے کاٹھ پتھر مانظر۔ پتھر ہر پیشائی شر ہم تو اک نفران
یس شکل پتھر شاید عنکھ تھے موت اوس باسان۔ تو نیٹ نہن پوچھو لاس نہ یعنی
پتھر دینا تے پندر اکھد مٹھ، معہ قدم یا ٹھیک پڑ آسان۔ یس یعنی بوہوار دده

بیسیل جو لال مندہ پر شپر دلو توں باہم وزیر ڈینا شدید بین بہمن کو توٹ چنپے پئے اُن سیکھتے چلے گئے اُنکی اشتو ولپس گر گزھان۔ سُگو کلپرن ایون کو فرعنہ بس رہا پس گُن پتے رکھنے پر کرچھ بیٹھ لکھ ستر نے بیسیل پس دلایہ تھے تو اپھر زیر تو ڈیکھ۔ اُس نامان نیتیلی اُپھر بلپ آسن سیکھی پھر انسان کیتھے طویلہ ہیکان۔ سُتھی اوس پتھے سوچان زیر یہلہ کیتھے مکری تر ہے تیلہ چھٹا جان اُپھر دیتھے؟ مگر بیسیل توں بُرے مُز بوجہ تو سُوچھ پر دلو اپنے رکھتا کہ دیتھے۔ سُگو اُپھر شراوہ پاتھ بکھور۔ رکھتا داؤ مُجھس شیتی رہ پیٹ۔ مچو لال کھوت شراوہ۔ باہیوں زر کھٹا دلو چو توں اشڑا زر اٹھ پائیہ شرھان۔ تکو وون توں صاف پاٹھو زر بیٹھ پاٹھو رصیتھ تھے تکہ نیا خلاو دیتے پتے توں اکھ پانپے تھے۔ جو لال توں اتھ احوال سُر وہ ہرگز دیتھے پر کھٹا داؤ سُپر تکن گئی، تارن گئی۔ سُگو پاٹھے پر دیپن پیٹھ راتھی۔ مگر عتی بزروں جو لال پنچو داؤ کا ہگرتے۔ اُس نکر بھارک پتے یوراوس دلو تاووس لوگت۔ پوچالاں ماہو سو پانپے یہڑ و جار گوٹ نفر۔ سُگی بیسیل نیتوں سُس پیٹھ میتی ہنگام تھراو پھر سُخھ بیٹھ سُس مُنڑ پاٹھ شور کا ہوتہ آست توں باہو سو پنھ کھوئی زیاد پنچوں پلیں ہتھو۔ اپاٹوز پتھے بلپ توں قُشیر بیکاری، بیگاری بھوپھر دا ڈیٹلہن، تکن واچھہ کھٹک بزروں توں کچھ کشمی سوچن۔ پڑھ توں پتے کشمی سوچن۔ مگر مؤٹ من تھے تو دوس پتے کر کیتھے۔ اکر بالکھوڑا تپے بیتھے بلپ دلوں۔ گزڑ و دیقھ تو روں تپے دشے یہن بلس تپے آکو مگر سُس اس خبر کر کھڑو سُکھتہ دیپر توڑت۔

ہنومان مندیس، برس دار دھه ساپیں بیا مندیس، جو دھه جائے مگر س بیٹھ دوار تپے شنیدہ دار تپے آتھار دھه گردوارے ہتھ کر کہتے بیچنا دلوں چھ۔ از چھ بھوہ دوار تپے شنیدہ دار تپے لہ دار چھ توں چھٹی آسان۔ سُھ میٹھ امعقدم یا ٹھیک پر دار چھ تپک تپے رم دل تپے تو سے تھ چھ توں پیچا دن ہفتھ شرپاٹھو دھوئن کام ہے جان۔ سُکارپار کاٹھو قاتھ توں تپک توڑی ہایلو ڈیٹر ویک توک لول گاک کران۔ تپک تپک بھوہ بیڑھو دڑاو ہیلاس باہ ڈری بڑھو ہمیتے لیں کھتھ تھ شل۔ سُھ اوس وندس منڑ ہن لوکن یہن کڑھ پتھنہ سرگارو خوش پیٹھ پانٹھو دھوئن پیٹھ خاٹپل دل آست۔ سُھ اوس لوکن راج گھماٹ، شائیتی وَن، شاکھتی چن، ہلہن نیوان زر دوئی گوس سُھٹا بُوڈھ جائوا دشٹھو۔ از یکہ کچہ جنوبی امریکس سُکھنہ نام اشڑا ذنگل سُنڑاوس تپیگ کھام صدر کیپہ فریراعظم ہادو پہ آست تھے پتہ ہنڈتھا کاٹکا پتھ کھشتمہ تھے واکر تپے تپک نکو لوكھ اسکے بخاہت کر کے آپس میڈ کپتہ فریراعظم پتھنہ بیڈھ توں پتھ بھوہ بیتھ پیٹھ پیٹھ اتھ جامس پنٹا۔ اتھاچھ کر لان۔ جو لال گو ہیلان۔ مگر سینڈ نیکو پتھر صہوں زر پہ لپڑ کس اوس کیتھک اوس تپے اس کی دلتھے؟ تو پتھ نکو لوكھ اسکے بخاہت کر کے آپس میڈ پنھتے بی۔ ایڈ وکھا پتھ پیٹھیاں۔ از توں توں بکھی قوتہ تپک تپک جاہمہ منڈن تپندر دار یا لہ دوار دوہ ٹھاٹ کامز درہ دیتھ آست تپے پنھ نہ تروں پاچسن آسہ۔ قیومو ہی ریو توں بے داؤ پر دھاٹ پتھر تو پتھ ریک مٹو۔ درید پتاراینا سُند دشنا کچہ تپے اس بیتھام پوہ شپم اپیں کر کے ورائے

گرس نزدیک بچھو دُلچھو چوالان رکھتا تے لعق گرزو کھشا والیں پاشش رو
رچپیتھا۔ پیش اکر رہ پیش خالکر سریوس شوینڈن گروپ اس زار پاپ۔ مگر جو اان ڈائیس
سموے کھنے زیر ریت آس تند علاپ گوچے سے اکھ پاپ تر وچے دول۔ سُر و دوچھو رکھشا پیچھو
لہن۔ رکھشا دول تے اوس شپھم سواریش بیاکھ رہ پے رنگ تسلی گومٹ۔ سُر پیچون
نیمنیز پتوالان کورس پیٹ آکو۔ سُر ٹھہر ٹو۔ ہر الان کلچینڈ منچن دین رہ پیئن پیچھو
پن توٹ پر تم لوچی رکھشا والیں اقص کیتھ تھوڑھے ہیمن گرگن قدم دین۔

رکھشا دالو دو دین رہ پیئن پیش دین دھوپیتھ زوں دار پاچھو لذار دھتموے اسک
اگر تے اعلی بڑھیتھ، نہ واپ دار نہ جانی۔ سُر گو جانان تے جانان کھوتھے زیاد پیشان
ز ایس شپھم سوارا ما اور بیگن ملچھ مشر۔ ناپ پاپ کریٹھ بیوس علاپ اکھ رہ پے کو ایس
پن و فنید دُس تے ملکہ درائے متحو تو اس رقص کا قدر دین رہ پیئن پیش دین پکر کر دوڑ
نورت۔

تم پاپ پاپ ایس پیچھو خوش کران۔ بلکہ سوکول پیچھو گرینہ دن اوس تین پاپ سن لکھنا
بایاں پیش خاطر میری مکھے، تولمت کر، باپٹھ مٹھے، گلکر واوچر یا پھر کپ بالے
انان۔ گپر واچھ اوس پم ساری چیز تمن دوان۔ سُر اوس وزر دن کوہن بایاں جھو
چپلان پلو بدالان۔ بیٹھ آپ دوان، کوچھ تر لزان دان تے اس یا کھس کھا جو
سوگر دوان۔

اک دوھ آئی تھو دو شوے بائے دوون نکھن کھائیو متز بڈس ایس
چھوٹ کھتھ تام پیچھو اکھ کچھ تھ۔ تھو دیتھ اس دکھ تے سُر آکو پھر لایپه۔ ڈکھ رایس

فول

”سُوہ چھپہ چاہن لکھن بائیں پہنچ ماج۔“

تہشیر تھے ماج پے میلہ تر چھپہ۔

تے چاڑ اصلی ماج چھپہ تو پھر تشبہ مرج پتھر چھپہ چاڑ مالا نو کھاندہ
تھرست۔ تب شر و دمہ زبانہ چھپہ چاڑ لکھ جائے زامن۔

”ترے کو وڈے“ تمش پھونو بھکلن یم ترے لفظ۔

”پہنچہ مامہ سے یہ سے چاڑ اصلی ماج زانہ ہے۔“ اکھنو سے ہوتے تھے چاڑ
ساج پہنچہ قوٹھ۔“

پٹکھی کھڑکو تھہ زنا گو منہ رڈ کھ۔ مگر ام ساعی بگو گھنپتے دشوارے
یار دو ریس کلاس کو۔

ام دوہ پتے گونس ترکی سے اوس دن تے لکھن بائیں لول بران

تمن تر گنلان۔ اس پتے کا حصہ کھا تھے تمن سوارک دوان۔ مگر بنگنگ اوس

تھس کیا تام یا یہ دوان نہ سے اوس بخشن غلط گھران۔ تھر نو ماج آس منزد

منزد موئی کھن بہت تھہ تھہ تھہ تھہ دیان۔ مگر سے اوس پتے منہ مار

ٹرپ پتھ سو روے کیتھے اندر جا برداش کران۔ مول تھہ رکاہ کیتھے پر شھس

سے اوس پتے تھس سے کیتھے جواب دوان۔

اک دوہ بیٹو ہن منہ تپنین گرکین پڑھنے دڑے پاس رخ

پن ماتماں۔ تو راتان واتانے گو منہ ٹس اگاد زستے باو شے قوٹو

یکھ منزدیاں ماج جیھ۔ ہن دژن مامہ پتے منہ ٹس گھٹس دو نشڑھ نہ

تو قتل کن سیمہ تک پتھر چھوڑا اس۔ تپن وون کر کھج بندھ آپ تپن ماج دوان
دو ران تکن نیش کو کھس بنتھو کو سندھ حال چھتھ نو دن پتھر پاں تام۔ اکھو اتو
پتھر پوچھی شکھ کر کھج کو تپن کھس بندھ تکن کھس بندھ تکن دن ڈرنس
چاے تے دکپت۔ راٹن پیڑن سیدل تھن مول کام پیٹھ پاپس آؤ تھہ شہونڈ مپن۔
نداہ دوں اپنے میں کھوت سوکول پاہن پاپنے تھہ تے توے چھ کاپار مس
کھس نتھ شوچن۔ مسگو دوان دوان منس نیش۔ منس اکو دو دھنکو گتی
گھران۔ ماؤ لوکش ڈکس اپن۔ سے اوس پر ڈر پاٹھ پیٹھ مکتی دلان۔

تھر تیس دوہ دو تھہ منس تپھ تے قوڑو پر دوہ گو شہیت سکول۔ ترور
بچھی عزھی دوچھی دوچھی تکو پس یا تھا ٹس اسگد مام سکول کس دعا اس تل پر اران۔
مپن بستیس مالکا تداو تپے پانہ بونیتھ ہو ڈنی مان منس عدو تے پاپن شیار
پتے اکس موچھ ٹرنس نش کھایاون دو شوے یار سمجھ عالم۔ بیٹھ گو ماسکھت ماتماں تے
مپن اکو گئے رون گلے گدھا تھہ اولک مس سوچیت زائد مام تے چھ منزد ٹسکی یور
بیوان مگر کیتھ تھن لکھ پتھن بائی پتے پاپس عدو ماتماں نیوان۔ اکھ کھن تے
ڈلاد دوہ دھنکھ مکتی دل مکتی دل تھے کھا دن۔ پتے اکھ کھن تے
کھن کھن تھے کھن تھے پتھر تھے پتھر۔

”کوہ سپ کھو ہا“ منن پڑھس۔

”چاڑ ماج جھپنے چاڑ ماج۔“

”اپ چھا سوہ چاڑ ماج ہا“

کہتے تام کوڑن اکھ ابم۔ پہ المیک ورق بیڑی ہوون منس سے فلکو نیٹھ منڑ لشہر
سائنسہ موڑ کو قپڑے والے نیٹھے شے سخن نہایت آپہ۔
”یمن منڑ کوہ پچھے ماج ٹیاؤ؟“ سُنن پیر رحہ جس۔

بٹے گو پریشان تیں اوسا پہ یاد نہ دیجہر طرفی شریم زند پھا ہتھ ماج
کپٹے شوٹم زند۔ زان کا چکھہ زکھس پھی ہیاڈ ماج ہے منڈ پیر صنس ییس۔
دیکیاہ۔ یہ چھے چالج ماج۔ پلن ہوؤس دھپھس طرفی شرکر زند کعن۔ مُنے لوگ
مُردے گلڈ تھر تیں نازن کعن وچیز۔ ای ساعتے کوریس سادہ آکو۔ پیٹھے اے اقظ
دول مُنن کوٹہ لہتے الہبیت نوٹو پتھکھوون پیٹس بیگس منڑ شرور تے گرداہتھ کوڈ
نئو بیگ منڑ سے قوٹو۔ کیتھی واٹھ کوڈن امر بد فلوٹو منڑ پہنند ماہج ہند نوٹا اگک
پت پیچی عتک کرپن باپنے حضس نلپر تے تم سارے تلبیر دشرا فارکنی دارفہر۔

مینتو ماج اس پرزو منہت خاطر پریشان گاپڑ۔ آنپرتو انپرتو اس
کم کولپ خیال درختان۔ خرکن از گوتس یوت شیرہ؟ بزرگوت آسے گومت؟
خبر راکے چھا؟ وہت پکان پکان ماگو گنہ گاٹ مل؟ وہ ذیلہ نہیں گرے
منڑ پریٹھ وچیز۔ تر تھقوہ تے متس کیتھی بقايا۔ چاٹو متو وائس گلا۔ شرچو مرتھ ملنس
ماز، لشوٹکو پھر اوس اڈو جر۔ تے شامس شیلے مول آس تیں اکھ کرنو فس
سونھیں شکلهہ۔ پتتہ تکورس بند۔ مگر منس گوپہ الگانار تے پت پیٹھ ساری
شونگ کوئی نہیں کوڈ۔ این پہنچ فلوبیتھو مدن جھوپی دبر عتو۔ پتتہ روتھ سپس پیدھ تے
بو پھر ہوت اسٹھ تے آئیں مسٹھ پنچ شیعج نیشدہ۔

مُنے اوسا ووڑ گر کھو سوکول پے دویس منڑ دھیہ پھر ماہج ہنڈیس نوٹا مسٹھ
وچپانا۔ منڑ کو اوس بسانا زنفوٹو مس منڑ پریٹہ لارکن لھیٹھ کران ہوون
تیں زشتے ماپھے دوڑ کتھ جایہ دگ کیتھ سوھے چاڑو ہائے چاڑو مانچے وہنہتہ
تُر دھنخان؟ بوچھہ متو ماپھے داچھے داچھے کولان۔

کیتھے دھہ گل۔ اکر دده سوکول مس منڑ پریٹہ لارکن لھیٹھ کران ہوون
ہندسا طریز تتم پر کیتھے بوزان آسان تھکھ پٹھ گیتھ پتھ تیں ٹلو پھر کوڑ۔ تیمن پرگوڈا
سکر گل زرس کھو کھا چاڑو ہائے اپنے اکس بے میں پورہ میں۔ پاٹہ تے سوکن۔ تے اد
اگر باسے زریہ بورہ تھپھ پورہ۔ میتلی پرگوڈھ پتھ پرھ کرڈ۔ نپتھ پتھ کیتھے۔

ہندسا طریز لھوکت بوزان بوزان پے باہم میس زنکوتھ ساچھی شاید غالباً
شپڑ۔ یہ ہن دویس تھکھ پتھ کرڈ۔ نلپا شھر سے روڈ ددکی دویس بے قرار۔ راتس
آبیس پتھ اکس پیر منڑ تے پتھ۔ دویبہ دده سوکول گوڑھیہ بدل گوڈ پتھ کوڑیں
میس منڑ پتھ تتم پر ٹھوٹوڑ ووزان اکو۔ کیتھے کھا کھوشن کھوشن تے کیتھے کھا کھا
منڈھھانا تاڑو اکس ہے سایہ گرس منڑ پتھ تے ساتن گیٹھ بدل میس دید اک
وزان پتھ پتھ تھوٹے یاڑ اس۔ دید پر ٹھوٹھ میتھ مگر تپتھ ماہج ہند قوٹو
پتھر فوڈن پر کیتھ۔ تہ کور فوٹھ اکو۔ تہ شہر وون پوچھیں سان زائیں نازن
ہندھیہ توٹو چھ سوھے پھپنھ مسٹو ماج۔ یہ بورہ تھ درلو پتھ میتھ تہ۔ گر واؤ تھ
دین فلوٹو، تھکھ پتھ پریس بیٹھ دارکھ۔ لوکی پائے اکیں نالہ میس۔ تیمن
دین دکپ۔ ماہج پر منڑ سپتھ کیا ز آکھ سوکول پیچھے سلی۔ تیں کھیتوں بھٹم۔

گرگس بند دروازے کن تھکھ دٹن لھقی دکپ مگر سہ آس پہ کیتھے مُشراو پہ
امچر بیوچھ بڑاں کھان پاون پاٹھ پت فولو سپس سکھ پتیس تکھی
ہیسپر اورن پیٹھ میتھد - پیسا روآس مُنیٹھیا کھل ماچ سکافی دار پیٹھ دیلکھ اچھو
عک اندی پکھو کلن کوچن دو شرھ دوان مگر مہنے اوس پت کھت تر فتحو گرخان -
تس آس دس ڈس ڈر ڈر ڈر گرخان تے اچھن مشر اوس آوش پیران -

تمہر آئے تس چپا قدر - مُن جیوت سس افسس شروپ پتچن کھن کلکھ ت
شروع گھر پتے لائڑ پیرن تام رود سرکن کوچن منز آوار پھوڑ پتھیا کھل اور پر کوران -
دھ کھو پت دھہ ہیوڑن مپت زیادے بد تکمیر، بد راجح تے تھوڑا رعن -
اک دھ سیلہ گرک ساری یاٹ پکھوڑ شامگ پتکھووان اسکر منس کھوت
سکھ تام پیٹھ جل - شم ٹھووس مُن پتھ بایا - ماؤت وچھس پت کاٹھ لہماں بیوت
بیوکن تیوت لوٹیس - پت لختاوان لختاوان تھوڑن گر نہی کھلقد - درپان کورن
ہند پت اندر دو بکھوڑس ہاٹکل - مسہ کھوت امریت کو زیادے کھا رہتے - سہ ووٹھ
تھوڑ بند دروازے اس لائین تھکھ کھ - پتہ کوئی سیشایا پت پتھ شروپ -

واریا سس کا اس، واریا ہمن جایالنا - آوار گردی گرکھ سیلہ سہ اڈ راتن
وائس آوس اوس شارکھہ بیوت - مگر گرس نکیج داٹھ کھن تھکھ بیٹھ گرکھ
سکھ سوئے باد ٹھووس - گرک دار پکھوڑ اون پاچھ بیجی مڑھو پتھر پتھر کن رکھیاں
پیتوس یار - کھن وہ سیس اتفق کھوڑان کھوڑان درپن دھیڑ کھوڑ کھوڑ نکلر تے
لوگ شوڑھ پا ڈیس دو شرھ دھر - کیتھے کالپ پتہ اونا پٹھ مانا مالہ شوڑ نہیت نو
ہلک سہ چھپیں کیتھے دھه بڑھھہ شوڑھس پتھ دارکھ اومن دیتمت -

فولو اوس سکھا مالپ کھوت - مُن تھرو سس پتھ کر تھہ میتی نتلوگ
تھکھ کن مڈے گلکھ دھپس - پت پتہ کوئی سو لوقی ماہ - اچھو مشر وہ سیتھو
اوش قلخو معتز او فولو تر برپت - اور یومن اچھا بایسیوس نہ فوٹھی زناہ تر پو
اوش وسانا - پتہ تھو اتفھو معتز و تھرو دن پانس تھ فولو وس تھ اوش - پتہ گو

نُو و لُو تِنْمَه

سُرپنچہ بولیوان خالس مُشترک ہے کہتے ہو گوں پیٹھ بہنا طان پتے پانے اوس پیٹور کُن
مسٹرس پیٹھ تشریف تھوان۔ دل س مُشترک ہے باقیہ ہمدردی آسے با دو جو د
اویا تے آسے تشریف جائے چھپ تجھ پیٹھ۔

محمد شعبان اوس شین ہمیت ہے پیٹھ میں کیتھن فور جوین مُشترک ہجھنا
شہر ہوت گھام منیرت ہوا بدلن ہمیت ہمت۔ وہ فر اوس نیش گھام پیٹھ
کچھ میں سائل بولان تے پینے والوں مُشترک ہے اُک اکش غالو اپھ بولان تے پیٹھ کام
اندان تے اُس تے اُک دن ویشنان واریاہ گھر تھوان دوان کچے ہیں۔
اکھہ اشناہس مُشترک ہے پیٹھ تشد پیٹھ اقبال شرک باڑ پیٹھ نایس ماجیش پیٹھ
کھنڈ گڈوار پیٹھ اپھ بگھ۔ جنر اس کام مابرج اکام دانادون تے کر کھنڈ نیا پیٹھ
تمبلا ون پاچھ پیٹھ کیتھ تقدیر پت اُخہت۔ بکلی یمند لڑھل بیس گلڈون دز گرد
اویا پیٹھ بولان بکر گرد اوس پیٹھ بولان شناو یوہ پہ بپاہ سر دز دز تھے بپاہ سین
گر کپ بولان اوس۔ مژھ گر یوہ پر لیو پت ٹیلی ڈیلی ڈیلی کام تے اُس دوان تے پیٹھ
پیٹھ پیٹھ کیتھن دوئن روڈ محمد شعبان بے گر کافی پیٹھ کیش پت سیلہ یہ چڑی کیش
ریشنا ہم تو گو اد پیٹھس پیٹھ پر شانی۔ وہ پیٹھ — "گوئیا! نایس پاچھ
وہ فر اپھ تیگ کوست" کیا۔ گام پیٹھ چھنا وہ فر طالی داتان؟ اقبال
پیٹھ خفس۔ " گاپکو روڈیا وہ فر تینے گاپکو چا۔

"روزین نیکھ پیٹھ؟ پیٹھ؟ پیٹھ؟ اوکھہ تین اُکس بیٹھس نیش سُفایش

محمد شعبان اُکس سالہ خوبی دنان حالانکہ نہ اوس سُر پیٹھ بولے تے نہ
بڑھن گھہ ہے۔ اُکس سرکاری دفتر س مُشترک اوس موٹولی ملائم پت دویں ملائیں پیٹھ
پیٹھ اوس پیٹھ دسر بکر پیٹھ شانیں شہن بکن تام قش کھہت دفتری بزرگ ریشان۔ مگر
شند اہل دفتر اوس شانیں پاشہ تجھ پتے تشد گر لکھان۔ گھاٹو گھوڑ پیٹھ اک جا جھو
مُشترک ڈوٹھ، ڈوڈ، مکایا، مکایا واٹھ، تعیملہ اوت، کوہ کر پوڈ ٹھوں بیٹھ پیٹھ
لُشہ گر بولان پت سیلہ فادی کا بگر دنان پت س اوس خلیف ملکن مُشترک یا جاگن
برہہ ہم کہت روٹھ لگا پیٹھ۔ تہمہ کو کچھ کامیار اُشتہ ریان یا اُشتہ روگ کا دکران
کام اندھہ پتے اُک تم پچارو تے پیٹھ خیہت مُقدور مُتوحہ جنپی یا نقدی عکھیں
خوش کران۔

خوچہ ملکس اوس اُک پیٹھ میں اقبال ناد اوس۔ سہ زن اوس پیٹھ پیٹھ
یہ قبال ہمچہ اہم۔ سرکن پیٹھ اوس گاٹی جاپت تھے تھالے کو پہن فس نایس ماجیش
گوئین بیلابر۔ پہنچنے ملکس مُشترک تام حاصل کر کھتہ اوس تھے کھنڈ میٹھیں ملکس
ریش کھنڈ تھوڑو سعہ پد میٹھیں تھے وہ فر اوس سُر پیٹھ کھنڈی باند پیٹھ تھے دلان۔
خوچہ محمد شعبان ملکس نیش یہم جا جھوٹ مُشترک باند گھاٹو پیٹھ بولان اُکسین اوس

کران پت تین من اوس کام آنداں۔ مگر وغد کنیا زیستے تم شتے نش و تم گز من میوڑے
پنہنہ علاقتہ کس اسیلی میس نش؟ ”تمست ش کاپر چھپی یعنی سمبس اسیلی تپ رندا گئی
غلائیں پہندر آسان۔ ”مد شبانی ہڑول وہش نہ پھر۔

”تو کے ھے ونان ز پر چارڈ قلعہ تپہ تراو پت کشاپر نو و تو تپہ رٹنا۔“

”نوُسے تو کے پس پلے کن ملگ افون کتہ؟“

”سو گیئی میانڈ ز پر داری۔ پت کر ٹھوڑے پر۔“

محمد شبانیں کر ٹھوڑے پر مگر تس اوس پر یہ وہیہ ز تپہ نو پیچو تر ما
کر ٹھوڑے پے۔ تکو اوس بوزنست ز ٹھوڑے پر گلیہ روہی پسنز۔ مگر تپہ ٹھوڑے پر نے روہ
تر امام محل تر۔

مگر او س دھدہ میئر دھدہ اقبالیں عیال پتھر والیں نیز اوس دھدہ
اکھ بھج باگ آئیں کسی تمنہ ہو ہوئی جہاں کسی اوس تام نہنے باپتھ۔ اقبالیں تری
تھنہ سوٹ کیسیں پتیگ۔ ”پش آستین اس پاس پت شون پان پاراداں نے
اقبال نار دیوان خانی مشر مالیں رخصتھہ ہپن باپتھ۔ تک اوس اقصی کیتھ
اکھ لونکٹ ڈبے۔ دیوان خانی مشر اڑک تھے گر تپہ برس انپر کیسیں ہاٹکل۔ پتے
خون جوہ ملکیں بروہ تپہ کستہ ہپتھ کھلوش یہ ڈبے میئر مشر طرانسٹر برش کام
پشینہ دنایہ۔ ”ہر کیا شاپھے؟ ”مد شبانیں پر ٹھوڑے حسن۔

”یوہے کو تو تپہ“ — اقبالیں قوہے نس۔

”اکھ کیا چھتے کریں؟ ” حاران گل ٹھوڑے کورس می شبانیں میٹاکھ

سوال ”تے پچھے درف یہ پشن پھوڑتے بہ بہنا دباون۔ بلپتے سوڑے کر
پر پشن پائے۔ ”تے زن تور پت بکھری۔“

”ہر تارے بکھری۔ ”اقبال دو تھے محمد شبانیں دوجوں۔ ”وچھے سائے چھوڑ
اکھ چھوڑ ٹھوڑ تھوڑ۔ اکھ، نے، پائشڑھ، داه، وہہ، پشڑھ، ہتھ تے
پاٹشڑھ تھوڑ۔ پنہنہ کنڑ نہنہ ٹھوڑ تھوڑ۔ یکھ تے نوش کری تھکن برس پتھر
پشن۔ پتہ دیافت پر یعنی دیافت دیافت پر یعنی۔ ”وچھے طرف چھوڑ کنی تھر تپہ رنگ توٹ یتھ
بمرس پتھر تے پشن اسیتھ فھومیش تپہ سپڑ لٹاٹ پڑ بٹن دبادکھ تپہ پھر نیز
کھنکھن کو تپہ رنگ توٹھ۔ نشو پت یور کنٹا نظر۔ تے نشو پشن دین پتھر۔ دوڑ
پتھر تے طرف بٹن دبادکھ تپہ کھنکھن کنی پر پاتے داہن روہیں یعنی دنڈ توٹھ۔“

محمد شبانیں پتیر پتکھوڑی کھوڑی دیٹھنس پتھر اڈنگی تھوڑتے کو تام
ٹھوڑس دیلوں خانگ دعاپاں زوپ زوپ، اپھ پتھ رٹھ دھ دھ محمد شبانیں کر کھ
— ”کھوڑ چھوڑ۔“

”پتھر۔ ”یہ اس محمد شبانیں خاندار تیک۔ ”اقبال ملکیں چھوڑ کی پرلان
نہش پت شرکی چھوڑ کی مشر کیتھ۔“

اقبال دشکھ گرگن نظر۔ جہاں برس اوس وہ فکے کھ رودھت
پت تین من اوس داہ کلکو مٹر دوڑ ایپر پورٹ تے داش۔ بامبر منڑے مژروو
تکو دیلوں خانگ دعاپا۔ میکر کتہ اسپس ماج پرلان، تک میکر کوون
نالہ موٹ تے کنیا ٹککھ دو تھے یہ توٹھ ملکی مشر۔ محمد شبانیں تے گو تین متو اکھو

مکھی مشریح ہوئی اوس نام، تین رخصتیں گرفتہ تیلیش دلپس گر آؤٹے ٹراو
سینتوسے دیوان خانس مشرت توٹ بنا پنچ شہزاد کنگ نام جکار سان و چھنٹھ
ہیں توں تھے داے مُند نادیے دیوون بیٹن۔ بیڈن تک کھپر مشتر نوٹ بیران فیٹس
پھوڑ بچ لپک۔ مگر بیلیلہ افس کیتھ رُوٹن۔ تِس زان پھوڑ کو حظر۔ یہ اوس
پنداہن روح پرینا سُند توٹ۔ یُس پر آسائے چھو۔ پِس پر آسائے آپ سُ
کپھ پاٹھ چل بازس مشتر۔ اقبال پر تیکر کپھنچلے ڈرامت۔ ڈلپس اُندا
دھنکو چو محمد شعبان اقبال پر لپک مہش شوپ ہاٹس۔

مُرق قشورت اوس اقبال ترست پس مشپہ پُند قصور اوس عذر شعبان نہ
خاند رہتہ مُند۔ تیر اوس مشپہ سمجھ اُذن مشتر گنگان اُندا پرین ڈالکھ
دایہن پر دیکن مشر بگ وات ناوپر۔

کیتھس کماں پینے نس قمیس پیٹھ انسوں کرنے پہنچ ووٹھ محمد شعبان
نکھود۔ دلپس مشر ٹوٹن زہکاہ تِس یہ پیندہن رپرینا سُند توٹ بلا دن تک
پنے تیکس خوچ چھوڑ؟ یہ تاپکھ تہ شہرس مشتر ناؤس سکھا یہ نوٹ سُرداد
ای ساپتے گر۔ اُڈ سفر بیس مشتر، اُڈ تانگلہ مشتر پر اُڈا پاول طے گر کھ ووٹ
سر دور اُس سکھا مشتر۔ پکان پکان اوس ہنا خوگت پیندا نٹوپن اُسک
بومہ کمل ر۔ اسی ساعتے پوک اپارک اکھ گروٹا نٹر اوس زنگن مہند پال پیزار
و چھٹھ کو ٹھوہ پھوہ کھور رہت۔ ننگ پانس اُپن کریز نڈستے چند سیدر نالا ٹھوڑ
پھیکن پیٹھ اُسپس گوب اپ بائی۔ تکر کر خوچہ ماہبس سلام پر پرور ھنس شکیا

چھوٹیستھ کران ہے۔

حمد شعبان ووٹس۔ ہنا بایکا وسے؟ ہیئور گام نام اوسم گز ھنگ مگر
میڈ آسے مده کچھ پس پر زیاد پکھہ بیکان۔ لیں طانگلہ ایکھ چھس دو دن سے
چھم گو ڈی تھیچ پرور ھان ز پھٹا ووٹھ پھیسے ہے قمیس پر کا پھٹے نس لھ کھٹے
کھوپن لکھ گٹ پنداہن سُند توٹ۔ پتھ بیٹھس کھنڈس ٹرھوڈ پر لُٹھ ووٹن محمد
شعبان اُس گرلیوں سان گھری۔ شعبان۔ شے سا اسے چھن پنداہن بیٹھس نوٹس
پھٹے ووٹ۔ شے نیرے ھاجھٹ۔ پتھ کپڑے دھایر غار۔

گز بیکو گر محمد شعبان اس بیٹھ لونا نلڑا پر ووٹس۔ دھایر ٹار گو پوٹز
مگر اسے تے گڑھیا کیتھ لارٹا؟ پنداہن بیٹھس نوٹس وسے ٹوڑا رہ پیئر۔ منکور
چھیڑے؟

منکور چھم۔ ناویں پے چھس لوگت کر کیا؟ محمد شعبان ووٹس مکپن
بُقہ۔ مگر اندر وکن اوس خوش ز نکو واج اوس گرلیوں تے بیاز۔ لیں پانس
چالا کھ چھ رانان۔ پتھ چھ گز و مٹو گر اویا باشد لایق پتھی نیست۔
گز بیکو نھوالا بانڈ پکھر۔ سدر پنڈ اندر پر چند مشتر کو ڈن بُچن۔ محمد
شعبان نش رٹن پنداہن رہ پینا سُند توٹ۔ س تھدوں نوٹس مشتر
توب کٹن ستان سَنَتَن روح پرینا سُند توٹ۔ پلپ ناویں محمد شعبان۔ اپیال
نُزُن مکھس پر دُن قدم۔

بِكَل

تے اُس پہنچ بہم تو سفید شپنس ہال بس تے سیٹھا خوش اوس کران - دید تے اُس بارہ سیچہ پالا یاپنے پریشان گرچھان ز شہنہ بیڈ سینکر وہ مگر گئے دوہ نہ پعن مخفی گاؤنچہ تے توے اُس نرنے ثور رتھ بر جھنپٹے - الپن، والگن پن ہنپر مالپتا پس شراویک نہ دده بارچہ پنکو نکتیا ری کران - تے اوس پن فکری ترکان ز بیک پالا آس شپنڈس تاؤ شراویک نہ تشہد بیکوں کوکس منشڑ روچھ اُس سیچوے ایڑچھو، والگن بیچو مکو پنٹے شکنک نار تریبو رادن —

تے اوس پن سوچے تکان ز دید تے چھا شپن خوش کران کپن سوچی کس کھوران - دیند اُس دن ان - تے شاید ما آرسے پونزے دن ان — ز شپن چھ ترنا آسان - مگر تے اوس شپن وچھے تاپن تازے دوہ منہ پچھہ مکو برو تھ لیفہ پہنچ دشیرگ احاسا سپدان میون بوے اوس کھاندر گر تھے یون دراست تے میانی بیک کانکو اُس پن شپنڈس تاؤ شراویک بارچہ یا اس دولہ نکونی خاطر الپن، والگن بیکن مالپر کران - سوہ اُس کوچھ کس دوڑ پے گپر دن ان پن تے اُس اکھ پڑھن لیف جھننا پنڈ پہنچ فوسر دوہ نہ ناوان تے پنچ نولیفہ بران - تے مین بارچہ شکر بائیکو مس سپر شرس تراپل بائیس الکھ لیف

شپن بیش وور سوان - بیک کانکه میند گھاٹ جار دوڑ شپن تے پہنچر پنچر ہوہ تھر پنچھے اوکس نے باسان ز شپن سبہ اس عقباں بارچہ گھوڑی تھے پاٹھر تیانغا سیدا - دید پنچر تیانغا تے پنچ ناواری پنچھے اوکس تے پانے پیشمان گرچھان - مگر بیشک لیکھے کالپن پنچ دوہ سپر شپن اوس بیوان - تے اُس خوش گرچھان ز پنچ اس فس شرچھ کوچھ کوچھ کس دوڑ سبند کھوتھ تے بیو گستام دوں میانہن یعنی تے گلن خاطر پنچ داچ پنچ دوکان پنچ بیٹا اڑپنچھے چھنپن کھنپن داو جلوک گستام دوستے کار سفید لٹھ تھان کپٹھنچھے پنچیس پنچ بیٹھ دوہ سوان - پنچ پنچ پنچ بیٹھ طاپھ شراوس یا گلن پنچھ پنڈو شتوس اوس تے سیٹھا بیوان پنڈ اوس پنچ کھوایتے ز مس اوس شپنس منشڑ روچھ گرچھان - تے پنچ سوچیان میانہ بے کانکہ میند بودت پان تے پنچ بیٹھ اگک تے آسن یعنی پاٹھر نہم لیف تے گلن میند بودت پان تے پنچ بیٹھ دنابیت پان -

"لیف تے گلبے چھوپن نہم تے آسان تے گم تے - مگر شپن چھ نہم آستھ تے جلد پے شکان تے زیادے تر تانا - دید اوک دوہ تے بونچہ کنہ پنچ بیکاٹ جار چھوکھت - تندیر کلام بوزنچھ اُس سے تیس گن چاندر نظر لکھر، لکھیاڑ سے اوک بھتھ ز رسچو گھامتہ پنچپن کون پیشمن لیف تے چند گبن ہپنڈ کھوٹ ترزا تے شرطھیوست جیکن پن سماں مشربیت کا شپن چر اسٹھ دوہ رتھ تے دی گھیگہ گنداں - شپن گو چیوان - شپن تے جنن پنچ منزکس پھر زیاد ترزا تے شرطھیوست آسان؟ اُنھ کتھ پنچھے تیکوں اخلاف راء

تے دو ٹین مشرچ کھکھ لئے بانیہ بھتے تا قی گر و یٹھ اپنے والا سوتی متولیان تواں
بیکھر پھٹک مشرگلدان ملگ میاں ڈالج تے اس شاید ٹھیک پسند تے بھتے ہے
کئیہ آؤ — پہنچاں سمجھ لائے اس پھٹکش بارک انٹک پتھک کھل کوش
اویں لوگت — پان گڑ و پتھک ملکر کس اس لوگت — زانگ ایس گزندہ گزر اوس
اویں لوگت — پتھک پتھک کو ساعتوں اوس دملٹ — پتھک کھو رو
عٹکو ٹھوٹت کل کھکھ کرتے ٹلے بانیہ وکھ صاف — پتھک نے دل پتھک پتھک سبر
کھوکھ کلڈی سے گیہ بکھر پتھک لپک کرس پتھک دل گزھان گزھان وائی اگر دشمن
فریکوت — ایں ٹپن پیچتے ہیں سپم اوس آسان — شہ اویں میاں پدک
پتھک سپس پتھک رتھک تھک لوم پتھک لاسے کران — مگر کم ٹھیک پتھک خیخ
گھاٹپو شپن نے پو ٹاؤ دھی اکسیں تھرنس تے پانس نیش۔ کچھ فاس گلکو
و دن پتھک وار تھک تے پتھک لیکھ اکس پائے تھک کرس پیچا اس پتھک کھکھ تھک خیکیاں
بانیں چھبین شاٹھن دل گزھان دل گزھان اس پتھک جا یہ سکھ بیتھتے بیتھریں نیس نار
لوگت اوس پتھک سکھ بیکر دلک پاٹھک تو بہن آپر اس۔

گھنے کا ٹھپٹو تو؟ یور واقعہ تے در دید کرکھ مگر تنتیکی پاٹھر آؤ نہ
بیتھتے کا ٹھپٹو اسے بیتھر کن۔

دید ٹرو وکھ

تے شلرو وکھ اسیں نیش گسو پیے — تے بیتھتے قس بکر نارن
بیتھک اٹھ توں سیکر مادنس مشرچ چھ ساٹھ چھقہ دوں نیکر داں پہندر

آپنے باو وجود روڈی تے دید اکھ اک سپنیں آسرسا پڑھ دھ دھ دھ
کڑان — پہ بیویں، دید بیویں۔

تمہرے ذریعی تے آپ دینہ شپنے میس نالہ شراوہ بائی پتھک یا پتھک خوف
ٹش پتھنے بخاون خاٹہ الریکن داگن چن مالکر بیر پتھک دریک لار پاٹھک
و دوکھ تکہ دریک یہ تے بیٹھن تھے سو بخوہ سو بیٹھن بخراں نیشان
مگر بیوہ وائی تھے ایس ہنگہ تے منگک کیا ٹام لکھ بھش۔ یا بخ کپار کو
آیک کھنام دا ڈھھک تے آکا شہ و سوپو نہم نہم شپنے تھک کلگی بیڑاڑ
پتھک دا نان واتا پنے شپنے تھک تے ولک — تہم پتھک دیرن لوگ کھل کوش
پتھک سفید کر تھا اس لوگ ملکر کسٹر — تہم اس نے پتھک تے پتھک اس دیدی ہیچ کاں
کمتر نام طرق آئی میو تین ٹھھکیاں سے یوانے لوکن ٹرمی مازس پتھک اڈی جن
تھر تھک گیہ تے یوتام تھرمن رگن مشرد و دکروں وشن وشن خون تہ
شٹھھو تو نام لوگ پنے تھمن بیی — پے لگ کھکھ بیلی بیلہ تھن ٹھھٹھے پتھر
ہاں آرے — شپنے ڈپ سند پتھک پتھک پتھک پتھک پتھک
و پتھک تیج — تے پتھنے کھوپت تیاچ دید کرکے پتھک بیپر تے سانس کا نہ
تے ہمسایس کن گیہ — شاید آپ ہن ساٹھ کرکے تھن نیش واتپن بٹھے
شٹھٹھ پتھر۔

دید رٹھس پن نالہ مرتے پتھک دنہ — تے تھج سوکا ہس تپ کووم
بیتھریں بیس کن گتھ — دید اس کافی کنی اکثر الیجھ داگن بچے مالپ۔ ھن

پاکھوئے آنس سے بارہ پہنچے سماں پر جام طری جاہاں پھیٹ پتہ ہے ہر فر پیچیر
— زندھ قطلاً۔ نہ کیا گو تو نہ قطلاً؟ تبہر کھڑھم۔
”کہ قطلاً گو شہزادے یقظہ زیکھ کر جایا خود رکھنے آسان پتھی پر کھڑھ
بائی پھر بیکھ بولے اے اے بنی (۴۸) یا کاش کھا (۴۹) ناو دنی پھر بیان
دیننا تو چھ تو نہیے ماتے بھوان بیوتام پہنچ رشتہ رہا تو چھ پتھک پھڑھ اتام
دوفن کھلن عتک آسان چھ۔ اسے نہیں ہون پیش دوں سینیں کھلن تو رشتہ
یعنی سانس و دنیوں بامانے بیافان اُک۔ گر پیٹھ ڈلکڑھیہ مکر یو دے
اسہ رکھانہ پھر بہن۔ مگر سانپو کھو رکھ لے اکھو منہ زیر تم دلشوے لو بزر
پیش پھر سون آس دی لڑھ اوں“

”گو تیلہ پھنہ بیستہ تو سون کھنی“ دیدر توہ میانہ بکھا پلی گئی
”ہُس سریکیں درائے پن کھنی یس پیش کرہ پاہتہ ذلاخ چھ۔“
تو نہ سس درجواب۔

”یہ کیا سوچہ کرم؟ لوہ سے تے سوہ اکم بندی ہم مانی۔“

سریکین لوز دیدر پنہر پر کھنچ لیں پاہن دن ان آسہ شاید ما اسے
یو ہت پیشہ سُند دوز دوہ تے نالان۔ تجوہی مت پیش حال جھاون۔ تے
چیسا پنہ مرجی ہیور کھنچ میقظہ نیس نار دیشمٹ ز لوہ سج ناٹ گوچن تر
آکم پانس تام؟ ہر گاہ پانس تام آسہ ہم تیسلے ما آپہ اُہ مش آکا شس
لوہ نہ شر صحتہ دیہیں عتک عتک پن پان تے نالان۔“

اُوس شہزادہ سکھ شرف پیشے پتے۔ تو نہ سس۔ ”ذنان کیا چکھ؟“
سریکیں کھندا دوڑ کوئن تے پانس تام روڈمٹ؟
”ترتے کو دوڑتے پر چھسے مے بڑی بیٹھو شہزادے ہال آپے؟“
”اے کیا چکھ؟“

”پر چھس پنگلکھ گھر تملکی داں کھوں سریکیہ بال پنگل ملم نہ
بیٹھو رکھن نا شکھ رام راج تیام کور۔ پر چھس مے پنگل بیچھ تو یک گاپٹ
بڑا دن ان چھوپنے لے آسہ پنہ عتک ہیور آپ کھاہن تے بھیر وکھی کس داؤں
پشراونز بیٹھو چھس کریں تپاڑو چھنادوس۔ مگر دادس تے گو ہنگل منگل دم
تے پر گوس مش آسنا شمس روپ۔“

”چھ یہیں بھیڑے رُصلکھ کھار ٹھے مے کوئے چھے پر پن دن ان تے شہزادے
کھانڈے ہر کریکھ کھاہن لیعن ان ٹالیوں اصر عناب تل عکلاوان؟“
”تھے چھلے دل را بگ خلا بچن دعل مہ پیکھو چھن ٹوکر کم بڑا کھو؟“
”تھو اک گھر پر بکھ بیٹھے کتا دو میچ پتہ اپھ اچھ عتک کتھ آتس پیس پیٹھ اپس
چھا پیٹھیں ٹکر اوپے اوس۔ یہو ہے پن ٹھیں پن پر گوس روپ۔“
”مے ما اوس شہزادہ دیدر گو چکھ۔“

”تے چپن بُدھ چھ مس تر لیش دو شوے شہن یہیو گو سفید آسان۔
گنگوئی بڈن پر روپ کوئش نہ اوس تس تار مپے تے ش بھیس وا رے؟“
”یس اوس سہ اوس۔ اس پیس پیٹھ چھا کاٹہہ بہر پیٹھ تھوان؟“

سہنی پھیلوں دیدگُن ہے دُیتِ نس کھجہ جواب - دیدھی دپان چھپتھ کالہ
تھے پھر چافی گر شستے ہوش اکھ دید اس بیشنس نڈویں پین کپٹے نس مشہر اویں
پے۔ انقرامیں پین پٹھہ آسپیں پیٹھہ زائی ستو اس شدیں نام
لان۔ نیاں مدرس چڑھے آسہے تھے دید پیٹھو پاٹھ ادم پین ششتر
ہاٹکلو کھوتے تے دور بسان۔ تھر وون لوک انقرامیں پس لڑو پھر۔ دے
بوزو پتے دیہ ڈنار۔ مگر لوکن باسھو زمپل پھر وید دانا۔ تھوڑا اوس ہس
پیٹھو تزور پیٹھو زن نیاں پس طوپاٹھیہ پے گوس مشہر بالگ روڈ۔ پے
چھس وہاں مگر سوہر چھم پے گرھان۔ لوکھ چھوڑن ان مگر تھم چھ دولاں۔ قم
چھوڑن لالان۔ قمن چھوڑن اس پے تما پے کریہ بھال گھن۔ دولاں چھپو تو ہو کیکیاڑ
تو ہے اس چنیس پے شیبھیاڑ ہاں۔

خبر دید تو را فکر کی کہنے پے۔ مگر متے زون ز کامیں برہ غیر کھر پھر عرف
پر وہتے یا ڈالن نہتے وون۔ ڈالہ شیس ہاں آسہے پے دولےے کیس پے ہاں
آسہ۔ دیدھی وہ ذکریشن گرین پیٹھے پیٹھو بابے۔ مگر متے پھر زمپل ہاں
کلڈ۔ لہنا نیرہ کہنے پے دوپہ مشرک کیتھ۔ تھے چھ ڈالن پے تھر باپکھ چھم ہاں
کہڑا۔ یا کیا ہے کو ڈنھے؟ تھے ماچھس پین کنیشن دھن مشرکے ہاں
ہیٹھر پر گھر صدر۔

پوت و نہر

ییلکے گئے طرف تھے ستر آسرہن۔ سارے دُتے آسان ہیجہ دو گھن جایین آسا
شپتے ڈیر مژوڈ پتے سرس آسن آپے ددب سیپھتو۔ تیلی پھو ٹھوٹمن یی سپدان۔ چھر
ٹھرے آب دچھنچھ ایسان کھوڈ ری نیران۔ مگر نے قدم پکھنچھ تیاں چھر شہر اک
یوان۔ تے پیٹھے ترخ حات گرھان نے پھ برتھ پکھس دار رعنان نے پٹھ
ٹلش۔ انکو خرچھ کئے گھاؤ ہمہنڈ ہارن کپڑے یوت پے داچھ ترخ گرھان۔ تے
زُور پڑ چھ پیوان منڑاک شڑاٹھ اکیں مارس گن ڈلن یتھ پاٹھ رُدھی دان اپھ
ایسان نیپس اکیں آپے دویں پکھان پے پیٹھ چھوڑ دوہس دو ہس اکنیس بوٹس
پے موکس مشرکھیپتی میٹندو لپنانادان۔

----- اون پر داڑ پیش بس راٹ پیٹھ ساٹ کہہ بکھر۔ گر کن دسان اور لہا
دنہوڑ ٹھری و پلڑ ڈالا تھ۔ ----- بس جتاب راٹ پیٹھ کوئن یتھ چھ ٹلکا
نہتے اوس ونڈ کو دشیں بیتھ لپھس نرم، تاپ پھٹھ اک آسان۔
تے بُریقہ اوس تھو پیٹھ رنات پیٹھن شکس لد طاح اس پیٹھ اکھ نیوٹھ
دوشا تزوہو مٹت مگر تھ اوس پے پاس کاٹھ اثر گوست۔ پیٹھ مٹوڑو دوڑی کو
پیٹھ اکھ تھ پیٹھ کئہ نیر لالان پتھر کوئن پتھر مین دعہتے کٹھر دا پس ترانا۔

بیم سوال بُزونِ کو اوس سُسہ شرط ہو یہ کران۔ تمہر آتوار تر گر تو شرط ہے۔ نیچہ شرط ہے
اویں تپشیں پیچوں خیر کی گومت۔ تو اوس اندر میں گھر کانگر ہن زیادے پہن سن
ہیم ہوت۔ خیر کیا ز?

پھٹ پا خص پیچھے کھڑک ہمُر دُو تو کھویں بُوئُس فہتے ہے کھدھ رکو ڈن شہر
بُوئُس اوپسے زیادہ پُل اندہڑا ہوت۔ حرف اوس گھوں میں مونز رُنگ گھنہ اور یوت
تو وڈ اپر یور نظر کرنے طرف اوس سا پے کامنے پتھر کوئی نہ دیشنا گھاٹا، مینیک تیں
تلائش اوس۔ پیارے ہیمیں سوت سوت روڈ لگن۔ تو پیر راؤ چھپر۔ تیں دیسیں
پاس پیچھے سوچ پیدھ یتھ ونیکتا واریا پر چھر روڈ مس پے رہ پیچھے رکن اس گاپڑ
گر نیز ویر اوس نتائج روہت۔
”تیر چھپتے کوٹ نی قضا عشق، فصل پتھر سے پیٹھ کیتھے۔
”خیر کیا ز انکھ ملاؤ راؤ چھپا!

--- خیر کیا ز اوس پے تر پلان یہ تیر نتائج سوچ ہوت اوس آسان۔
تمہر اوس سوچ ہوت ز تشدیچ پیچھے دڑا دیسیں تو کری کری۔ ہندا آسہ نہیں پیچوں کھسپہ
خالی موڑ۔ خدمہ شغل اپر کر پڑ روزہ خاطر پیچکہ، مگر تینی اکسیں تمن نش اکھ
کھوئی تک پور دت پتھر عنکو اکھ دبیر پتھر نتائج کرائے اپس سماں پکھ تریم جھپے
کھوان۔ --- تمہر اوس سوچ ہوت بیتل سوچ کھڑا پلیں تر، بادام پچھے اس
ڈلپتہ۔ پیر طیار دشک تپیٹھ زلپ آسن پچھے جھپڑ۔ کافل پتھر سے باکھ اسے
کھوئہ ہوت۔ مگر اور دل تھہ وچھے تیر شپنا، تیر کر، روڈ پتھر۔ یور ہوت

یور دل تھہ اکھ تیر پتھر دو یور یہ لوگن بیٹھ زیو بوزان۔ --- جات یتھ شپنس
رُوڈیں گیڑ کس بیٹھے اکھ پر ددھ۔ نینہ آس بیٹھے تر شر گری پھر بیٹھر ز کانگر تھے پھر ن
اویں گھیان۔ مجھے کچوپ پر لیف دار اکسپر شام تام ہو گھان۔ ---

”آس بیٹھ بیٹھے بین کاہن دھیں جھٹپٹی بیٹھر بیٹھ بیٹھ لینا۔
تمہر دشدو پے ز ناشن پیچھے کاہن جواب۔ امری مہ کھن پے ز نس نش اوسے کاہن
جباب۔ فیز تر اک توں نش دایا ہن کھن بیٹھ دیشنا مگر تم جواب اوس سُس اندر پسے
رُخان۔ تمہن اوس پے سُس پیچہ کلہان۔ تیں اوس دوڈ کلر توہر مٹت زیمن کھن تے جوان
سر ونگ و شیپر شپر نہ کلکھ متر مادا توں تزادان پیچے تمہن جھپٹے کاہن دڑھ دیکھ
پاس نش طان۔ تم خاتے مالا چھوئی مادا نش کھٹکھٹے ہیو جھوی حال جا ہلکن پیٹھ
گئے موالیں قبیلہ کاہن جواب آسان۔ اک آتوار بالکلی مشریق پاپ دوان دو دن
تیر شدھ غانہ مال پیچو جو۔

”جباب پھو آسان۔ اپا پور سو لپچھہ آسان۔ مس پھو پیوان زھاندن۔
”تو پیر چھا بسان اگر زھاندوس تیلے میلے۔ تو پور بکر ز پیچو پھو توں
ٹپہ نیان۔ لپنیں فر سوڈ دیکھ دینے راویہ خاطر پھو توں اکشیعی ہو گھر سا پکران
--- تو پیر چھا بسان اگر اسان بیٹھھوے بیکی کیتھ ز پیٹھ کر کھے؟
--- تو پیر چھا اٹھ پیچھے پڑھ ز پیٹھ کیتھ پھ بلوں؟
--- تو پیر چھو مانان ت پیر پھو تیز اک دیشان، بوزان پتھ
شراٹان چھو؟

اوں کیا ہتھم آسانا۔ پڑو گھٹ اوں کیا ہتھم سیدان پتے سو اس دولاں
از نتے دولے مون۔ دمیں کلیں بیٹھ پھری اُستھ پھر جنی سائی پلو ٹبرنے تو۔
نگر تشدیچ نہ چھ بیٹھانے کیتھے نہ چھ دولاپنے کئی بیٹھ۔ تیں زن
چھ بیٹھ رکھنی پسیدنے۔ نہ بیٹھنے عین تو نہ دولپنے مون۔ سہ چھ شانٹ نہ
چھ بیٹھ رکھنے میلان۔ شچھس کیتھے پیٹھ شرارکھ کھان۔ کیا ہتام میٹھن پیٹھ چھ
گھوت۔

— — — — — مگر اکر ددہ پڑا مونخس نہ نہ۔ سہ نہ دولیو
شرارتے عتکی رائیں سائی پے پائیں تھرھر۔
تمر دوہ اونکھوں شریخوں دوشوے زور کر موت۔ — — —
دہپ کوٹھر کیا چھو پتھے آپتو؟ گڈھ تو۔ ہورنام گر تو چڑاہ — سکڑا
ژوس مژھ پھچ اکھ بدلتے قمگ مدد اک مندر بیٹھو موت۔ توے یی تو وشن گر کھ۔
کھرس عتکی اس باقہ رہم۔ سہ شاد تو۔ توے دراد اپکھ بیٹھ تھلچھ
سہیس کاس اس اس نہانے تے دوڈ بندھتے کنگو دھر تیار گاہ پتے دلھ نوئے
ڈیاے سونہ پس سہ مدد اک مندر وچھے۔

رُڈ پکک پاٹھر کیتھر خاطر بیتھ اُندہ بیٹھ تھر جھنے ہوں ان نہن۔ تیٹھ
پاشے نہر پھچ پہوان نتھی ناٹھن پھر پھک اندھ اشنا۔ بلے اپکھ پڑا شیٹس
(Prost ate) پڑناہ دری پتھے پتھے پا اکثر لگن پر بیٹھان کرنا۔ مس
بایسوو توں پیتھے بیتھ باقہ رہم گزھن۔ باقہ رہم گرٹھن اوس نہ شکل۔

”کھل اوس پر زتر خاٹپراوس پہوان کم پڑھی اُٹھنا۔ کمک دریا پر اوس اپنے کھن
بئند۔ سہ پڑا پو کر کھنے تے پتھن گوٹھک تھک کرنی پیٹھ بیٹھ۔
دریا پر تکھلو شاید بیٹھ رکھو تھ۔ دوڑ اوس توں جو تھ کہن تشدیچ
نار پیٹھکل پیٹھ اپکھ رکھ کھڑا۔ توہش اس باکھوں کی چھڑ۔
”پہ ہاگھہ با باقہ رہم۔
”توہجے دڑا دڑ توے۔ اپکھ رکھنا یا باج کرن۔“

باقہ رہم پر شریتھ پیٹھ شریتھ سہ گری پیٹھ دم سبھانے تے دوخت پیٹھ کس کن
تے ہا اوس خیال نہیں کرناو پہ میٹھیکل اٹپکڑ پیٹھ پاٹھوچک آپ۔ مگر شے
کیا نہ فتح۔
”توکھ چھپو پیٹھ ٹوہ پیٹھ تے میٹھکل اپکھوٹ کن دولاں۔ تیت کیا مائیا
ڈاگر اسیاہ مٹو گو تو۔“

”ما سوھ پھنے دلیں۔ دوڈ گوئے دویں دل پھم پنے۔ — — —
دل پتھر لاوب تے جرکیاہ لاس تے دوڈ اوس توہہ بیٹھن۔
”پر کھو چکھ ونان یا۔“

”پہ چھے پڑ کان۔ بور سوئنھ کرو میلاد زینگی تباہ۔ نہ بھنے سے
ناشے تئے نوکری مگر توہہ دش دوم پر اپکھ دنچ۔ توہہ اوس شوق دنیس مخک
کپھ کوئی تیش پان مکلاوں تے بیتھ تاپھ جھاؤن تے تمہ خاٹپر گڑھو پیٹھ کاٹھ
ٹھکانہ آس۔“

مگر زیستھانے ہے گزھ تے اُخْر کوتاہ نیٹھی، بیتھنے لوت تترے بیسیے پر شور
یا داہ باہ دوہ۔

- - - تو ہبھ جھا دنہ پڑھ نے دیوی شردو یا دبھ پندھو دھبھ پتھر
دندگ پر شکس ہے ۔

— پڑھ نہ پے پھم۔ مُنَزِّکِیں کہنے پہ چون ٹپتے بُزغہ شعیہ ہے
ہپتہ بیدی اپل چھکھ ٹر دُنکیں نے نش دوہ یہ ناٹھ پے چھے ہے شے نانا
نر یہ پوت ونڈتے بُزغ پے دھبے۔ یہ چھے ہے پہ کامنہ شاکگی ہاران یا کامنہ را کھجہ
و نادان۔ نہ چھے یہ کامنہ پر بایزنا پتھر سیاست پہ دکامنہ شائیں رجایت۔ یہ چھے
اکھ سیزئ، فتو پہ ما کا ہر گھ۔ امیک پے پھر تین تریم چاہ پاکھ موٹیں کھن
پتھر واریاہ خپتہ ماری کرلن پھ۔ پتھن تریم چاہ ساجہ پہنچ کپاٹو بکھ
کھوپ کھو کھتے نسان ریضہ۔ —

رُوڈس عتو اون دھذ شین تے ہیٹوٹت والن پہ اُخھو نزگو ھضرت
سیاتام کا پا۔ سو گیئے یکم بندتے تینیں گلکس پتھر آیہ ٹھپ بیش لایپن۔ دھبھو
اُخھو تک دہزاد تھو بیتھ پھر تے یوتام گروت تو تمام رُوڈ اک اُخھ تمکس دنس
پہ بیتھ اُخھ تمپن کریں تھو کرکھ۔

"تس توگ پتھ کھنی وُن۔ نہ توگس تھو دے وُن۔
" دھذ کھا گا پتھ تھو رفنتھ؟ شیران کوپن پھیو؟ ہوہ پچارے آسرو نپر
کسہ پڑان؟"

تس باہو دھذ رفنتہ پاں تام۔ ٹرکی اپار اوس واچ لائے اگس جاپتھان
گزھت پتھ بُھن اوس اکھ ریپہ کھڑا۔ سُ تر دیہ پدھر تے دھر تھو سُ ٹرکی اپار پر کو
پاٹھو اوس کوتام جنہیں ریپہ دول تھو تھو پتھر بیپر بیپر نیکھ سُ ٹرکی پھر سو دھر تھو
پور کھر۔ یہ سہ پہ میوپلی پور اس یچپہ کھر۔ تس شاخ پر بیٹائی پتھ کینہ
کالا ہیتوں سُ فرا غرہ سان گرگن پکن۔ مگر یہ فرا غرہ روز پتھ زیاد کا لس تپنیں
سُ مُن۔ نزانتہ پتھر تے پتھر تے نہیں تھلی یاد پہنچے ہتھ ہیتوں تس بیتھ واکھ
چھن ہیتوں دھو۔ قش نزانتہ چھن ناخاپہ مگر مگر تپس تپس کیہ رو وو؟
سُ کوپن سوچان نہ ہر گاہ پیار کام آئشیہ پہ، تیلہ چھا پور ترس کامنہ چھی۔
پتھ یاد دے اپار تے مطلب دزاد پن تیلہ چھا پور پیپر اس کامنہ کا کھو کھا کو؟

رُوڈ ہیتوں نزدے زدہ والن۔ پتھر آسے مو کھوپس کلپتہ کوٹھ مگر بیوہ
چھکو تک اس سوچے پتلون برپت۔ پتھر دنس پتھر لکھ اُخھ بیک رُوسته اُخھ تہ
گوس مار پر کو رٹھپر۔ از گوڑھ آس زمیتہ سبڑا پھرست۔ از گرچا اپس کامن
باس دلماٹ۔ از گوڑھ آس نیکل کاشنہ ہیتوں رنگ ادھر جاپر تھو لون
درست۔ مگر از تھے اُپر گپا۔ از تھے شپنہ عتر۔ از تھے رُوڈ رب
پہ ونڈ کوتاہ زیٹھیو۔

رُزاقِ مائیں پور — ۵۰۶ جیز باند —

خیر نہ کیا گو۔

”تھے حضِ گوکر چھپس دنکھ پہنچو۔ یعنی تازِ نامنِ ہند نہ انگریز فلسفی ہے
بھی لال جین ترکر نہند ہما۔“

”پیر و شدہ ہے رُزاقِ مائیں کرنس دبور چاہ تھے پیر و حض وٹ ایڈیور نیم
لڑکاں ویچ خشم ناکھ چشم ساقِ مائیں کوں مگر جواب وتن پہ کیتھ۔
پیشیوں خپ لاخھ۔“ رینہ صاب و دو تھ رُزاقِ مائیں۔ ”پیر و حض ویز و نہ
کھٹھی۔ دُن حض پیچ غلام بولی اکِ شدہ نام بھکھ تھے پانے نہیں سوئے۔“
مگر زارِ پیر و حض جواب دو دنستہ اُس رُزاقِ مائیں کوکھ پر پڑھ پڑھ۔ سُر و تھ
شاهِ مائیں کو۔ ”پیر و حض یہ آنکھ بک دیلو یورو۔“

شاهِ مائیں پلندو اُندر میک رُزاقِ مائیں۔ رُزاقِ مائیں پور رول نمبر
نئے ہنر اکشپھر کلاس فٹھ تھی۔ طوی۔ سی۔ سیکٹ فریکس پیپر اے۔ ڈیٹ
وہ کاہ شکھ۔ مگر امرتکرنے نہیں پہنچا کیتھ۔
”دُو حصِ رُزاقِ مائیں۔ تو یہ پہنچو۔ دُن حض اکِ شدہ ناد تھ پہنچ ولیت
اکِ دو کوپر فیپس روپڑ تھ قس یہ خوش تر کر۔“

”رینہ صاب بہر اگس ماہ پر فیپس پانے۔ بھی لال جی۔ تو یہ دُن تو
ئے پور پاٹھکر ز دیل کیا پھٹھ ہے۔“
بنی لال میں دیت بیان۔ پہ حض اوس سر رُزاقِ نیز شرمس ر منڈیوٹی

وَدْن

رُزاقِ مائیں کوڈ چشمہ نہر سیکریٹ پہ زون۔ دام جواہ دلکھ دو تھ مر
رینہ مائیں گن۔ پیر شھوٹی مہسا بینہ مائب کیا چھپو پیر شھن ہے
اُو حص اگو پیٹھ دوام پیر رفان پہ ماجھ پیٹھ گور پھا اور کامہر جوب دعاں۔ تل
حض تو پر پیٹھ توں اُمر نیتیت وون توں رُزاقِ مائیں کش تل۔ جان حض گوٹھہ مے
پیر شھن۔ چھپو دایاہ کھٹھ پیٹھ آسان۔“

رُزاقِ مائیں دو تھ نہود پہ گوڑا کس نیش۔ تو کرنس بھپ پیٹھ یور نام
نظر اہ۔ رُوزاں اوس کھوڑنا سفید پہ کر سیدہ رنگ توقیل بُوٹھ۔ زنگ اوس لیڈر
ریگاں پتلن، پیٹھ اسپس دندل رنگ مے نیک بیویاں۔ نیبیاں پیٹھ اوس شپلے
رنگ پھٹھ کوٹھ پیٹھ لگو دوت۔ تالہ اوس مس زر شفط کرہ گولٹ۔ نیٹھ کوڈ پکر
بُوڈ اوس بیان۔ مگر آس سجدن تام۔

”پہ جناب چھپو تیپکل رنگ مین“ رُزاقِ مائیں آؤ اُس۔
”تو ہبہ کہ حص ویچو سوئے؟“ بھی لال جی اوس رینہ مائیں دھیکو کو کھڑا
سُر تھ آد رُوزاں نیش پہ بُنیاہ پیٹھ دامن کر کھا تھوڑا کھوڑ تلکھ ہو دُن رُشند کپر بند
رُزاقِ مائیں۔

کلاسی

رینہ مائیں نش اُسو فٹ ٹی۔ ڈی۔ سماں کی نے سکشن۔ مگر تو اوسپے
یاد پہنچا نہ پڑ کر تو چھا تجویز ہے نش انگریز پرانا کپن ۔۔۔ سُر ووچھ نراق مائیں
گھنے دھن چھ بھر شکھ اُکس اُکس کلاسی منز آسان کوئے ہن روزان سائی ہی ہیوی۔
بھٹکیا ۔۔۔ تپا حص پر جو تو سُر سیکش چھس ہے
کھتوں کشنس جوچھ انگریز پرانا ۔۔۔ بنی لال جیں پر شھر توں بدھ روپہ
سان مگر زرا کن دیت ۔۔۔ توں سا کامہ جواب۔
”انہا پر تبلت پھوپھو تران نکری بکس گرٹھ آئن ۔۔۔“ رراق مائیں وون لومتہ
لومتہ تپکن اسپے بنا یاتے زیمون مطلب تور دنکھرے
”تو سہ کہت ہن وچھ پور پاٹھ۔ اُسیں پھوپھو دھپس اُسیں پیٹھ شھس تپکن کرنے^{کیا تباہ ”شپردتے تارکہ بناؤ تھے“ بنی لال پیش لومتہ جواب۔}

رراق مائیں لوے زن کامی لد ماس پتے توں نوں پکر پر تھ۔ گونا چایتے
رینہ صابن ایکناؤ نانا بچارو پتند پاٹھ کلپہر مطلب زستے تیر جھیلی بامان۔
مگر نہیں چھس پتے توں زیماں تم ما!

رراق مائب دوھس۔ رینہ مائب پر مہاراچھس پتے کھن اُس مالا
ہنہ تھ قپکو وچھا نتے تمام ہے آہر ہے پر مہارا وال پاٹھ ملہے
”پتے ہن اُنھ کس گرٹھ فرش۔ دوڑتے چھپتے اُکی پڑونے شبانا۔ اُپر
اُس اُس ریتا پتے چھ۔۔۔

وون۔ تے باسی اُس شھر ٹھھٹ۔ زوُم نزیز اس نے نقل کرنس مرقد رحابان
تے حض گرامیں چند تالائی تے توچھ دلای چھوڑ۔
”تو تک پرد پیر چھوڑ ۔۔۔“

ند حض تے کرت چو ہندیا ٹھکھ بامگر نگان۔ تے حض گوشک ییلستے
وچھ اَکھر پلھ پاپن پتھر ہموک ول جوا بناو تھ تے دھپونی گئے تپڑا شنہ گومنٹ
چھوڑ اُس مُذکوس شاہ مائیں ایٹھ۔ سُر ووچھ۔ اُکس کوئنس کھنز
حض چھس انگریز پاٹھ کر پاٹھ کر پاٹھ کر۔ کیس می بٹ میں می ناط۔ لو می بٹ
ہیٹ می ناط ۔۔۔“

رراق مائیں لائے اُس بیکھ چاپٹھ۔ زکن وچھ اُدکی پاٹھ توں کن
خشتاں چھمتو۔

رراق مائب آوتے بیٹھ رینہ مائیں دیچھ کرنے۔ بسی لال تے شاہ مائب
تہ آئیہ مس ترد کھکھ۔ رراق مائیں پر شھنکھ۔

”توہہ ستر پچھا نیں کافر پتھر کلاسی پرانا؟“ وچھو میون چھپنے سوالے۔
پتھس ناسکی پر نادان۔

”میون تیر چھپنے سوالے۔“ بسی لال وون۔ پتے باٹھی پر نادان تیر چھھ
نان میٹ پکل سوڑو نٹ۔

”تے نش چھپتے فٹتے ۔۔۔ ڈی۔ سی ایک کامہ کلاس۔“ شاہ مائب ووچھ۔
تے چھ نی سکشن پی۔ یو۔ سی اکھ شکش سکنڈ ٹی۔ ڈی۔ سی اپا کھل اڑیمیں

شاہ مہابن پر شہزادہ رینہ ملائیں پلور کھٹ کرنے۔ سُہ و خنچہ منزہ کی۔ ”گھڈ بوزد ہوا تھے جھٹ منزہ کیا قبضہ لیکھتھے رینہ ملائیں تھے سپر تھپٹا ہندھی تکان“؟ ”تھے حض پھر ارڈڈ تاری پورٹ۔ عالیٰ تھے حافظا پورٹ۔ نیز فوج علم نہ صاف پھپٹ تھے تکان۔“ رینہ ملائیں ودون سکپن بھٹھ سخن۔

”اپنا دوں ناہندھی پیڑو فس“ رنراق ملائیں پیڑو مشورہ نہ جھن پیڑکھ ”گزہم آسر ڈسپلن گھنی تامیے محمد روپڑے“

”پندرہ تو کہہ پہرا فرق پیشے“ شیلہ انکو کور رینہ ملائیں داد۔ ”رم ہندھی واک بچارو چھ سیدھو اسان یمن چاکھڑان“؟

”یرے پلتو سے پیارے یاتے میاٹہ زوکھونہ نہ شاٹھ۔“

”ہندھی پرو فیر پیچو پیچو عکس شاشر تھپے کرنے نہ رنراق ملائیں دوھمس۔“ ”توہی پرور میوڑے۔ اسے نہ رپانے بلکہ“

”یرے پلتوں سے پیارے!“

پرتوں سچ جب میں کالج کے پاس میں سے اڑی تو آپ دیا شے۔ آپکو پیٹھی بینی تھی یا بات کرنی تھی مگر میں نے آپکی طرف دیکھا نہیں۔ کبھی کہ میرے ساتھ دو آڑیں تھیں۔ اُن کو شک ہو جانا۔ چار بیکے میں لمبٹ لین کے درزی کے پاس کھٹایا رہی کالکی جی بھی میرے ساتھ تھی۔ مگر آپ۔۔۔۔۔“ رینہ ملائیں اوس وکھڑکہ ڈیکھا۔ بینی ال اوٹ۔ مگر میں ہندھا ملائیں تھپٹھو نہیں۔

رشے کو سچتھ کر اسے پہنچ پور۔ تھے تلگے نہ ناپاٹ پور۔ تھے جھٹا نہتہ ہندھی بوان۔ ہنکھو تھے جیا اسے رنگ تکان۔ اسے بے پرسے چاہ مس وون۔ وُچھ کیا پڑھ طوط پہنچ پور۔ چارہ گو پورٹے مگر تو تھے کوتاہ۔^۹

”مچھے خیال تھا آپ کا جی کے بھائی سے ملے کیلے اس کے گمراہ پیدا ہیں۔ میں کالج کے پڑھے بدل کر اُن کے گھر میں شام کے چھچیجے تگ بیٹھی رہی۔ اُس کا ماما جوں میں سخت پہارے۔ اُسکی بخڑبوچھے گھنی تھی مگر تم نہیں آئے۔“

”غلط ہندھی۔ گرایکھن آپ پتھر گراہ کیمان تھم۔“ ہندھی پرو فیر کو رینہ ملائیں

”یرے شہر“

”ہندھی میں پھنس سلانہ تھ۔ پر شاہ بڑھ کن۔“ شاہ ملائیں اچھا پڑھت میں ہندھی پرو فیر کن پیٹھ تھپٹھو ڈل۔

ہندھی پرو فیر دوپھ تو شرارت سان۔ دیاں پھی پس کیس ٹھیکن لائتھ۔

ہے سکارا پڑھس اتری بیتھ تھ کپڑا یا بادڑ۔ تھقہن لونکن کیا تارے ہے سُنکرے پرڈ ہوڑھ کن۔“ رنراق ملائیں ڈلوس۔

”پنچھن پھس کیا پتام پیٹھو سے کھانی ہے رے ہم تے قسم سنگ رنچے کی آییگا سے ڈل کے میرا نس پرو لیتی۔“

رنراق ملائیں کڑا کس بیٹھ تھپٹھو بون نام نظر سے اوس جو کرنے،

چندس مژن اپھر تھے مھم شوھد پر کریٹ یہ سورت بوزان۔ رذاق ملائیں گذل نو مس لکھ
نہ برت دیپس اٹھنس مژن کھڑا بوزان۔

— — — آپ کایا ہے ملے کے دگھیوں کا طراک اشرف ہے۔
کیا تم نے اُس سے کچھ کہا ہے۔ وہ درچار دن سے بھی دیکھ کر ہتا ہے۔ اس سے
بینای ہو گی — — —

“تھوڑو بڑو غیر حاب” رینہ مائب و دنخہ پندی ڈالس کن، گنڈھو تو ہے
آپو ڈیوپی پورا لان۔

نہ مہلا تلے کرہ بڑیوس کنیا پس لپکھم۔ شاہ مائب و دنخہ
آپ کی پتھر چھپس ڈلش پت نلک کرہ چھپس لپکھم نرمل۔ پارو
لکون مژن لپکھم۔ کسی بیٹ۔ — — —

اے پیچہ پناہ بیڑ توہج۔ رینہ مائب اس پندی ڈال شر لانا۔ اوس
بیوچان نے پوچھ جل دفا گرگھن۔ قس اس جرکیاں بیلی یاد بہن۔ مس اوس جرکیاں
سوچان۔ خبر کیا ہے اوس بسان۔ بسان اوس س زنا بیلی پیچہ توں اس نشیش
خاپل زمہنے گاہر۔ قس پیچہ رہ اپنے تھنے پس سُر پیچہ ہیکان سائنس ٹھنڈھ سر پیچہ
گر نہیں اور کوٹ کالاں تل بھنڈ رہو ٹھنڈھ کوچک کرہیں شر ہیب کران۔ توں پیچہ
پیچہ دارپن پیٹھ بھنڈ فر اکھ اکس کن دنان۔ ہمیں حص بین گوئھ ندا ون زرا پرس
پکڑن پھر سال۔ سُر پیچہ دیویا پیٹھ بھنڈ شر لانا۔ دنگیاں چھپس پیچہ پیچہ آسن ہائز
بایہ بیلی پہنڈ کلام توہج ناد ہیچہ دنیہ فان۔ روود کران۔ — — —

”خیری لوکی ٹھنڈھ گزھ آہنی“ بنی ال میں پر تھدھ۔
”تمہرے توار نایکر شاہ مائب و دنخہ۔“ دلیس چھس روزان کڑا پیار پت یہ چھس
رش گر کہنے پلوں مژن گرھان۔ امیک مطلب گوئے شر قریدان یہ دن خار۔
”درخواست پتہ اپکرتے“ رذاق مائب و دنون۔ زن تسلش سورے ماملہ اس ماف
عوامت۔

”ولے ہر دن دوڑ گوئڑھ دنخہ گزھن“ رینہ مائب شروع و دش۔“ گھٹ
لکھ کار کیا پر دن ناد کر اکو درخواست۔
بنی ال جمی اوس پاس عکس سوچان تے ہر ماچھ سکھے۔ کاکی! اپنے ماسہ
ہنڈو تھے پھر یہ دار کرپلے یاپ روزان۔ اکر دنہ ائمیہ سا ستر پیشہ پھلوں توں نش اکھ
اوچ پت ناچوچ گیشمگیشم کور۔ دلیس یہ بھاچھ پی۔ بیو۔ سی میدیکل پر ٹالو
تون سڑا جی باؤنی۔ سوہ اس تپنہ جسے کور پت توں اس شاید کان ناد۔ تو
ستگیوں ساد تھ۔ نتو ڈلیس اکھ پتھ لہندا اندھی پتھ۔
—————
بنی ال اس اوس دلکھس پھیلانا ز شکیا ز گوئے ہوتے ہے
پیچہ توں پر اون۔ پائیتے یوٹ ماچھ سوچے! کیا چاہم اس توں کیا اس سو پیش
لائیٹ لیوڑ پیش اپنے نیڑا دان! اگر گومت آسے، گھٹے ڈھنڈھنے آسے
اطفس مژن بیران۔ جرکہ اس تام کشش اس تپنیں گیٹاٹو پان مژن تر، دیپاں چھنا
کھیون گرھ شرام۔—————
رذاق مائب لائے پیشے اکھ دوچھ چاھن، راکس نت پر تھھ۔

لارکون ڈیش پر کامنہ جواب۔

"اپ سارے ماقچے پذیر مفانی مزکیتہ دُن؟"

لارکون دُست پر اتفک کھٹتے کامنہ جواب۔

بُسی لال جیسی کھوت جبِل پر لائین اڑکس لئھ۔ لارکون گرنس نیکلای پچھو، پر

گھپلے پھر لد و دُمن کہتام ہمڑے۔

"تو پہر کیا مہرا، پھپھو شپر کُن؟"

بُسی لالس پھپری چھس ندھی سه گوھپتے۔ رین مائین ترکلہ دفعہ ٹھہ۔

رخاق مائین دُست لارکس دکرے شاہ مائین مکلاو بُسی لال جیسیا ملائے تو پندھاڑھنے

رین مائے پتھر کھوڑان اوس تی بیٹھو۔ ماحول سیٹوٹن خراب گرھنہن مُرس

بیٹھو ٹھو دوڑ پور پاٹھو تُسی لال جھہ شھپڑیا۔ یکوے لوٹھے کر کیا پھر تباہی۔ بتا

رخاق مائین لیس تک سُن پلچھیکن ہُشند شرپاکھ بیماریں۔ تے کھو پڑھج

لکھشی چاہاسن زنگ؟" تو در دکھ نظر بُسی لالس گُن پر اکھنطر

ڑکس کُن۔ روٹھتے اس اکھاکس خوچار نظار رخاکان۔ سہ اوس سوچیان زیہ

نور سُکھ پاٹھو اُنتر لاووں زر غلام رسوں کو ناریں پنیر فایل پتھر۔

رخاق مائین رُٹ فایل پر کوڑن جل جل نبر شرے ہتھ پر اکھشہ

مسند نام۔ نام دیچھو زن رود سہ۔ "تمو گر لارکس پر نارکس پٹھو" لارکشہ

قروٹوں کُن نظر اڑھے تو وقہ رینہ مائکس کُن۔ تاد۔ افتار کرشن نیکو ولیت

شری جگران تھنگیکو سکونت چکڑاں محل۔ حبک پل۔

"لوگوں ماب" کیا پھر ہند اس "تریف؟"

لارک پڑھ بھو لرپھس پھس دین مگر جواب دیش دکانہر۔

شاہ مائیں اوس پھر ان زر تھے اسی نوم نبر شرمس منتر ڈھنی رطان۔

نی کیز گزرن اس لارکس تلاشی۔ اگر تو تلاشی آسیہ لرپھر تو کاہرہ پر کھ دباؤ مہر۔

ہر پھر دیچھنے، یہر پھر اکھی میپ، اکھی تھوڑا اتفک شپے گھو؟ ازو یوت کیز ہر پھر

دوپے پید ٹیوٹ۔ تارپن پھ گواہ۔ حالو دین غلبی پسند و قوت۔ اکر بادشاہ پسند و قوت

رخاق مائین لارکس چاھتے لایپے عذ گوکس خوان گرم۔ کپت پیچو و دنیل اس۔ سے دوھن

نخود پر و دُمن رینہ مائین کنسن۔" یہ مہالا پھر رخاق مائب نیادی کروں۔

پنھ پانچو رائین چاہ جائپر۔ ہرگاہ پر لکر دالیں و دیس کیا لود اکرہ

"تو یو چھو سہی فرطان۔" رینہ ماب و دیس۔ یکیاہ پر اتنی یورک۔ تاپے

حض رخاق مائب یورڈ پیوو۔"

پر شاہ پھر اکھی بیاہ۔ رینہ مائین سوچنے اپنے رکن۔" خرپھ کو چھاؤ

سیچو آسے اس توں۔ خوش چھو گھرخان جائے پرک۔ گھوچو گوڑھو ناخوش گریش ایمن کیا۔

لپھر چھو اسپاں! ہاس کرتے پتھم امو مند محل کل۔ زندہ دیاں ملکہ بیسہرہ

— تو اس دعدا اکھی بیسٹ اکھی اکھی کوہ بیسان۔ سے اوس یوچان

زد پرہیں گڑھ دوڑ جلد پے ختم پڑھن۔ کیڑی دیسے پن پورٹ پر پتھر پیسل

پر خوش گڑھوے نیکرے۔ سہ گو نارکس لیش پتھکس پھو اپنے لپھر کھ پڑھس

ٹھاٹھیارسان — "دنما گوہرا۔ کیا پھٹے شتے ناد؟"

اون نگ

مُجُوہ دہ بہر کچر سیلے تابرو ایر پورٹ پڑھ پہنچت ایسا لائپرگر کو جہاں تک
آئے کوئہ مجید گو غلگیں۔ تکو سڑو و دھش ز دو دو پچھہ منزِ اس و منس تمام گز شکر کاظم
ہم سفرے تپس تقدیر پرس لیکھتے۔ میں اس پلچھہ دا تھہ تر آئن شو پار یئے جھٹس۔
وہ دو گوتین علاوہ تر آسن کیشہ کہتے کلکتی۔ ماداں پڑے سمندرا۔ پوش تجاوار
— تپ پیمن اوم ناداں سکر قس سام آس کر کڈ تھن منزِ اس پنے پر شرث مر
ہپنڈ کو امریکی۔ گینٹا کو ہندوستان اپنے پیمنے فی خسرہ ہند پنکو کو شرپ بوسے سمندر
— یانے مئیں در

تجھے دشہ جہاں اوس بکھر پڑھ پاشنڑھ گلپ شیر کو دل راست۔ منزہ اوس
تمو راٹہ ہندہ الپلے دوں گنڈے دبایے کس ہموئی اوس پڑھ گز درمٹ۔ تم
اوہ س پہ جا پہ منزہ نہ بہتر نگ راجارت۔ تر کر تھہ تر باہم بجھ سا دبایے یک نظارے
خاکر تھے وریکر دز رہندے جہاں لیٹھے ہیتوت گرنا۔ رہنے جنگل نظارے
شمع پارو نفعے نتعل۔ رنگ برنگی بکل گھاٹک حسن ایں شاندار پتہ سوہندر
عماڑی پتہ شرپ ٹھہ، وجھیں کھود رک رقص اوس کان۔ اس اوس پری جادیکس
پلیس پڑھ رنگ بیان۔ پن عرب ملکن منزہ نگ تباہ مس کامیاب

اتار گزشنا ہے دت نیزے کی! شاہ ماہیں تو رگہ ڈنپر لڑ، تار دفعت طایم
ٹکر ری اشٹی کالا یکس کی گو۔ قس باسیو ز دو دیکھ سکھیں پڑھ تو نایت
إنگلیل "زیاد جان پاٹھو پر جاؤ نہ۔"

ریزہ صاب دو تھ بانیں پر دیکھ اکن۔" دلو جناب روٹ لکھو۔ شھنگون
پر شکس اللہ دغا کر تھ۔"

بنی لاال جی اوس اگد پڑھ بنا پتھ چینگوٹ۔ س اوں کھوڑا ان ز مائیل
گز شد پر یعنی۔ مگر ریا پر مند ناد بیٹھ آئیں میئیں بیٹھ۔ تھو کو کھو تھہ مو منڈڑا کے
اپ سور پتہ تھن کر مشرب نہ بکر کر تھ۔

"دو ذھن پیکھو اک روٹ۔" گھم چھو بنی لاال جیں بیان تھ پتھ گو نڑا کہ
پتھ بہتی پنڈ دکر تھہ پتھ لٹھی منزہ مفاہیں۔" ریزہ صاب دو تھ رذاق ماہیں کن۔ تپس منز اس بھب شائنتی۔

زن ٹھانگ پر شران گر تھ اوس اکست۔
پتھر پاٹھ کو سا بہر بھجنی پتھا تو گتیہ۔ پگاہ پ کیتھ ٹھاکر تھ جھیر اکٹھ
سہ بہتی چھٹی پے سہ بہتی پتھ ماجھ گھوئی نش تلائیں پ تھ ہر کھنڈ کر کر گھل ددنه۔

سوہ تھامت پتھ عاش عشرت یوم پستس قروادی نس تمام یاد رعز۔ نہیں دیکھا
ایپر پور کھجور زدن دیکھ۔ اُنچ ہو چھپڑ دھھنے بیکر پیٹھ کاپ جوان تھے پھر
دیکھ پاتے ہی شکھ لپڑا سیخھتے اکھا کوکھ پن پھلکن پتھ نر تھوڑ دوف
اس کران پتھ اُنھوں نہیں تھے پور شاپ دار شہر لپڑا باشندہ پتھ بھاشھ۔ شالکوار
مشترک ہیں پتھ جین، گہون پتھ نہن۔ میری چھستہ پتھ بیٹھ یئے ڈانس۔ دریاۓ
پنگ پتھ سار اوس روشنہ سپردت۔ دوپہر اوس سسہ اہلم مھر و چھپڑ گوت۔ مگر
میجداں پتھ تین نزدیک گومت۔ گڑھ ہے تکیاڑے ساس پین دو رجہ پتھ پنڈنے
پنڈنے مزارنا عتکیک انھوں لو جھنس یا آکھ لو جھس و لچپی اُستھ۔ اُکس
عام اس اس پتھ کیتھ پتھ اکس کھارس پتھ بلکھے ایسہ بہش و شائذ فوجی بین پتھ افغان
و شی بین پتھ مہربانی عشق روپا کر مزار شرقے دیش گھر خان پھر۔
کھانش اپنے کنک اوس بھس پتھنیں قایراہس منزہ زیاد پڑا۔ نہاد
بکھری مولی جہان لفڑھ پتھے کوکھ ستر نوبت یا حوال دوستت اوس۔ تریکھ رتھی
لکھ پتھ تھی تھی تھی تھی۔ آنھوار اسی تھے اس پتھ پتھ تھی شکل کو کتاب لپٹہ
ہٹھ کر کر طرف سکوں بسیر پرلن۔ خوشورت اس پتھ با دو جوڑ آسے تم شرم جیا جھک
بھکر۔ میتے یوت پنکتے ہوٹ تے اوکھہ دھیٹس تل کھستھ۔ ہر دن اسماں نزدیک
قیض نہرتے گھوڑن تر بون شلوار تانگ۔ پھر دوام کھتھ تر سرکر دویسہ طرف
کھڑا کیتھہ زوکار اکی عان پتھ غافن نوڈ کھون پتھ پتھ بیٹھ تھیں اپھناتا پتھ شرخ نہ
کران تھے پاٹھ پتھ پاٹھ نوں قایرس منزہ ماداں، بازرن، سرکن پتھ جایجا یہ

اُک تپید موچک۔ تجھنا تھے اس آر ای۔ سی پتھ پتھنگ پاس کری تھے اور
گنچھ دھوٹھاٹھ کر شر بیگنا تھیں سائٹھ قول اوس نیسلل گرے منزہ تو کری
آسہ بنے پر، سو تھے سرکاری۔ سو تھے گزیدہ افسی، سو تھے تھے تھے تھے تھے تھے تھے
سکھ پتھ کھوڈ اسے تھیلا امریکی یا دبے مکھ خاب و چھنڑ گیئر ٹوٹی پتھ انتہا۔
تجھیز جہاز اوس دوکھ دھوٹھ تھے
اُکس پتھ لینڈ تورت۔ اُت اوس اس جہاز بھلاوٹ پتھ اصلی مشترک خاطر و دو کرپے
ہر دنہ اوس تھے اکھا سانھہ مھرجو رازداں منزہ گئارڈ۔ جہاز
کھپنی اوس رجھیں سواپن پتھنی پاٹھ پتھ خاطر پتھ اکس فایو سار
ہو ملساں منزہ روپ تک انتظام کو رہت۔ یہ شوہو گھنٹے اکھیں لطفس منزہ
فلامگیر۔ حالانکہ تھیں تھیں عتو ایاق اوس اس اس تھے دیوگ بیو مٹت۔
اندھیں اپنے کسے کنک پتھنی طرازیرٹ لائیس منزہ کھانٹے وادن پیرانہ بیان زنا
چھڑا پتھ کراچی گھر مھن واجہہ سواری آئی دو دل مکھلاوٹ۔
مجس اس تایہ مطلب بھیکو لوکھ شاشرین ہمیں یا سیپتھ۔ دو دل
گھر سا شرین پتھنکھے تاک تم زیادے پتھا پتھنی، دو دل تھے ہما کٹہ۔ ہو ملہ
کس کو تھس پتھ کھڑا تو جوان بایسیو قس مان ند غان غلام رسول شاہ مند
نامنتر تھے تر جی سمن طالزنا دلے نیں کس اس پتھ کلکٹ پکن دوں پر پتھ کلپن لغڑی میں
نمی الدین نہ شیخیں نوڈ خاندار۔ دریاۓ پنگ سارا تم کیتھہ گھنٹے یاد
پتھنکھے کی یہ کالی یار پتھر شمہر تھیں میخن۔ سہ اوس سار اوس اس

بر سوکرہ آہست - تے کیا چھو اُسیں عثمان طاروس کردا - جیکاب گو حاران - دوپس
سمان ڈار - چھٹا رین ایسٹر رچڑن کمپنی ہندے ٹھپی پر تو بکاٹ مینجز
بپس ڈچ پر شافی - توس تور نکلا رایہ جیکب میں سمان ڈار و نان پھو
مُھے چھو گین دوس - سُمنا دریں سر نیکرس آر - ای - سی میں مشریقی مہمندروزان
اُسک - ای مگن ورن اوس قس شرست ساس ڈال راما ہائپ تے تیر علاوہ کمپنی پر نہ طرف پیدہ
گردھہ - کھپتے چینہ - رائیش تے یا بکر خرچ برداش کرنس کس شرط پیٹھر تین تین
ہندرے خاطر کرکٹ کٹ تومورت -
پاپورٹ بیتر چک کرائونکھ سیلہ جیجید جیکابس ستکو نہر دنادو سُمن درن
دوٹ سُمنا العمتہ - بیکس اپ سُمن دس سلام کرکھ را و جیکب بیسی ایرلپورٹ کس پاپیش
مُشریق - ای سانگلہر تمن ہرچہ کہ کہ کار کھر - ڈایور درد نہ برتے طرالی شرخیں سامان
ٹلکھ کرن کارہنڈ کی بندہ - سُمن پت پچ بیٹھو پیٹھر سپڑتے کارہنڈا -
اُسے کوت پھر دوڑ گزھن ہے - بجداں پر گزھ سُمن -
گزھ سُمن چھو اسیں سایٹر پیٹھ - یہ مس پیٹھ پیٹھ کھڑتے ہتھ کلوٹر دندر چھو
"تھرے ہندر کلکھڑا" بجداں کڈ وہ کھڑا - سُمنے گو سر بیگ پیٹھوں تامن خر
"گوہے - مگر وہ کہنس گزھو اسکا اُسکا اسکا بندوستا فریٹھوں
مُشریز کھیتہ - پر کھیتہ نا ہوں ہا
"چھس ہے - آدی"
اُنھوں نیٹھوں چھو ہولی ناو - اُتھے چھو دال - روٹی - کھیڑ پوٹھی تے میلان

تپنہ پنڈک نشاپ قبیلہ ناوان چھو زیکھ نہ لوکن نساز اُنکھ گزھ مگرستی چھ فالو
رشار ہملن تے کیسی فون (CASINO) مشری شراب پا ننگے ناش چلان آسان - نایا
ما آسریہ ونگی تقاضہ یا بخاری کلچھ بیوری تے اکچھ آئر لائنز چون ایرے کھیٹھ
(AIR HOS TESS) تے پھر سکرٹ لانگھ نیکر لپر پاٹھ تے ننگ ہند کیتھ جھوٹے ننگ
پوچان تھوں -

یتھر دز ہوائی جہاز اُفرکس اُس پیٹھ ووٹھ دوہ اوٹن ہیتوٹھ لونا چھاپ
مُشری ونگھ پاٹھ پیٹھ بیٹھ سامان پتھ سیلہ بجداں نہر نہ رُنا ہیوت اکھ کریں کٹھ بمال
آدم آد اس برقہ تھرگن - میں اوس انس کتھ اکھ گپت پوٹھ سکھ پیٹھ انگریز اچھرنا
مُشری سڑا غلبہ جید وافی پسکھتا اس - بجداں اپرے پتھے - تھوڑوں تھس کوٹ
پتھون ٹانی لاگھ جھشیں ترے پھس غلبہ جید وافی - جھشیں کو توں شیکھی بیٹھ
پتھر حصہ ز سفہ مُشری ماگو کا نتھر تکلیف - بجداں وُنس ز المدد بند رحم و کرم تر
میکل اس سفرس مُشری اسراپ - تے سی تی پر دھس ناو -

جھشیں اوس ناو جیکب - تھوڑوں بجداں نر چھ میٹھ سمان ڈارہ طرف
تس ویل کم کریتے پڑس اسبارکنٹ پتھ پاپور پیٹھ فار ملٹی پوپر کرنس مُشری سند
کرپت خاطر لاندہ اسٹ - سمیتی دونس پتھر ز میر طر سمان ڈار چھ نہ پر کرنے پاٹے تس
رسپوکر کرپت خاطر پڑران - بجداں زانہ سپل سلام ڈارس مگر
یہ سُمن ڈاریا عثمان طار ادھرے تپنہ زانکاری بخیر ذہنی جھبڑس مُشری جایی
تے دمچ - تھوڑوں جیکبس ترنس اسے رین ایسٹر رچڑن کمپنی ہند کا ہنر ایجنت

وہ دو خست ماحفی ز شکت کھٹ پڑھ پیشی میں پڑھ نظر ہے۔
 تھے وون کمپنی سیودو ڈی صاف پاٹھو ز پڑھی پرو جکٹ میجر شد پوسٹ دینا ہے
 پھر اس پر تہذیب شکل کور۔ مگر اتفاق کامہر گزشتھے کہ اس کم ترنا پہنچ پیدا شد پسٹ دینا ہے اس طبق
 آئں تھوکر ادا کے۔ ماحفی و نے۔ شکت برقہ نہ کوئی تو شکت گھٹھ دلہ بہنس انہر
 پڑھا شکس فون۔ مگر تھوک اس پر پا سپورٹ بناوٹ موت پر بناوٹ بناوٹ بناوٹ بناوٹ کم کم
 تھے رتھ۔ تھی ویٹت شے چون فون نہ بہر۔
 "اشوک تیکری پت پیٹھ۔ پاسو روک ہیتھ بہانہ پاٹھے۔
 "بہانہ کیا ہے شیئے؟
 "واس میانہ ستمپر اول ہا آسی شے سمندر ہیٹھ۔ مگر دیاغ ہا
 پھر ڈنڈ گواں سو شیئے۔
 "سید ون پا۔ چون دوہر ہیٹھ ویج دیاغ کی چھ دنان۔"
 "اشوک اوس پر گامر ہو نیرا جھنپر شیئوت۔ دوہر آسہ دلہ شر کا ہنگام
 کرنا۔ وائے مقصس شر ما گیر ٹھٹ تواہ فون۔ پر قھوکھی آسیں ایکھنہٹ
 پتہ ہر ٹھوٹ وی۔ اے تھے میلان پتے پیلاد آسہ دلہ شر گھٹھ پھر پارہیوٹ پکنی
 شر بچ سیلہ پٹھ کا شر جاب (۱۹۵) تھ کران۔ تم ما شرا فس بے مجھ بچ پتہ تندھو
 ہیڈون کوئر پتہ آسہ مسلمان کا ہنگامہ چوچھ۔ سوہ چھوڑ چاندھو ہا پسز تو شہر ہیڈون۔
 "سُمن کر ز کھلہ تھھ پر پتہ ڈھنک پکن۔ اشوک پتہ اکار
 سرہ پتہ کوئت شے فون۔ یہیلے شے آکار کو رتھ اپ کوئے سے کنٹریکٹ ہے

تھے چکن بربانی تھے شاہی کتاب تھے۔
 پید گوئھ شے۔ ہر چھ دو یہم کھڑے یہلے تم دوہ شوے جو لیلی ریٹورٹ پتہ
 ڈنر کھھ دلایہ۔ میبد اوں روہوت تھا ہی کیا بکس ناؤں پڑھ پکھو
 تھے کیا اؤں؟ ریٹورٹ میڈن پر ٹھر سیلہ ڈناروں گاٹھ پو جکٹ سایٹ کن ریخ کوڑ
 بچپن پڑھ ٹھکنس۔ یہ سیاہ نام دلایوڑ تھا اگرین پنڈ ہار ہمیں اؤں
 ناو جیکب ٹھیمس چھا جیسے نلا۔
 "چیپر تھے۔ اسیں چھ ناو کوفی۔ جیکب ہیز چھ کرچکن تاد۔ ہر چھ پتہ کر کر
 قیم قیمک نفرین بن پنڈ ہب تھے پنڈ ریحان چھ۔
 "کم ریحان؟ اکرم خوری بہن دعا؟
 "رتے سا اسکھ۔ تھے چھ پنڈے۔ مگر ہر چھ پتا زیم ہر چھ شریں پنڈ زاہ
 دوہس پیٹھ نادھوان۔ سختن یونے اؤں دلکش ساڈھاٹو چلاوان چھ ہر چھ
 بھر دوہ زامٹ پتے توے چھیس یہ نادھتو موت۔
 "تیڈے ڈاکھ ازشل۔"
 "کھٹ نا کھٹ؟ سُمن درنا پڑھ میس اشتیاق سان۔
 "سُمن فریگی ڈار رابن سان کرٹو کیا ز اوں پیس افڑی پچھاگس
 بین خڑے ڈے ونان؟
 دوہ شیوے تزو و اس۔ مگر بیٹن بکھو دنال جلپے تھے سب پیگا سان
 وو تھے یار کن۔ سُمن ورا پتھا چکھ پری سمن پر کاٹھ سون یور او نھس

اگر یک بینٹ فیکس۔

”تے ہ آس۔“

”پہنچھنا؟“

”تے ہ مرنگن۔“

”بینڈو تا پچ ہائل فل ذوق توں یا کلس پیٹھی بندورتا۔“

”اکھر۔“

”تو تمام جھپٹنے سکا تو نش تباخہ رچھ رڈنے خاطر۔“

”بینڈو با پچ دغتیں۔“

”یا کام سر پیٹھ گھنٹ ضور دی۔“

”پچس شیئیز بر جھ اڑنے تو جو۔“

”ہر انی عکس حشمت دن ان پت پاکستان کی پوت پ۔“

”بلوکر گل دنپک اخبار پران۔“

”اچھے پیٹھ اس پوچھ لیج کر کر جنگ بنتی لائیں اپور نزان پت بیمار اوس۔“

”تمنواہ چالو آلان۔“

”دھوپے شود طاشٹھا گر کھ آئن۔“ کوئی بیک دھوپے پنکل پیچھے شراؤں
”تھکن نظر۔“ ----- آسان آسان اُک۔ پیڈس کیتھنے ذری پڑا تو تم دھه
”یاد پیٹھ توہن شو ہمن پا شوکن آر۔“ سی ہس منز کپک وہ گذار دوہت اُک۔ میں کل
”ہر پچس منز کو شرکوے کئی۔“ اکھڑو شرکے قاب۔ پت باقی نڑا کے اک بتی پیری میکر
”ونان۔“ توں دھوپے دھوکھ۔

”کہو پچھ سوچان؟“ سُن پڑھن۔

”سوچان پاچس تھے ائم گھٹ منز کرواؤ!“ اک تو روسر اس گھنٹن جو۔“

”زیاد وکھ لگن۔“ سایسٹ پیٹھ چھستے پاہن بانھ سلہ نمبر پاٹھنٹ پسند
”کورمٹ بیتہ فرق، فی جو، اے۔“ سی سوڑے کیتھہ بزرگن جو۔“

”پاپ کھ برس منز پھٹ روزان؟“

”اس فیلمی والوں با پچھوچھ سایپاٹ نہیں شہر میں بگلن ہند انتظام کرہ۔“

”آئت۔ پاک کھ تریشی آس۔ محلب متے تے پینڈھ تے کاکنے ستے۔“

”پینڈھ تے کاکنے، یاۓ سُن شہر آشیتو آس جیکن پہنڈس کھاند رس۔“

”پیٹھ حرف رسیدش دھہ وچھ پڑتے ووہ ذ اوس میکس لئنوس پیٹھ شکھ گوت۔“

”اما پور پیٹھ قریب پڑتے آمدتہ ملکیر، روشن، بوش، بچو پیٹھ مانک پتہ مانش راڑ۔“

”پینڈ دھر اولوک پت میکھلے پتھر دال پتھر میز اوس تنس ونڈتے یاد۔“ پتیاں بیجیں

”پاں کھاند اوس سُمن اوس توکر، سُھٹا دوڑ رامت۔“

”کی جھوچھو سوچان؟“

”سُمن شہر آواز کمن گر گھنڈے بکر زن گو مجید خاپ پتھر بیلار۔“

”کہتی نا۔“ سوچان پچس تھے پارسو چھر آئے گئے، آئے گھٹ۔ پے چھا اُک کمو۔“

”وائان ریگت لوٹھری چھ پکان؟“

”محبلا۔“ ساز پر گھٹ دھوکھ پھوکھ کھوتے تے چکوئہ تھ سکر پیٹھ

”پکان یتھر دھوئے طرف ہنڑو گل چھ پتھوپتے چاہن کٹھ پہنڈن جھلن منز

”تے آس۔“

”مکمل کو۔“

”تم۔ یعنی منز پر حرف اکھل پیڑنٹا دھنچھ چھسن ہیکان۔ سے گونا چل۔“

”کئی،“ تارچل گل۔ میتھتھ چھا سمندر نہر دیک یا۔“

”مجید صاب!“ توکر پھو دوکہنس سمندر بھٹو بھٹو پکان۔“

شپر سئن تھتھ۔ تھے دوں اڈی بس نِ اسکو نیرو تو ٹریسی بھجو۔
 ”بیر اڈی گُس چھپے“
 ”اڈی (EDDY) ہے۔ پھر پرو جکٹ میں سر۔ چون پڑھیں باس (8055)
 ”پرو جکٹ میں سر ایکل کوئی تو پچ اس سر دنان۔“
 ”اوے سر، جو نس۔ اگر بے اس امر نہ پورا ناوت و نان۔“
 ”اں کیا چھپ لپید ناول۔“
 ”میر ایڈورڈ میٹھ۔ مگر چھپھ اسکے اس میر میٹھ دنان پڑھیں ایڈورڈ
 دنان۔“ بس اڈے ناد اڈی، قیس دنان۔ یکھ پاٹھو زن کا نہ جناب علیحد
 دافی مالیس، بھر دن۔“
 ”بیرے گیئر پلکنیا۔“
 ”دینہ پیزی شبلوکر میٹھ پڑھ پائیا۔ یاد تھوڑی تھے اکتر پڑھے دار ماٹو نان۔
 تھپھ میں ناد ٹھکھ۔ دیے قھم چون دیتھ تاو زیادے طوٹھ۔ سمندر تاونھ تھے
 — اپرے ہی غنیمیک نش دنان۔
 در شپرے تردو اس۔ بچ دن وو پس ز سُس پیٹھ پنٹھ اپاٹھکٹ پیٹھ
 اپھ بھک پھٹ اڈھ۔

۰

بچد آڈے اپھ بھک پھٹ پیٹھ یوت۔ شہ آپ پیٹھ شارٹ تر بدلاؤ دھر۔
 اکھہ پیٹھ بیگ تر اون ہتھ تلمٹ۔ کونی اوس گھاؤ دھج تیار پتھ اسکو اڈھ

”مجا۔ پیٹر ہاچھو تھے یہ سہٹھا جان نا و تھوڑو مٹ
 یا رہنہ کہ پڑھ۔ دعہ بلہ اٹھ سمندر کوں ووچھ ووچھ پاچھے پاٹس تسلام
 دوان تر پھس پڑھے ارس۔ ڈلس تے مانسیس نش زھیپن گومت پڑھنے
 سمندر کی لہناء سندھ خوشیوں شور پھٹھے اہلس تے رہیوا رس نزد پک آسناں
 خوشیوں بیم دوان۔“
 ”یوت سہٹھیل پڑھ پڑھ۔“ بچ دن تھوڑو سمن پشدن پکھلیں
 پھٹھ اپھ۔
 ”سہٹھ میٹھ ناچھس پڑھان۔ ائم سو رو دھچے بادان، کچڑی
 یوت پڑھے سمندر تاں پاٹان نش سہٹھ دوڑ ٹریخ پھٹھ شاید بیٹھ مسٹ تر پنہ
 سمندر کی جونا بیٹھن دار نہیں۔“

ساٹھ ہنڈس کیفیت پاہس نش قچ کر کھ تے لوگ سمن بیٹھ دینا گنٹن
 میکس پینہ فس آفسس میٹھ پڑھ جکھ نادی جار نکلنا تے اخکار کا ڈکھ
 ووچھ سُس پیٹھ۔ ”کُن ٹوٹھ ووڈیم ناپد بند تپکن تے مٹ۔“
 ”لوح کیا چھو نانا در حساب؟ وہی سے پھر سل۔“ بچ دگو نیزی خالان
 بھجس کپتی پنڈ طراف جھبڑی پیٹھ دھنکت کرنے پتھ اوس مس سُس میں پن افسر
 ناٹھ قس در ماب ونڈے پاٹھ پنٹھ زیو بھل کران۔ میکس اوس پتا زس پھ
 از در مابینہ گری ڈر کھیتوں۔ مگر وہ آس سادھے تھرے۔“

گپٹہ سُن پنڈس بھلکس نام واتے اُس۔ بھلکس نشراڑی تھے کر فو سُمنا بچپن نہ زنا نہ
تھا رفت۔

”بیسے چھ چاند بابی۔ مطلب میاں بھڑاف، کرن؟“

تیرہ کور بیس ایسوں ہوئے چھ لمسکار۔

میچن تے اکیٹس جاں س متھکار کوتے شزادن سمن پشتر نشانگ کن واپس پاٹھ لنظر
اٹھیں متھر رقہ بوقا پوشک لائچہ تے چک دنک کر دن سینکار کر تھے سُمن سپڑیہ
ٹھیہ شرتو تھے مچھی اس، انجھ تے کرن باسیس تپیکھو تھے نیا پھنس۔ چھپنی بیڑھے
کرپتہ آپے کپڑا کشرواں۔ بچپنی شوک دھش پھر۔ سُمن دکس کن نظر تھر و تھے پڑھو تھر
تھے عبپ سوا۔ تو سر بیٹا بچپو تاکھانہ بھر پھر کور پتے لڑکے پشتر نشانی خیز ملادون۔
شہنر میخون کو چھ ملادو پتھر؟“

”سو گیئی اوپنین مالینین خبر۔“ سُمن کور پہنیز نشانگ کن وشاپر؟“
پلشانی چھ کور والین سڑھ آسان۔

”خاڑیں آسہ ہے سُس آسہ ہے ضرور اکھ شاعر؟“ بچپس اس کرہ پہنیز
بچپس کئے نظر
”شاپر“ سُمن گو حاران۔

”آ۔ شاپر۔ تو وچھا بھیکھا پاٹھ نے توبہ دعن چھا ٹیکنے میلان کہنے چھے
میلان۔ تے زانہ لشپر گور گورن۔ مگر یہ وچھن ضرور تر سُمن تے کرن، یعن دھن
ناکون چھو قافیہ میلان۔ تے سوچپت آسمن زیستی قافیہ میلے میلے سورسے کیتھے۔“

بچپد لوگ اُسے۔ کیتھے کمال پتہ یسیل سُمن کھٹھ ترکری تھے تے آؤاس۔
کرن لے ہے بیٹھے ٹھر مھٹھ دھٹھوں کن وجہیز۔ ایسا سپتہ تزادا کھھیج بیگ (BEACH BAG)
ٹھلا تھراوھ اکھ اٹھ تو دھر تھوں پوں توکہ طڑا ٹنگ رومس متھر تے اپکل دھٹھ کر کرنا ہیڈا
ہللو پتے دندا وایس۔ سُمن تے تپیکھو تھے زیادہ کرن پشتر کھو تلے تو بچپس بکری
زیہ بیکر کھم مون تے کرن جوہر یہتہ پیچو۔ سیکس انٹرنسیشنل سکولس نشر چھ پیٹھ کلاس
متھر پران۔ جنر سکولس متھر کی چھس ناو۔ گرس متھر چھس تاگ رے دناد۔ کوئی چھس دھیہ
بچکول بیٹھ پیٹھ وایس نان۔ بیسہ نام بدھتھ تے لئے کر تھے پاٹھن بکن تام پیٹھ
سٹیلیڈی رہس متھر کبن تھوست روزان تے پتہ ڈھڈ یا پر گلپ سومنگ پلائی
تے جھنیتگس Swimming Pool & Gymnasium آٹھوار دھه چھ بیرک فاسٹ رُنھ پایا ہس سیتھیج (BEACH) اکس بکلےس متھر
گواف گنڈہ گڑھان۔

گوچ پکھ کھ بیڑھ اوس بچپد حاران گومٹ نیم مالا بیڑھتھ چھا فارق عدیلا
پتھر دھار پیٹھتھ۔ مگر ایک بس دپھ دلے شرودو تکھ بیگ تے فرستے کلاؤ مپڑ
ٹھوٹھوٹھ کلوب پکھ کاماغدی بام پتے ڈون چھوں ایکس سایڈ ٹیلس پھٹھ پتھر
کوڈن بیگ کر نیپر چنپد متھر خوٹھو رکھ لفاس دلکھ اکھ خوبھوڑت کٹاٹی درالش
تے بیٹھا یسگی سان کورن میسر درس پیش۔ رسی طور یہ ”لکھیف گنک کیا اکسا
ضور دھتھ۔“ دھٹھ کوڈا تھر لفاص پتھر شال نپر تھے تھنچ پنچ تیز لظر تھراوھ کورن
بچپس اس تھنک یو۔ پتہ ڈوئن شالس تپھ پاٹھ اپکھ ز بچپد نزاں ز شال پھر لایا ہے۔

پسند آمدت۔

"پہاڑ پس رانچہ ز توکر بیوی پہ خالی اشتو۔ مگر بیتہر چیزیں تھے کل اس
تھے اونچو ہے توہہر کیتھے؟"

"بخار کھنڈ چیزیں کوں چھو توہہر اشابر کران؟" بیجن پر ٹھنڈس سیدو دے۔

دون شدن ہاک بدن گئی۔ بیتہر پے کیتھے؟"

بیچس توگ کیتھے وون۔ تھو شڑا میز درکن نظر۔ قس باہم پہنچنے
وٹھن یا چھتیں پیٹھ ملائیں یا فلار سبچی گی پنڈ کا جنہیں اپنے منہ باشیں
کُٹام لادن تیول بردا۔ شے گو جنڈا۔—"ابی ہی نہیں گلے پھر بیوی مگر سو رے
تفقی چھپیس سمن جیس۔ اگر ام تو قوس پیٹھ تھے زرا اشابر تھے آسہے دیش
پہ چھسو اپماں پھٹ ونان ز دون شدن ہاک بدن ہنپر چھپے کھے۔ تھے آسہے
سوارے کا دوڑ رہنہین قدر ان دہر دہست۔"

ڑاؤں کر کر تھے ہیر بوجہ پہ برت سپیہ پکشاد روکھ تھے تھن
پسلے پتہ سو رکر رنگہ بلاوزر پتہ سکرٹ عکے پارہ و اسینر افریقی توکر لڑ آئی چایہ پنڈ
سامانہ ہنچ۔ سامان میزس پیٹھ تھکھ دلایے سو اپس پتہ چلاد میز دزن
پائے۔ چلے چلان لوگ میچ سو کپنے ز اگر اپس توکر ان شم کر بیوی آسہے پہ برت
آسہے پنہ دیں چکن چین نیاپہ کیتھے پھٹ۔ تھو ہنیت تھس پتہ بھر کہنے میز
دنس مقابل پکر۔ دشپون اکی بلیچیں بلاوز لگاڑھ۔ دشپون ہنر ہنڑا آسہے تھے
افریقی توکر اسہے پڑھو تھے آپ دھل سیٹھ مگر پر ہنیت آسہے کوئی میز در پسز

شرکھ دل تنبلادان۔

بیچس رذل دھش پڑھنے ز پڑھو پڑھو ہے اس ساذ کٹ پڑھو بان۔
چالے چھپے پتہ نلایہ میز در پکس شتر افریقی توکر اسہے دفنه ہادنے پتہ مسون در پتہ بجدا فنا خدا
نہ بچکا۔ نیکر کہنے اوس کوئی پاٹے پیٹھ کتام جوان کرہیں کوئی سکو مایہ شدان۔ مائس
کئن نظر تھے کوڈ سٹھاکا دی پنچس نہ بچگ۔ مگر سمن بیوٹھ پلے ٹینگس پیٹھ پتہ بچہ
بیوٹھ بکھ۔ خوش گڑھنے گو کوئی داپس تھس کوئی نہیں۔

"وچان چکھے افریقی کھنے نظر پا۔" پاٹھ داہ منٹ گھٹاکو چلاو پتے ہر تھد
سمن درن بچہ داؤں۔ مگر کہ کیتھے بیچس دیکھاں نظر گوٹ اوس تھس مثرا اس نے
تھس کا تھر خاص کھنے پیش۔ تھے گل، سے گھاس، تھے زندہ ہے سہ رک۔ دھوڑ گو بیتہر
ساتھ کرک تھرس کھان اسکو تمہ ساپتہ اوس ستمہ شر بذتھ بیان۔

"بیچا! اسمن شہر آثار ہو گو بچہ بھیار۔ تھو شڑا لپسیں بھیں گن نظر۔
بیچا! جیا یاد؟ پڑیمری کالاں شر اسنا اسہے بہنادان ز افریقی ہس شر
چھپے انسانے یاڑا ادم خور آسان بیکر گلکٹا ہے بچہ خوکوار آسان۔ تم تھ پیچہ انسان
جو اونتھ تھ جانادن کھیوان۔"

"تھے آسی یادتے چھپے۔ بخڑتے کھن پیٹھ بیتی از پڑیمری سکوچے تائپی یاد۔"
سمن درن ٹھہر ہو گاٹو۔ مگر کہ بیچس اگس انس کن تھے بیچس پھچ کر بچنے
مئے بیس انس گئ۔ بچس باسیسے یا پڑھنے پڑھت عقب۔ خوفزدگی نہ سانگ
لائیجہ دو ٹھک لوقت۔ بیٹھ سختی یا پڑھنے پڑھت دوڑھ ؟ ڈے سا بکھتے گئے ادم خور

اکھر کھلے ماداں نظر۔ ماداں کس انس آسے پڑتے اک پورے پڑتے رہیں
پتکر کو اٹھکر دوس سمندر۔

”بیٹے چھوٹے گول کلپ۔ شر و چھمادا فس مشرقا تیاہ کاو چھپ پترم کھجھ
سمن درن رکاوی بیٹے گارو۔
”تھی تھی آسپن گزگز۔ کادیا“

”کاپے ہی ہے چھپ۔ مگر کچھ پتکلے ہیرے یاڑ کچکھ کرہئے۔ باٹے
سو روئے چھ سفید و چھ نہ پتگرعت ت۔ بامان چھا زن کی جس گون تل
سفید قصیض لائکھ ت پہنس سفید بینڈ لگنڈھ چھ ہانی کوڑکرتے پڑا کوڑ
ڈکپٹام تو دنابنے باجھ سینہ تو۔“

”وکل پتکلے کاچھ کاچھ ٹانڈویں تے ایڈوکیٹ۔ مگر کھم باونے سمندر
اوس تھے دا ایس چھا خلوقات پاپ کران غلطی گھا پر کہن ناٹھ ماں تھچھن سینہ
باٹن وکر کھاپتے پڑوکرین باشن سینڈھاپتے دنستقتو۔“

سمن درن شراو بھید رائی ایس گن نظر زوناں کیا چھکھ؟
پیمن کرہنہن کاونا کتھ اوس سفید پتڑہ تھک سجاو تھ سپتہ پر زدن
کردن۔ امرکھوٹے تھوپے پانہ ڈابر ہشہ نوکر ان پتھرے پان پر زدن۔ خسیر
تھر پر مکریا“

”ڈابر ہنڑہ بشہ و رکے تو تم سو روئے نکریا۔
اںہ بائز رگار یا قیشیس پتھر دشتر ڈایر چھیس ندشتھ گاہ بڑھ؟“

مکھی نش تے پلک پلپی پن گولہن مینڈ بدل پتیم۔
سمن درن کر اسپے پتا تے بیڈ زون اکس تمنس نش ایس میتھ بیگ
پتو سکتی تھے اوس۔ سمن نھو کھوپوری تر جی پس شان پیٹھ تے دھیڈ اچھ انجیں لامن
لوہ تی اکس پتھر کلک پت امر پتہ پکھیتھی محیت و چھ تی پتھی گوئے شر حاتانے یوت
لیکر کوئی تو۔ سمن یٹھ بیٹھ بیگ اذنگی لاج مر ٹھمہ دتھ تے سی اک وپسے
ہمیتے پتہ زن پھیپس سمارہ پتھاٹی کھاڑیتھیں بیٹھ پتھر پاٹھو گوئے نیلے نلس الونہ
پتھر گھر یعنی حالت تھن بیگن تے پیام آتھ بیگ نکام اک۔ تے پتھر تھن تے دور اک۔
سمن شراو بھید رس پریان بھس کن نظر تھن بیٹھ بیٹھ بیگ پاٹھ لانگ تھوڑ
پہن بیگ نڑا و پار بیٹیس زو۔ بچپ دوختہ یارس گن۔ ”اٹھو ما چھ دنن چھوڑی
موفی یا شجھ میانٹھ ہم۔“

”کیا وئے۔ چانی پاٹھو چھس پتھر بھاطی نش کاٹھے۔ اکو دھپوے اکو
نان میڈیکل سٹوڈنٹ۔ پکڑو یا تو گاٹھن۔“ سمن کر پس کچھ پتھر پتھنہنہ
عطاٹ نہر۔

”ٹکر ہباقھیم پتھر پرگ تو ہر بٹن ہنڈو پاٹھو کھوٹھ مبڑھ۔“
”ژونکھ کھوٹھ مبڑھ۔ پتھر شرم دار۔“
”گنی کٹھ چھر۔“
سمن دوں پن واپس کیتھ۔ سہ اوس راھو پکڑھ گاٹھو چلاوانا۔ بیڈ
تے بیٹھ شھمہ پکڑھ سپارو مپارو و چھد۔ پانٹھ دھپر میتھ پتھر گوئے توں کھوپوری کرنا

اگر کہے مس طاپر ولایاں آسہ ہے نس اندر کیتے کس پرینا شری سماں۔
پیر لجھ پئی ٹھیک گول سلوں۔ مشرب اگ اونچ تے ناؤچ۔ پاؤش ودھ دی پنچ کروڑی
یاد۔ پاوٹکھ پئن تک روکا ہو تھے سچھ یاد۔ تے کپتے پادتن لند اعیین نالوں کریا۔
دشپے شروع اس۔ سمن کر گھڈا ٹیارٹ مگر دسپہ پنچاہر منظر پئے
رکاپون بیٹے ووچھ بیکر۔ ”شراو تے ووچھ اپن کن نظر“

ووچھ کس جاناوار ہاپ گام؟
جاناوار پئ کھ کار خانہ ہائے۔ ذاللگ اوس ناٹاڈر میزیر مسند اٹیخا

ہنڈ کارناپ۔ شراو تے نظر تے ووچھیتے عان تے غان چھنائے کار خانے؟
اویڈیتہس مشرب راٹلگ بیکس تاوار میزیر سپنیس کار خان اگن نظر شراو تے بدلے شراو
مجپن سُن در قس بھس کن نظر۔

بھیس کن کھٹھ پیتم ڈچان؟ اسے کاشون ہنڈ پاٹھو پھر جھلکن پنچ بکرے
بیتست کھن لوک نہن دوکھ۔ فرگو آپیتہ نیجی گوٹ تو کھیں سوچ کافن سوچتے بیتست کھن سیاہ
قام آدمن تے اٹلا ملکس اپور تباڑھ بناوکھ امریکہ ساس مشرب پنچو عالم تے پوچس بیتست کھ
چیکن پنچ بکر نوٹھ کرن۔

”مگر بیتھتیٹ دیپ ڈاس آسے ہنس پئ کورٹ بیوت آسے پائے پنچہن جھلکن کوڑا۔
بیتھ چاڑھ مگن پسند دوکھ مکملیہ۔ بیکر کلہ بیتھ ٹھاٹ دیکر شیبہ سستہ میڈی
پئے رکاپون بیٹہ۔ بیکر سپتھ قراونہ سر تے دوپٹے پنکو۔ بیکوں ہنڈ تھنڑے کلکھن
مشرب ووکس جوہ پیٹھس نام۔ سمن کوٹ بیٹھ تے مری۔ پتلؤں ہنڈر کھا برخ

ووچھ پائس مشرب۔ تکب پیٹھ بھی کیس اکس پلائس پیٹھ۔
”مچدا، نئے نا اکس مانوال دیلہ بنداں۔ لوح کا دس منڑے بیوت پئ بیٹھو تر
اوٹس ہے تو روکیں مشرب کم رکم شد پانشہ پھر دوان۔ شہر شراو تھے اوندا نا بیل
بیوان۔ بیتھ پیٹھ گلک گن ملک نیلان اس۔ یاد پادچے کر کوشش۔“
بیکر لونگ سمنس گن خلیل تھلیل ٹھیس۔ دوپٹے نس پکتی تھے۔
”چمک ٹرک شراو تھھ بیبلہ بھٹہ گن پیکان پھی۔ کھودر طرف چھتا اکھ کھول
ڈیٹھو گڑھان بیٹھ فیور پور ناپ یا نالک سکھناگ دوان اکھ پئ تھھ مشرب پاٹکھ پیٹھ
زنان، دیکر دھس نٹھی گران، پلٹو چھلان، شر ان کران یا شرھان پیٹھ مالان آپ۔ آس نا۔“
آسان ما آپ۔ هن۔ اد؟ مجپن پڑھتھ۔
”اڈ کیا گوڑھ آسی؟ سمن دس کھوت شراو تھ۔“ یہ کھل چھنا ہو ہنڑ
سوئے بیسان۔

”بان ان آس۔“ بیکر شود اس۔

”مچدا! اکھ کھن ہادئے۔“ سمن دوچھس کم تام عاپ سان۔

”میکریشہ پتھ چھنا کاٹھر بیٹھ ہوم لینڈ ٹھھاندان۔ اگرست تام آسہ ہے
دیکھ سہہم لینڈ دی تو وہ اسہ بیتھی۔“

سمن پترن اچھن مشرب اکھ پیٹھ دوچھھ شٹھو بیک بہندن ووٹھن بیٹھ اس

نحو ڈاچ کھن۔ ”ثیرا گو۔ بھاجا بی آسہ بیس پنڑان۔“

سمن زن اوس مجپن دس اقتو صلاحس پرلان۔ سس دراو مجپن پتھ دیس پنڈس

گوئٹھہ پر باسُ زیرِ ہشتر او میودھالی و خیفھہ ہتھوں کس ازدھون ہیں۔ تسویہ مختفانی
و ذہن۔ ”پہنچے شریعہ پر بنی زینہ بعتِ نیوت یوں تھے ترین تو رویں زینہ۔
پن تیا لو۔ گلیہ نوساس طالریم الہ پلہ ثور لچھ رپیہ گلیہ۔
”قریب جناب چاپ تیتھ پکھس لپھ نین داؤ۔ سمعن پتھر سین۔

”نیتھے ہاد۔ مگر تیلے نیلے کام کار آسہ ہے۔ سہ آسہ ہے تیلے ییلے
فند آسہن۔ نہتے پیہی پر پڑھ۔ تیتھ چھ سو روے ٹکھ گوٹ پر ٹکھ تھے جماں
پار پوچھا پتھ تنس پتھ آس عار۔“

”یاد رپنے کر تے حرف پسے پڑی یار۔ اکس تیلے پتھ فار آو۔ مئے دھر
پتھ لیں پتھ۔ اگر تے پتھ نے کاٹھ بولے یا ہار آسہ ہے تیلے آسہ ہے پتھ
پتھ دار آش۔“

”تے گوڈ پوئے۔ مگر آسہ کا شڑلو کر نون پتھ کرمون پن یا پردہ میزنا
بوسے گیزونا چون برس۔ یا چون ہار گیزونا میون۔ ---۔“

کھٹک پوک پتھ بر قہ پتھ تھوچن پن دندا نال زلپ۔ مگر تیلہ آسہ میز
آسک تلمظ دلائی پتھ کاٹھ تے کاٹھ تے مطلب ہیکھے کٹھے۔ تو در ڈھنڈو
کھوڑی میسر در کن نظر۔ مسحہ اسی رمالہ عکس اوش دو تھراوانا۔ شاید آسہ
اویدی پر بادام چشمی آپی عکس تبرخہ آش۔ بجید تون روکھ رثوڑہ ہانزخہ۔ تھو
ڑھن کلہ لون گن۔
”سمن تے اوس غمگین بھر تے شرمہند اچھوڑنا کن وھیان مگر زیو۔

بھگس کن۔ والپی منزہ کپو پتھ سکھ جاہی ت۔ حرف گیس چھوٹی مٹی پنہ بگنا پہنچا
زندہ نش فاتحہ عطا مپتھ بون وہیں مک گونے گز۔ مگر دل دھر کر گھنے کپٹن ٹھاڈو
تمہر لاجپت منزہ ت۔

۰
ڈائیگ ٹبلس پتھ پر فیافتہ سجاہت آسہ آپر بھو غرض تپھ میپن اکل
ثرور پنڈنادھ۔ شرستے کاٹھ تے اکھ وہلا تی۔ سکھوں فیا فنٹ سفر اوس گوہ شتا ہے
تے ایں سکھل تے پنڈ کو وان کس گھوہ شابس نش تیٹھے بیڑا اوس سکھ بھی گریں
منزہ نہ آمٹ دھد شراؤ خھ دلگٹ مان دلگل آن گوئھ۔ دلیے اوسا جو
کھنہ ہزار۔ مگر کھنہ کھوٹہ پنڈار باسو بھس میز پتھ پلیس، پیلان تے
قمری قبپ کمن یا بن شر فیافتہ پنڈ کاٹھ۔ پتھے نس یاپہ شہر پر خڑیت تے نزاکت
و پتھ گوئے خوشی۔ کلش منزہ رگاہ سے اے۔ ای (AE) شراؤ خھ ای۔ ای
تے بیویٹ آسہ۔ ہم شووب آسہ۔ سہ دوچھ سمن دسکن۔ پتھ
ڈلہ بالہ اپور مگر پتھوکھ سجنی تے تاٹلے ہسے ہتھ سمنہ اپور ت۔ شاید سمنہ ناد
آسہ سکنا۔ دلیے کر رظہ سطھا جان۔“

پنہنہ کھٹک پنڈ تاپہ حاصل کر کتھ بانپھ تراویسیہ میپن میز دکن نظر
مگر سو چاران ییلہ نکو تند الوہ بھٹھ تے اور یاپہ وھی۔ میپن گو پانس تیوں
ملوں مگر میتی دلپھ تجھ سز دہ سنتہ حنک اکھ نوڑ رپھ تے۔ تھ پتھیہ چارانہ
ٹھیک نہمن پنڈرگس تے سپنالماڑی پیشہ پسروپنہ یاد۔ میتی دیوس ندون زمینیاں

"ہنکھ کوں نہ - پُن پان بائیوںم تولپ - "جپن کا ہنچ ترک و دینیہ - "گھناہ
کرنے والے اس پر گھناہ گار مانپتے گیر زیور کیکھ تو پکاٹا بلہ بڑا پل آف شگ
فنان چھو۔ مگر من چاری مسلمان دش زیور عتو پکھھتے ملہ بیس پن گلچھہ۔
ئے نئ تور پر نکریا۔"

"پتا رسے نکریا" - جپدست آڈاہی نتر اوی ونپنے گھہہر" - میانہ قہنے نک مطلب
ادنا ز اگر شستے میانہ بکر پسپنے نس بایس یا پہنچ نس ہارس ہے تونکن سینہ ہنچا جاب
لھاھی) آسر پنچھہ شستت - پا گزھا ناخوش؟ ہر گزد - ون اومیں میں مگر پنچھہ شعم
چون بوسے تے گو میونٹ بوسے تے چون ہار ش گو میونٹ - - - مگرستے دش میتی
زیور لامک - تے گرخت تے آسر چاہ اشہر بایسیوں نیتے دون پون ہار گوتا میون ہار
یانے چان کھلے گیتا میاڑ کھلے - میاڑ کاٹدی اشیاہ پنکو طلبہت ز تین نئندھہ
یکھو خیال" -

"ختم دز اسی کاٹدی طلبہت کپنے نہ - مکروہ کہس پھر ضرور در طلبہت" - سُن
ذو میکس یہ گھٹ بھرہ طبکاٹ پتھکاٹون گاٹو - میکن اوس پر لپس بیس پیچھہ فلصہ
ذانہہ و چھتت - مکروہ گو جلیے شانت تے لوچی دوچھ بیکس گن — "میون ہار -
مطلوب کر ہن بوسے سچے اوس شرپن بے نہن منزگئے بوسے - اس سیلی کینہ نکیش
ایگیا - اکھمیر ماش کنونہ کھتھ تھ نہت دده مور سہ ملٹنٹو یا جاہد بوسے رجھی پنیدھ
سان - گھوڑا کیہ کہس دش کے اچھ کریتھ تے اج کوہرس گولپر عتو سپس پون - میانس
ہار نہ اکر دھی پھر ذکر کرہ عکھ چالا ہوئے تھے کلہ میانہ نانہ -"

جپدست گیئر شھدہ پر سُمن تھو تو شین دین شائن پیٹھ فر - جپدست نوٹ شنس ناپلہتہ
پتے اوش تراویہ دلے ددان ددان و ددان و ددان - "بھابی ہا ٹنگوٹ شیاٹ طفر مانی - چوڑیہ س
جپدست دعن مانپتہن مانپتہن تے پیڈنی - اس اوس ناد شاق سہ مئود مالیسیہ کراس
غایر گنگ نکر - تپس اوس نا بشارکھر - سُس اوس کانپر آئی آئی - ٹی ہس مترنکم - ٹیک
کران - میانہ لوکچ بینہ جھیلس میک اس سیلٹاٹ تے سپنڈر - از بھر تھر تھر دوڑی آیزو
سہ نیکاح باپنھ اکھ کچھ خاطر کا پوری پیٹھ کپر - آد تور و اچھ تور دوہ گوڑ غائب
تے اشتام پچھیتے نویز ان - یا چھ میت دستاٹو غوبن پاکٹاٹ ایکبٹ نائیخ مورٹ - پتے
پھر یاٹھو پہنچو دستاٹ بخیر سانچھ فٹم کو موت - جپلہ بچار چھو دھنہ تے توکر میلان یئک کو میاڑ
سماج پر دوڑ نر تے پاکل چھو گاٹرہ -
سمُن دیچھو گوڈنچ لیتھ جپس اچھ ادریکھر - تھو تھو دیپنے کہ لٹس شائن
پیٹھ اپنہ - پنہتہ نیتی کاٹدی اس اندس گن تے اقفن پیٹھ کریتھ کو ڈن سہ گاڈن پنہتہ
کوٹ چھوں لونا ہا -
"کوٹ چھوں لونا ہا"

"تھے پھے نا بونچہ لونا ؟ گھاش ہے آد - برہ تھر کئہ چھنپتھے زند یچھو گوڈنچ
دده ہاویوئے ؟ ادیگنگنہ مرتیچھ بینہ بیگ خوفی با شرم میکو شمانا تے کلہ لون گن
ٹھنан - اس بٹن ہنڈک پاٹھو - دوہ نیزہ بروہ تھر ککھ بیسی اکھ اکھ لگھا -
جپدست میلان نڑاو سمنن اسیتے ہا -

جپدست کھڑا کئے دنسے دلخی یارس نیش نر تے دوپنیس - "سُمن جیا
پنکو کھکھ کھکھ کھکھ کھکھ کھکھ تے کو شرے یہ صاف کرُن مگر تکان پھے نہ - ادیگنگ لانگز

یا اونچ ہاڈ فرما گئی کھکھتے تو بیکنڈ ہالیس یا کھکھتے تو نہ بیٹا ہاڈ ہو اکس نہیں
اویگن یا اپنے یا ہتھیار ہے ساری سپلائریوں پر ٹولڈ پہوچے قلی می ناٹ پینہ بروگو پاٹھی۔
بیچ گو گھاٹی نیش۔ سمن تے پیک کنس پتے۔ بیچن کلنس پیکر لون نظرتہ دوچھ
— بایہ میانہ۔ اویگن ہاپک کھ آسے۔ آسے کاشون مسلمان۔ پرولو ہر تے پینہ ہو تے۔
ہرستہ ان تے پاگٹ ان تے۔

سمن لوگ سمن چارائی یوت پہ ہمہ دی سان تے دھھنے۔ بیچن کلنس پر اکن نظر
تے قلنپس اسان اسان۔ مست سنا! گرچڑا وچھا ہا چھکھ دھدھ دھن تے سمن پر کاٹھو یلے تے
مکھلے۔ مگر تے چھا گر۔ یہ چھ دھیم کھن ز تورتم واپس ہیہتے واریاہ نشیل کلٹن۔ مگر
آنہن پھیم ٹورک داتن۔ میانہ ٹھصپنے گھاٹن بیا۔ میانہ ٹھاٹلہ ہا جیونٹن ٹیرگزھن۔ پتاہ
چھا ونہ کوناہ کال گلڈ ایرپورٹ واپس نام۔ یہ سیاہ پہن برھنے چیک ان کا و نظر
آسے بند گومٹ؟

سمنی ٹھرایو کڑھو ہی کھکھ فرستہ ٹکل دشکوے دریا پتے شاد کاٹھش۔ پتھتے
بیچ تے پٹ پٹھو ہوٹھ تے عک کاٹھ کھکھ کرنے درائے گر تھو گھاٹ دی ٹھارٹ۔

پوت کھٹ

از ہر تھہ کا پلہ اکھاس وری پھٹ ساز اک کاٹھر گلام سمت آچارین آدھی
عمل کس پر پوزس یا نعمہیں نیچتے راست دوان و نہستہ ز کا دیہ (ایا ادھ) عتک چھ
دان دلختہ شہر کھڑک چراوں۔ نہیں تے ڈٹپنچان، گھوست پر بیدکھی پھٹرال۔ نوچان
وچھ چھ چھل پیلان تے بختی چھ مشوچ شپر۔ بیچن کھن پیش خواہ چھوٹھیں پیٹھ
تے میلان۔ صاف پھٹر ادھ کس پر پوزس یا نعمہیں نیچتہ گھوڑپن یا نے دن دلختہ
شہر کھڑک چراویں گھٹھ پھٹ سمت آچارین اونہن خاطر تے باقی کھٹکیں ادھ نوازن خاٹر و نہیں
آچاریہ سمت شپریہ راست ییلٹے گھٹکیں اپنے پر۔ پا اوس اکھ نوچان ییکس کا دکھی
اکس کھاٹھیں نخڑ ماسکس اڑک ایقلاب۔ پیسیس کھاٹھیں نخڑ بھائیں شکری پینہ دو
ٹھندو اکریش و دھک کران اکر۔ میے کھوت سمت آچاریہ پیٹھ خ شرکتے تے باہم
تو چھپنے یعنی نہن شاعر نہ ادھ پے یاٹ، ہلکر تے ہمیں از کھن بیکھن والہن تے
تے عرقی گرپ۔ تے برو ہم کری اوس شاعر یا ادھ سنتا تھو تھر۔ شاعر پھٹے
پا ٹسو یا شہر کھڑک پا ٹھو نیکر پینہ نہن جند بات، خابن، اورن پنھر باوٹھ کر کہ خاٹر
کاٹھر تھیلیق تیار کرنا۔ سر چھ خوشیوں زیا کھو وہن پر کھو دھوپے بھوڑپٹھ پر ٹھر
لوکھ ٹھکت ایس اکھاہ کران تے ٹوڈیاہ بیتھر تیاد پنھ ٹھم کامہ میز پنھ مقدور حسپا پکھ

لئے کوئی رول آدا کرنا۔ تے باسومت مفت مفت گیانا چھڑا دیا کت ہنپر ڈنار۔ خیر
کس لازم شاہزادہ بادھنے آسے ہے سُر سونہ ٹانگ دھان تے پانس آجایے فنان۔ ترکنا
کاٹر سستہ بیٹہ۔

گلزار سیلہبیڈیوں مفت پت پردون "ملیش" "تراؤچن" نوس ملیمیں عزیز راثعت قصص
تے چھے ٹکری توہوت زیمث آچاریا یہ دنمٹ چھو تی پرور چھپ پرور تے مختہ پرور ادھر
سانان۔ سوس ہرم۔ تجوہ تے شاکا پر حقیقت پھر یہ زیکی کاٹہر تے شاپریا ادھر یہ
کیتھہ تے یکھان چھو تے پھر شیور وقہ کر عفیں کیھان یا عدیب کاٹہر خاطر۔ یا انک
اپرستو چھو دو شوئے ٹکار پار پڑھان۔ مون زل اپہ یا یکپر سینہن پہ دلپکھ ہیں ول
ہنزو۔ گلجنگ تاریف بزرگھ تے پتہ پتہ پکن والہن پر قعده تھے توں چھپتے اسہن توں
تے خوش ٹکرھان تے فوٹو داکھ یا شپد فنان۔ تو جالھیں؟ اکھ مہولی اخناپ بیتی لپکھ
ڈھانچا گھار۔ ہر کچھ پاٹکہ بیکپر بندپش ٹکار لریقہ ز اگر یہ تے اخناپ بیتی لپکھ
پاپنے تدریم نیا پد وادہ آسے ہے سیلان، تے آسے ہے کرام لکھن شوہوت۔
شیور وقہ پت دلکھ چھپ پرور کاٹہر پیٹھان مگر بیٹہ چھپ پرور نز پرور وقہ سکاٹہ
ہیکر پت اوبیت بیٹہ۔ ادب بیٹہ گئیں رش دن لاکھ کیتھہ آسے، پیٹہ آسے تہ
ومن تکھان تے وپنے بیکھ آسے تے تاب پتہ بیقاور آسان۔ مٹاڑ کو چھپ نیشیم شرط
گو ٹانکو دھو یو کھوتے زیاد ایم کیتھہ ویکھدے ورچھس پتہ اکھ غلب بیکھری میوس
کران ملکیتی پھم پت دمید تر آسان ز پہ پیکھ تے کر لونک خوشے پتہ لوکس
مک کپٹے پیڑے شہی، اکس سماجی دلیرس مشر ہرستہ بیڑھ۔ پاپنے شوہوت بشے

تے بیوت ۱۹۵۷ء عزیز یکھن میلے پت سری اگر اوس پتی کا جو پران ادھر۔ کاٹھس
مشراوس دھیو تریتی پرور فیرو اکھ اڑپریک بکاب ٹیو دھر۔ پرور وقہ آسرے امرار اڑپری
کلچ پٹنگ پران۔ یعنی مشر کاٹہر کاٹہر ٹوک نظم بیڑی پران اوس۔ تے آسے پتہ اخھ
پکبیس عتو کاٹہر دلپی مگریں ٹوک ایکلیں سکر ٹری اوس، مشراوس یاں کلوں
مشر میون ہم چاغت۔ نجور سوت پٹنگ مشرتاہل گڑھہ بایپھ زورتی کر کر دھہ کوئی یکھن
پائے نو مشک ہندریس ایجھتاہس مشر میون نادھر۔ تے زون نز پر پھیسوں تھو
زاں مشر بیٹھ پڑھنگ کاٹہر دھ پاے چھپنے۔ ایجھتاہس مشر ناو اکھ ڈاگر یہ
ڑوڑ روز یاڑلے کرن جو جان پتہ دم میٹھ کاٹہر سرا۔ تے تل کھوڑان کھوڑان گو ڈکھ
بھرتم اکھ کھتہ تے پتھ پاٹھو تپھ پاٹھو لپکم صفحہ تاپر تے لیو کھم تھو قھومن ناڈیک
خارا جا۔ اکھ کھتہ مشراوس اکھ راپن مگر کھتہ اس تمن شرخا ٹپنڑ تھے سکھ بونان اکھ
یکھ پٹنگ تھتے نیپ و پٹو نگو پت شاش کھڑھ شرخ اوارا تھر۔ صھن تاپر بڑھ پڑھ تھے کھل دھلات
اوکس پھوڑنے رائے کر کر کر۔ سے ایک تمن دھن کافیں مشر گھٹے پڑھان دھن پتہ بیٹو
ریا ٹنگ چپ سکر ٹری۔ مدارق تقویس مشر کٹھو میاسن لیکھن تائیپ۔ دوئن ز
نجور قچے طبیری بکت کمن اکٹھنگن مشر شرکت گری۔ واریا نظیر پتہ لکھن چھن بڑھو
مگر ایک یہ ایک خارا جا۔ پچھ تمن سارے پتے سر۔ مدارق تقویس بیٹھو گوئے
غمہ شرخ۔ لڑکو پتہ پرو فیرو کوئر تے سبکھ۔ اکھ سیدہ بیٹہ کوٹ تیس پتہ کاٹہر نالہ
ہیوئون وہ دیکھنا پتہ کھنکا لونک تے شرخ ٹھو پرور فیروں دیود روزان۔ خر اٹھو
وپنے واپسیز پڑا دوں کہنے اکثر اُن اکٹھ نان حاصل کرذ۔ کپن کبھی نے آپنے پیٹہ "کاٹہر"

وُون لایکھ کتیہئے یُس تے وُون نگر پتے پر ان والہن اپشید بیہ، تے پہنچے چھ
سر شوق، سُه جنون پت سُه اطیبان یُس تے از نام لیکھنا دا ان پتھر
وہ ذُقچھ سوال ز پتکنچھ پاٹھوچھ لیکھان؟ انسان چھ پیش زندگی
مشز واریاہ کیتیہئے ایچان، واریاہ کیتیہئے محسوں کران۔ ہمیو مشز چھ کیتیہئے احساس
پتھس دل سنتھ گرھان، کیتیہئے دما فس کھنچھ گرھان تے کیتیہئے لا شخوری مشز
چھ پچھہ بیوان۔ تے بخوت پتکنچھ پیسان، گئی ساعت پتکنچھ میانس لاشکوری مشز وون
کا تھر احساس یا تجھ پتکل دکان تے بخون شکور چھ پتکنچھ ایچھ پاٹھوچھ دادان ز تھوڑ
چھ پتکنچھ حرف نو صورت پتے یا ناں بیلان، بلکہ بودت پتکنچھ ازان تے میانہ دسک چھ
کا تھر افانیہ یا ڈالما لیکھہ بیوان۔ بیلاکھ اکھ داق پکر عین سپتے آس۔

بے ۸۱۹-۸۲۰ پت اوسانہن دجھن امر گنگہ کا میں مشز پرنا دادان۔ گھنے تیک
کلاس اوسن یاہ بچے رٹن آسان ہے اوسن کاہ بچے ہاگ گر نیران۔ ملکر کر دوھ پیو
شے سار ہو بکر گرنیز۔ میون لعکھ توکپ اوس بال گاڈی اوس "ماڈن" سکونی
مشز بیوان۔ امیر دوھ پھوٹے سُر پائے سکونی تراوون۔ توکپ سکونی تراوون گوس
ہے پریشان تے پت کوت گٹھ پاتے ہے۔ میلت شلے کیا کر کالج؟ تے پت پتھمن
ز مرکلے پایہ بیٹھ مالیہ چھ فیلٹ سروتے اگر گناہی لیش مشز تے پنچس کشم کران
ہم ز ٹکو اس تھر تے میانڈ دس چھ۔ اکھ اوس خابار اخیری الین پتیاکھ اوس حوم فلام
تولاندھکی میں گوس خوش ز دھچوپے تھر دبار کر کنھ تیر گلٹ دھد لگٹ شوچوچو
اھنے ماب پت نازکی ماب اُک اکپے کریں مشز پتھر۔ تے دوچھ زان

پہن دھہ بیان پت هنڈی بیس میںے لیکھان اوسس تھن دوہ بیان تے
اویس پت کا شرمن اُبینا ستر وغد تھان بیان میں ہنڈک ادبیں میتو سکانہ
وابستگی یا دلچسپی اُس پت۔ اکر دوھ دوھ جناب اُبین شاہمان تے سیتو دے
ز اس سے چھاپے ترپ کیا پچھاکہ لیکھان۔ کمال متاب اویس تھن دوہ بیان ریاستی
لکھاں اکادمی میںہ شپر ز تھر تپ دادا۔ کیتیہئے دوھ پتے واڑتھ تھن
چھوڑ ترپ شپر ز کر خاص شاپ اُزیک کا شر افانے خاطر گڑھ تھن جلد از جلد
میہون افانے دا لقنا۔ چھوڑ ریختھ گوس پت پریشان۔ تے اوس تھن کا شر
ریانڈ پتھوں، یہ پت میانڈ ٹھانی دوست دناداں اُسکے مگر متی ٹوچم
ز اگر پتھر مچھ یا ماحوچ زیاضے دنادا میاں اکھ کا ٹھیک ہے تے ٹھوں پیش
محمد پتیک کا شر افانے پتکنچھ بیس شپر ز کس تھر خاص شاپ اس مشز تھا پچھ
عنوانی تھت چھیشو۔ دسلا پت گو جاتے۔ کا شرین ادب نوازن آ او
اف پت پتہ۔ آنے تک هنڈی ترپ تے کور لوک خوش پتے هنڈی پتے
عد امیک گھر جاتی، سراٹھی، تامبل، تملکو تے دیہن تیانکن مشز تھ ترپ
اڑکل چھ افانک ترپ تھ افٹر شیٹ ڈر جو پت کمپوٹر پیٹھ تے دکیا
تھا پچھ، پت پکھو تھ حرف کا شریں میںے افانے۔ ویکیات چھ کا شریں
مشز تھر تھ افانے موبین چھاپا پت۔ تے ترور دھ سوئریز چھ کی تپھ پیان
ڈراماتیکم داریاہ ملکر کتا بہ پتھریں پرکس مشز چھ اکوے چھیسوں
نالک گزو بندہ سوھر و پن پتھر پاٹھو تھ جھم باسان ترے قش چھ

پر تمن پڑھے۔ اختر ملاب دو قہقہ نازکی ہائیس۔ ”ہبہ حص خود این ہمیٹے پانے
داریوں۔“ پر گوس ہارانا۔ موہنیم گو پورٹس مگر کوتاہ ہے میٹھا کھکھہ دلپ کیا چھوڑ
توبہ دیہم کر شدید۔ اختر ملاب اپنے ناؤ جیڑا سس ائم سیکیٹ دبڑتے دشیں
تے دو نہم۔ ہمیٹی سیکیٹ دبڑتے ہے چھپے ماچیں۔ اُسکے دھاری کھنڈر تے نہر کو
نہر کے ہائل۔ جایختہ رفاکر پن خاطر پھپھ باڑھ رکھ کریں میتی۔ وہہ پنڈسہ میٹھے پنہ
واتی چالے کپڑے۔ ثنتے پھپھ ہرف اُس سی ڈس ہائنس تام اسر کا اضافہ پکھھے
دیں۔ پر ہو ڈس زیادے۔ نازکی ملاب تاری کھٹکی۔ ”جن“ ہیرس گو بیٹھے
لٹڑ شیر۔ ازباء بیکہ بیہہ کا تب مول دینے۔ مگر ملاب میں دون صحن خاطر چھپے اسر
کوہی پکھھ۔ ہے جیہے اسر نے ضفہ پورٹھ تے اُسکے دو و قفس پیٹھ سائنس مولاد جوہا۔
دو نہیں دیا ہے تے آئی پیٹھ کو کھا کھل تھوڑے۔ تے یاسو سوڑے کیتھے
جیہب۔ سوچنے ز اگرستھا مول پائے سکول آسے ہے پر شراون پیٹھ مٹ پاہے
کما پتھ تادا سس لگگت۔ پن لکھ کیار، لکھ کیار کڑا پل، شاپا بیگ۔ پن پن خاطر
خڑھتھ۔ سوڑے کیتھے پیٹھ باد پتھ اکھ اضافہ ناؤ۔ اُسکے کھل مکھل ماقس پتھے
بیکھ لکھٹ دا پتھ۔ پن پن لکھا کھل افپاہ اوسس لیکھا ہے ز اختر ملاب شاد کرس نہر۔
ہر تے لیٹھت اوس تے پورٹھ ون نے اضافہ پھپھ جان تے اخبار کو دیو یو گھو خاطر
کافی۔ اضافہ چھیسوہ ”جن“ اخبار اس نہر مگرستے کو پہنچی۔ تے پکنوا شہ سیتیہ ہن
بزرگ۔ واقع پتھ دا پتھ۔ اضافہ بیٹھو ونائش پنہ ہائل۔ پر گوس پر لیشان نے
وہہ کھکھ پاٹھ کرس آئند۔ اک دوہہ پیٹھم ہیگل میگل ظھعن نے اضافہ پھپھ تھہ بیم توہی

کمار انس عہتو ہتھ پکھ تے نہتہ رو دی تکرچے بزرگہ اُسک۔ تبلہ والی دلپ پنھو گاٹھر
تے کور افاس تھی واقع تکر اندھہ بیسہ سنکو استاد ادمس کوہت۔ ہیجھ طوپی اکھاہ
پکھاہ پھٹھ میانہ گو ٹپنے اضافہ سوہرنا ”پنہ لادا بورٹھ“ ہندہ اخیری اضافہ۔ انھا افاس
تے پسید ہندی، انگل پریز تے بیسہ کتمن زیانہ نہر تھے۔ تمن دوہن ہوں ہندہ ملک
اکھ ہڈنڈلش پرچھ ورپہ، ورپہ، ورپہ کھن بہترن اکی من ہنڈہ بیٹھ پھپاں” پکھاہ اضافہ
اکھ دنور دوہن کھنہ بہترن اضافہ گھنڈہ مھوس مشرٹھ بیل کرنا۔ تے اوس بیٹھت پرکھنہ
شام ہرچھی البدھ شارتہ بکان دوختھ۔ میون دوس بنی بیڑو شش ملاب اوس اکھ
مشرٹھ نہر فی البدھ اضافہ تے بوزناوان۔ مگر تے اوس پن پیتا ز اکر دوہہ پیٹھ تے نہ
فی البدھ اضافہ سیہی اکھ فوریا اضافہ (INSTANT) اضافہ لیکھن۔ بیکھ اکھ اضافہ
(دوفتا پتھ ڈان) تے چھوٹے راٹھنہن دسہر بھک پھٹھ کھنہ شون بکن تام یو ہمٹت۔
میانہ بات جھویں دو شوٹ اضافہ اتفاق۔ نکیا ز اضافہ یا ڈرام بکھس پھٹھ تے
تام طور دا یاہ کمال بکان۔ پرچھس گھوڈا افانک خاکی نے ڈیاگ بکن تیار کران۔
پنہ کہنے جاپر کاٹھ کوٹھ سیوڈ کران۔ تے گنگ لکڑ جاپر تمن زیادے سئندھ تے تو قتل
بنارانا تے اپنے ننگ بکان۔ گھوڈنک طرافت پنہ دوہم طرافت تے اپنے ناٹیل
طرافت نیار کران۔

کونپنے پھٹھ بکان بزتے یوٹ نہنود کھاٹھس اضافہ نہر کھٹھ ہندہ نہر
ہر قرار۔ کافیہ کافیہ اسہر پہنچ بکان نے پر دوہس ٹکر ہندہ فقریں داشان گوی
نہر دراپے پنہ زاٹھہ۔ ون داکہ ہمکن کیتھے تے دوختھ۔ پنہ پھچ یہ نے پچھوکھ کافیہ

اکتوبر - ۲۰۰۰ء
خل باند - ۱۱۵

مشقیک درون تیلہ شاروچ کو تواریخ یکمہ و پوری صدی افغانی ادب متعلق حصہ افر
آسے ہر کوئی کوش کول مانیں یاد کھلگ پتیر یون حزن۔ احمد خداش تک آن اخلاقی تحریجی افغانی
بڑتہار میں ازیکی طایا کی سلگی پتیر جنگی تخلیقی میات فطری حسکہ پاک نہ یون پتیر نوکو توکو
گوشہ ہر کوئی کوش کوئی انسان پتیر نظر افسوس بر کوکت اپنے آپ۔
ہر کوئی کوش کوئی بندھا پتیر کوک انسان منزوح ہے کاش قوب کر نہیں پتیر بندھا بندھا
اکھ تابا کوک علامت دست پتیر دعمن۔ ہر کوئی کوش کوئی بینت اس کوک پتیر کوک انسان۔
— اخترخی الپن

ہر کوئی کوش پتیر اجید کا شرفنا پتیر کیا گاریں انتام شرف بر را فاضہ یکسان ٹھوک پتیر کوک
شرت اپنے سو بڑھا پتیر کوئی پتیر کوئی کوت پتیر پتیر کوئی کوت پتیر کوئی
دو گان بمانا نیک پتیر پتیر داں بہن گن پتیر کوئی شکست نیڈا جان پاٹکو بیون پتیر شکست پتیر
پتیر کوئی شکست پتیر نیڈا پتیر پتیر بدان۔

ہر کوئی کوش مادیا دوچھر جوچ پاڈیانے پن گرت پرداں سُپھیہ مند اکھ کوکت پتیر شرفنا پاٹ
لیکھاں پتیر کوچ چیوک کوئی کوئی پتیر اپنے کیا گاری۔ ہر کوئی کوش پتیر کوئی کوئی کوئی کوئی
پتیر کوچ کوچ پتیر پتیر بگاری پتیر کوچ
پاٹ کوک کوک دن ان۔ اکھ کوچ
ٹارکیاں اچھے شرخوں عالم پاٹکو سیاہی پتیر پتیر اس بیڈوں اس ان پتیر دوچھر کوچ کوچ کوچ
پن ہنڈے سُلیں بادا پھر ہر کوئی کوش پتیر اچھے صورت۔

— داکٹر امرالا موسیٰ

ادبی تخلیق پتیر اکھ استخار آسان۔ سو عوچ پتیر نزاوج غرب امکتن یا ویوکو پوکو
آن پتیر۔ ظاہری سینے علاپ پوچھتے استخاری سینے نہ آسان۔ اکھ پتیر اسٹھانی سینے پتیر
زیادہ ایسٹھ دنے یوان۔ مگر پتیر پتیر ز اکھ استخاری صورتی سی باس سیلی و دن بیتلے
ظاہری سینے نہ دن دار آسے۔ ظاہری سینے پتیر کوچ کوچ پتیر بچہ پتیر بچہ پتیر بچہ پتیر
سینے کس تھرس تام دلت ناماں پتیر۔ اگر پتیر کمزور آسے، پتیر فیصل مقام سی تام
کوک پتیر کوک پاٹکو هیتکه دلتکه؟ پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر سو سے لہ پتیر
داریاہ پاکسل (MULTI-DIMENSIONAL) آسے مگر پاکس یا طول، عرض پتیر
پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر
ہوائی قلعے پتیر پتیر۔
پتیر پتیر پاٹکو پتیر کیتھ پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر پتیر
پتیر ایلان (رڈیا بد) پتیر زندگ (پٹھیا پٹھ) پتیر کاشtron نیکش پتیر کوک
ڑھانڈہ شر پتیر کاشtron کردار پتیر کاشtron۔ اگر کوئی جایر کا نہ غار کا شتر دن کوک کوک
سماں سماون کردار۔ میانہن پتیر انسان پتیر کوکل (cale) کا پتیر پتیر
ہنڈے سانگ کاشtron شہر (تایپ، بیکھ راز دانے، ڈے گنڈہ پتیر) پاہنڈے سانان پتیر
مہرچ راز داڑ تاہرہ یا گھانہ اڑیقہ کوک کا نہ غار کاشtron شہر (اڑیپ) آسے پتیر
ہنڈے کوک کردار پتیر اس کاشtron کا شتر۔ ہر کوک شتر۔ ---